

Studijski program	PRIMALJSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	Primaljstvo		
Godina studija	1	Semestar	1		
Naziv predmeta	OSNOVE I PROCES PRIMALJSKE NJEGE	Kod predmeta	FZSPB103		
ECTS	7,5	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		30	165	10	0
Nastavnici	Dr.sc. Ivona Ljevak, docent		30	0	0
	Tanja Tomić, viši asistent		0	100	10
	Marinka Milinković, viši asistent		0	35	0
	Vedrana Hrkač		0	30	0
Ciljevi predmeta	<p>-Primjenjivanje znanja i vještina iz osnova primaljske njege, odnosno temeljnih intervencija i postupaka u zbrinjavanju i liječenju trudnica, roditelja i babinjača te ginekoloških bolesnica.</p> <p>-Razumijevanje sociokulturne te ostale čimbenike koji utječu na primaljstvo i zdravstvenu zaštitu.</p> <p>-Primjenjivanje zdravstvenog sustava države, pravilnika o pravima pacijenata, organizacije zdravstvene zaštite te organizacije primaljske službe.</p> <p>-Primjenjivanje predviđene vještine prakse primaljstva</p> <p>-Kritičko razumijevanje i analiziranje teorijskih postavki procesa primaljske njege</p> <p>-Prikupljanje podataka, analiziranje, postavljanje primaljske dijagnoze i vrednovanje individualiziranih zahtjeva za zdravstvenom njegom,</p> <p>-Kritičko planiranje i izvođenje zdravstvene njege</p> <p>Sintetiziranje i vrednovanje provedene zdravstvene njege i evaluacija iste.</p>				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa	
	Opisuje primaljski model skrbi, povijesni razvoj primaljstva, objašnjava najznačajnije osobe iz primaljstva		IU-FZSPB103-1	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2	
	Primjenjuje načela primaljske etike – etičkog kodeksa, važeće zakone i propise u obavljanju profesionalne dužnosti		IU-FZSPB103-2	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2	
	Provodi primaljsku dokumentaciju		IU-FZSPB103-3	FZSPB-IU-18	
	Izvodi venepunkciju i prikuplja uzorke krvi za laboratorijsku obradu		IU-FZSPB103-4	FZSPB-IU-15	
	Provodi primjenu ordiniranih lijekova (enteralnu i parenteralnu, uključujući intravensku)		IU-FZSPB103-5	FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-15	
	Provodi procjenu i nadzor vitalnih funkcija		IU-FZSPB103-6	FZSPB-IU-4	
	Procjenjuje tjelesne izlučevine, prepoznaje nepravilnosti i poteškoće te primjenjuje primjerene intervencije		IU-FZSPB103-7	FZSPB-IU-4	
	Provodi prikladan dezinfekcijski i sterilizacijski postupak		IU-FZSPB103-8	FZSPB-IU-4	
	Provodi anamnezu pacijentica		IU-FZSPB103-9	FZSPB-IU-18	
	Ispunjava skale i upitnike		IU-FZSPB103-10	FZSPB-IU-18	
	Prepoznaje problem, uzrok te formira primaljsku dijagnozu		IU-FZSPB103-11	FZSPB-IU-15 FZSPB-IU-18	
	Formira planove zdravstvene njege		IU-FZSPB103-12	FZSPB-IU-18	

	Uspostavlja odnos povjerenja sa pacijenticom kroz kvalitetnu komunikaciju	IU-FZSPB103-13	FZSPB-IU-14
	Formira primaljske intervencije, cilj primaljske skrbi i primaljsko otpusno pismo	IU-FZSPB103-14	FZSPB-IU-18
Preduvjeti za upis predmeta			
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema	
	Prvo tjedan predavanja	Uvod u predmet. Povijest primaljstva.	
		Zakonodavstvo u primaljstvu. Definicija, teorija i konceptualni model zdravstvene njege i njihov utjecaj na primaljstvo.	
		Prijem, premještaj i otpust iz zdravstvene ustanove. Osnovne ljudske potrebe. Opći postupci sprječavanja infekcija, vitalni znaci.	
		Tjelesne izlučevine. Uzimanje uzoraka za laboratorijske pretrage. Primjena lijekova	
Drugi i treći tjedan vježbe	Anamneza roditelja. Vođenje primaljske dokumentacije. Primjena klizme. Promatranje i procjena općeg stanja (vanjski izgled, stanje svijesti, pokretljivost). Procjena i nadzor vitalnih znakova: tjelesna temperatura, puls, disanje, krvni tlak; prepoznavanje nepravilnosti . Procjena eliminacije urina i stolice. Mjerenje diureze i specifične težine urina. Kateterizacija mokraćnog mjehura. Pomoć pri eliminaciji stolice i urina. Pomoć pri provedbi osobne higijene. Premještanje pacijenta i pomoć pacijentu pri kretanju. Venepunkcija, prikupljanje uzoraka krvi za laboratorijsku analizu. Prikupljanje uzoraka urina i ostalih tjelesnih izlučevina. Enteralna i parenteralna primjena lijekova. Pranje ruku. Upotreba osobne zaštitne opreme. Izolacija (protektivna, infektivna). Provođenje dezinfekcijskih i sterilizacijskih postupaka. Rad sa sterilnim materijalom.		
Četvrti tjedan predavanja/ seminari	Zdravstvena njega - Definicija zdravstvene njege. Teorije i definicije zdravstvene njege. odnos njege bolesnika i zdravstvene njege. Komplementarni odnos zdravstvene njege i medicine. Modeli organizacije - Funkcionalni model; opis modela, prednosti i nedostaci. Timski model; opis modela, prednosti i nedostaci. Primarni model; opis modela, prednosti i nedostaci. Usporedba funkcionalnog, timskog i primarnog modela. Utvrđivanje potreba za zdravstvenom njegom - Prikupljanje podataka. Analiza prikupljenih podataka. Dijagnoza u procesu zdravstvene njege. Planiranje zdravstvene njege: Utvrđivanje prioriteta u procesu zdravstvene njege. Definiranje ciljeva. Planiranje intervencija. Izrada plana zdravstvene njege. Provođenje zdravstvene njege – Validacija plana. Analiza uvjeta za provođenje zdravstvene njege. Realizacija. Evaluacija u procesu zdravstvene njege – Evaluacija cilja. Evaluacija plana. Primaljsko otpusno pismo i otpust bolesnice iz bolnice .		
Četvrti i peti tjedan vježbe	Klasifikacija i vrste sestrinskih dijagnoza (ICNP „alfa“ i „beta“ verzija). Razvrstavanje bolesnika u kategorije ovisno o potrebama zdravstvene njege. Primaljska anamneza. Primaljske dijagnoze (refleksna inkontinencija, bol, dekubitus). Trajno praćenje stanja bolesnika (decursus). Obrazac trajnog praćenja SOAPIE. Dijagnoza po PES modelu Plan zdravstvene njege (primaljska dg., cilj, intervencija, evaluacija). Lista provedenih primaljskih postupaka. Lista unosa i izlučivanja tekućina. Lista praćenja bolesnika s visokim rizikom nastanka dekubitusa (u JIL-u). Dnevna lista za praćenje stanja bolesnika (u JIL-u). Lista za procjenu boli. Izvješće o incidentu. Otpusno pismo primaljske njege. Respiracijska lista (intubiranog bolesnika). Obrazac za procjenu inkontinencije. Braden skala za procjenu sklonosti nastanka dekubitusa Knol skala za procjenu stupnja rizika (bolesnik s prijelomom vrata bedrene kosti). Norton skala za procjenu sklonosti dekubitusa (bolesnik u komi). Glasgow koma skala u svrhu procjene svijesti. Smanjena mogućnost održavanja higijene (procjena, cilj, primaljske intervencija) Smanjeno podnošenje napora-sestrinska dg. u KOPB, procjena ,cilj, intervencija, evaluacija. Bolesnikova suglasnost za zahvat, intervenciju.		

	kvalifikacija, OJ L 255, 30.09.2005., p. 22-142									
Dopunska	Henderson, V. Osnovna načela zdravstvene njege. Zagreb: HUSE i HUMS; 1994.		X		X		x			
Dodatne informacije o predmetu		<p>Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija. Student je obavezan pohađati vježbe redovito prema izrađenom rasporedu i biti aktivno uključen u njihovo izvođenje. Izmjene u rasporedu ili zamjene vježbovnih skupina nisu dozvoljene bez suglasnosti voditelja predmeta. Izostanak s vježbi dozvoljen je isključivo zbog zdravstvenih razloga što se opravdava liječničkom ispričnicom, a nadoknada vježbi je obavezna bez obzira da li se radi o opravdanom ili neopravdanom izostanku i broju sati izostanka. Nadoknada je moguća isključivo uz prethodni dogovor s voditeljem predmeta. Ukoliko vježbe nisu odrađene 100% planirane satnice student će biti ocijenjen ocjenom nedovoljan (1) i gubi mogućnost izlaska na završni ispit do odrade vježbi u cijelosti.</p>								

Studijski program	PRIMALJSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	KLINIČKE ZNANOSTI		
Godina studija	1	Semestar	1		
Naziv predmeta	BIOFIZIKA I ZAŠTITA OD IONIZIRAJUĆEG ZRAČENJA	Kod predmeta	FZSPB111		
ECTS	2	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		10	20	10	0
Nastavnici	dr. sc. Stipe Galić, doc.	10	0	10	0
	Marija Sesar, mag. fiz. i mat.	0	20	0	0
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - usvajanje temeljnih znanja iz područja fizike i zaštite od ionizirajućeg zračenja, - upoznati osnovne fizikalne principe rada koji se koriste u medicinskoj dijagnostici, - ovladati interpretacijom elektromagnetskog spektra zračenja, - upoznati se s biološkim efektima ionizirajućeg zračenja, - naučiti principe zaštite od ionizirajućeg zračenja. 				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa	
	Definira osnovne veličine i mjerne jedinice Međunarodnog sustava jedinica (SI)	IU- FZSPB111-1		FZSPB-IU-2	
	Razumije osnovnih principa hidrostatičke i hidrodinamičke fizike plinova, principa rada UZV uređaja.	IU- FZSPB111-2		FZSPB-IU-5	
	Razumije osnova fizike ionizirajućeg zračenja	IU- FZSPB111-3		FZSPB-IU-3	
	Razumije osnova radiobiologije	IU- FZSPB111-4		FZSPB-IU-3	
	Razumije i primjenjiva općeg koncepta zaštite od ionizirajućeg zračenja	IU- FZSPB111-5		FZSPB-IU-16	
Preduvjeti za upis predmeta					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema			
	1. Dan	Predavanja: Pregled kolegija. Uvod. Podjela seminara i način izvođenja. Raspodjela studenata u grupe za izvođenje vježbi. Osnovne matematičke funkcije. Osnovne fizikalne veličine i jedinice.			
	2. Dan	Hidrostatika i hidrodinamika. Tlak. Fizika plinova i primjer primjene u medicini. Titranje kao izvor vala. Zvučni val. Širenje zvučnog vala kroz prostor. Način rada i izvedba UZV uređaja. Fizikalne osnove. Dopplerov efekt. Način rada i izvedba UZV koji koristi dopplerov efekt. Fizikalna ograničenja UZV uređaja.			
	3. Dan	Vježbe: Struktura atoma i molekula. Građa i stabilnost atomske jezgre. Radioaktivnost. Struktura molekule. Kovalentna, ionska i polarna vezanja. Energijska stanja u molekuli. Elektromagnetsko zračenje. Vrste elektromagnetskog zračenja. Dualna svojstva EM svjetlosti. Međudjelovanje elektromagnetskog zračenja i materije. Fizikalne osnove rendgenske dijagnostike.			
	4. Dan	Osnove radijacijske biologije. Efekti ionizirajućeg zračenja na molekularnoj i staničnoj razini. Deterministički efekti. Stohastički efekti. Utjecaj na embrij i fetus. Epidemiološke studije i posljedice. Osnove biodozimetrije.			
	5. Dan	Pojam i koncept sustava zaštite od ionizirajućeg zračenja. Osnovna načela zaštite: opravdanost, optimizacija i sustav ograničenja doze. Uloga međunarodnih organizacija u zaštiti od ionizirajućeg zračenja. Razvoj i poticanje kulture sigurnosti.			

Jezik	Hrvatski jezik										
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem aplikacije Google-meet										
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.										
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze						Vrsta ispita					
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pisмени	Usmeni	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni						
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje			40	1,3	/						
Predrok/pisмени ispit		IU- FZSPB111-1,2,3,4,5	20	0,7	100%						
Ukupno			60	60	120						
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	hrv.	višejez.	knjiga	članak	ostalo	skripta
Obvezna	Brnjas-Kraljević, Jasminka, Fizika za studente medicine. Medicinska naklada, Zagreb, 2001.			x		x		x			
	S. Janković i D. Eterović: Fizikalne osnove i klinički aspekti slikovne dijagnostike, Medicinska naklada, Zagreb, 2002.			x		x		x			
Dopunska	Hobbie and Roth, Intermediate Physics for Medicine and Biology, Fourth edition, Springer 2006		x		x			x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALJSTVO					
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	/	Modul	BAZIČNE ZNANOSTI			
Godina studija	1	Semestar	2			
Naziv predmeta	FARMAKOLOGIJA	Kod predmeta	FZSPB213			
ECTS	2	Status	obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			30	0	10	0
Nastavnici	doc. dr. Ivan Merdžo		30	0	0	0
	Daria Ostojić, ass		0	0	3	0
	Martina Vukoja, ass		0	0	3	0
	Ivana Matić, ass		0	0	4	0
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Objasniti osnovna načela djelovanja lijekova (farmakodinamike) i sudbine lijeka u organizmu (farmakokinetike) - Objasniti mehanizme djelovanja, terapijskih i štetnih učinaka, načine primjene, indikacije i kontraindikacije pojedinih skupina lijekova, s posebnim naglaskom na specifičnosti primjene lijekova u žena reproduktivne dobi, te trudnica i dojilja 					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa	
	Objašnjava definicije, nazivlje, klasifikaciju lijekova, način njihove aplikacije, etape farmakokinetike, primjere sudbine lijeka u organizmu, osnovne mehanizme djelovanja i učinka lijekova, značaj generičkih lijekova i neželjene učinke lijekova		IU-FZSPB213-1		FZSPB-IU-3	
	Nabraja osnovne skupine lijekova koje djeluju na autonomni i središnji živčani sustav, mehanizam djelovanja, nuspojave i toksične učinke.		IU-FZSPB213-2		FZSPB-IU-3	
	Objašnjava mehanizam djelovanja, nuspojave i toksične učinke općih i lokalnih anestetika, analgetika (opioidnih i NSAID) i antihistaminika.		IU-FZSPB213-3		FZSPB-IU-3	
	Objašnjava osnovne skupine lijekova koje djeluju na probavni i dišni sustav i za liječenje osteoporoze i kortikosteroida, mehanizam djelovanja, nuspojave i toksične učinke.		IU-FZSPB213-4		FZSPB-IU-3	
	Objašnjava mehanizam djelovanja, nuspojave i toksične učinke antiagregacijskih lijekova, antikoagulansa, hipolipemika i lijekova za liječenje šećerne bolesti.		IU-FZSPB213-5		FZSPB-IU-3	
	Nabraja osnovne skupine lijekova koje djeluju na kardiovaskularni sustav i bubrege, mehanizam djelovanja, nuspojave i toksične učinke.		IU-FZSPB213-6		FZSPB-IU-3	
	Nabraja osnovne skupine lijekova koje djeluju na endokrinološki sustav i liječenje malignih bolesti, mehanizam djelovanja, nuspojave i toksične učinke.		IU-FZSPB213-7		FZSPB-IU-3	

	Prezentira osobitosti primjene lijekova u trudnica, roditelja i dojilja, način primjene lijekova, mehanizma djelovanja, farmakološke učinke, glavne indikacije, kontraindikacije, nuspojave i toksičnost.			IU-FZSPB213-8	FZSPB-IU-3							
	Imenuje mehanizme djelovanja, prepoznaje nuspojave i toksične učinke antibiotika.			IU-FZSPB213-9	FZSPB-IU-3							
Preduvjeti za opis predmeta												
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema									
	1. dan		Opća farmakologija (farmakodinamika i farmakokinetika). Razvoj i istraživanje novih lijekova. Propisi o lijekovima i njihova kontrola u prometu									
	2. dan		Farmakologija autonomnog živčanog sustava. Anksiolitici, antidepresivi, antipsihotici									
	3. dan		Opći i lokalni anestetici, antiparkinsonici, antiepileptici. Sredstva ovisnosti, opioidni analgetici. NSAID, giht, antihistaminici									
	4. dan		Farmakologija probavnog i dišnog sustava. Kortikosteroidi. Osteoporoza									
	5. dan		Farmakologija krvi i krvotvornih organa. Šećerna bolest. Hipolipemici									
	6. dan		Lijekovi s učinkom na kardiovaskularni sustav i bubrege									
	7. dan		Farmakologija hipofize, hipotalamusa, spolnih hormona i štitnjače. Antitumorski lijekovi									
	8. dan		Primjena lijekova u trudnoći, tijekom poroda i dojenju									
9. dan		Antimikrobni lijekovi										
Jezik												
Hrvatski jezik												
E-učenje												
On line (po potrebi) korištenjem aplikacije Google Meet												
Metode poučavanja												
Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode												
Oblici provjere znanja (označiti)												
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita							
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični					
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni												
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni							
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		-	40	1,3	-							
Predrok/Pismeni ispit		IU-FZSPB213-1,2,3,4,5,6,7,8,9	20	0,7	100%							
Ukupno			60	2								
Način izračuna konačne ocjene												
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):												
0 – 54% nedovoljan (1)												
55 – 66% dovoljan (2)												
67 – 78% dobar (3)												
79 – 90% vrlo dobar (4)												
91 – 100% odličan (5)												
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):												
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu.												
Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.												
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)		Izdanje			Jezik		Vrsta djela				
			vlastito	ost.	hrv.	engl.	hrv.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ostalo
Obvezna	Bulat, Geber, Lacković: Medicinska farmakologija, 2.				x		x		x			

	izdanje, Medicinska naklada, Zagreb, 1999.										
Dopunska	Bertram, Katzung, Masters, Trevor: Temeljna i klinička farmakologija, Prijevod 14. izdanja na hrvatski jezik, Medicinska naklada, Zagreb 2021. (odabrana poglavlja)			x		x		x			
Dodatne informacije o predmetu		<p>Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.</p>									

Studijski program	PRIMALISTVO					
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	/	Modul	KLINIČKE ZNANOSTI			
Godina studija	1	Semestar	2			
Naziv predmeta	FIZIOLOGIJA TRUDNOĆE	Kod predmeta	FZSPB218			
ECTS	3	Status	obvezni			
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
		30	20	25	0	
Nastavnici dr.	Dr. sc. Vedran Bjelanović, docent		30	20	25	0
Ciljevi predmeta	<p>- steći osnovna znanja koja obuhvaćaju oplodnju, fiziologiju fetusa, fiziološke promijene u organizmu žene tijekom trudnoće, fetalni rast, mehanizam normalnog porođaja uključivši sve čimbenike poroda tj. porođajni put, porođajni objekt i porođajne snage, proširiti znanja studenata o fiziološkim promjenama različitih organskih sustava u trudnoći, antenatalnoj zaštiti u trudnoći i probiru rizičnih trudnoća</p> <p>- osposobiti studente u praktičnom radu s trudnicom te ranom prepoznavanju patoloških promjena u trudnoći</p>					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Identificira osnove fiziologije oplodnje koje uključuju nastanak i transport gameta te samu oplodnju i implantaciju. Opisuje rani embrionalni razvoj		IU- FZSPB218-1	FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-7		
	Navodi specifičnosti fetalnog rasta u pojedinim fazama trudnoće. Prezentira karakteristike normalnog fetalnog rasta, čimbenike fetalnog rasta. Razlučuje i prepoznaje patologiju fetalnog rasta.		IU- FZSPB218-2	FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-7 FZSPB-IU-18		
	Prezentira osnovne fiziološke promjene fetusa po organskim sustavima. Interpretira razvoj i promjene fetalnog kardiovaskularnog, respiracijskog, mokraćnog i središnjeg živčanog sustava. Prezentira razvoj osjeta, fetalna psihologiju i fiziologija spavanja fetusa		IU- FZSPB218-3	FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-7		
	Definira i nabraja fiziološke promjene koje se javljaju u organizmu žene tijekom trudnoće. Navodi promjene hematopoetskog sustava, cirkulacijske promjene, probavnog i urogenitalni sustava		IU- FZSPB218-4	FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-4 FZSPB-IU-18		
	Prezentira normalan fetalni rast i razvoj. Identificira čimbenike normalnog fetalnog rasta		IU- FZSPB218-5	FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-4 FZSPB-IU-18		
	Interpretira prvi razgovor s trudnicom i upoznaje iste sa osnovnim principima trudnoće. Prezentira važnost UZV pregleda trudnici kao i učestalost istih Demonstrira pravilnu primjenu CTG uređaja.		IU- FZSPB218-6	FZSPB-IU-4 FZSPB-IU-7		
	Definira antenatalnu skrb u trudnoći. Nabraja laboratorijske testove za rani probir fetalnih anomalija		IU- FZSPB218-7	FZSPB-IU-4 FZSPB-IU-5 FZSPB-IU-7 FZSPB-IU-18		
Prepoznaje promjene metabolizma tijekom trudnoće, djelovanje hormona posteljice i endokrinih žlijezda, imunologiju trudnoće		IU- FZSPB218-8	FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-18			

	Provodi razgovor s trudnicom. Primjenjuje klinički pregled trudnice u praksi u ulozi primalje	IU- FZSPB218-9	FZSPB-IU-6 FZSPB-IU-9 FZSPB-IU-18				
	Prezentira ulogu prostaglandina, oksitocina, te steroidnih hormona. Vodi trudnicu kroz fiziološki porod tijekom četiri porođajna doba u ulozi primalje. Primjenjuje principe pravilnog rukovanja sterilnim materijalom.	IU- FZSPB218-10	FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-4 FZSPB-IU-18				
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema					
	1. dan	Oplodnja i implantacija. Rani embrionalni razvoj					
	2. dan	Građa, razvoj i funkcija posteljice. Fiziologija i patologija plodne vode.					
	3. Dan	Fiziologija fetusa					
	4. Dan	Fiziološka prilagodba majke i organskih sustav u trudnoći.					
	5. Dan	Fetalni rast i zrelost fetusa. Normalan fetalni rast, čimbenici fetalnog rasta. Citologija plodne vode.					
	6. Dan	Rano prepoznavanje trudnoće i ultrazvuk u tijeku trudnoće. Primjena CTG zapisa					
	7. Dan	Nasljedne bolesti u trudnoći. Laboratorijski testovi probira fetalnih anomalija i invazivne metode prenatalne dijagnostike					
	8. Dan	Endokrinološke i imunološke i metaboličke promjene u trudnoći					
	9. Dan	Anamneza i fizikalni pregled trudnice u ulozi primalje					
10. Dan	Inicijacija porođaja. Fiziološki porođaj. Mehanizam porođaja i četiri porođajna doba.						
Jezik	Hrvatski jezik						
E-učenje	Dostupnost e-učenja na kojem će biti sadržane sve teme u vidu PowerPoint prezentacija, primjer izrade seminarskih radova, dostupnost literature u PDF obliku. Po potrebi predavanja će se održavati na aplikacijama u realnom vremenu (Google meet).						
Metode poučavanja	Predavačke, participativne i interaktivne metode						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje			75	2,5	/		
Predrok/pismeni / usmeni ispit		IU- FZSPB218-1,2,3,4,5,6,7,8,9,10	15	0,5	100%		
Ukupno			90	3	100		
Način izračuna konačne ocjene							
Ispit iz predmeta je pismeni, praktični i usmeni.							
Pismeni test (cjelokupni pismeni test 40% ocjene)		Seminarski rad (20% završne ocjene)			Usmeni ispit (40% završne ocjene)		
Pismeni dio ispita čini jedinstvenu cjelinu od 50 pitanja iz obrađenih tema		Praktični ispit se sastoji od jednog predavanja i napravljene Powerpoint prezentacije, te diskusije i dijaloga sa studentima u vidu interaktivne nastave. Svaki student može odabrati samovoljno temu vezanu za prehranu u			Usmeni ispit se sastoji od 3 pitanja.		

		trudnoći ili dobiti temu od strane voditelja predmeta. U bodovanju i ocjeni seminarskog rada sudjelovat će predstojnik katedre.	Preduvjet za izlazak na usmeni ispit je pozitivna ocjena iz praktičnog ispita. Studenti izvlače kartice s pojedinim pitanjima. Student je dužan na svako pojedino pitanje znati odgovor.								
Kriteriji ocjenjivanja pismenog ispita 31 – 34 = dovoljan (2); 35- 39= dobar (3); 40– 44 = vrlodobar (4); 45– 50 = izvrstan (5);	Kriteriji ocjenjivanja bodovanja 5,5 – 6 = dovoljan (2); 6,5 – 7 = dobar (3); 7,5 – 8 = vrlodobar (4); 9 – 10 = izvrstan (5);	Kriterij ocjenjivanja dovoljan (2) dobar (3) vrlodobra (4) izvrstan (5)									
definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlodobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višez.	knjiga	Članak	skripta	ostalo
Obvezna	Đelmiš J, Orešković S i suradnici. Fetalna medicina i opstetricija. Medicinska naklada. Zagreb, 2014.		x	X				x			
	Tomić V i sur., Odabrana poglavlja iz perinatologije za primalje, Sveučilište u Mostaru: Mostar, 2021.		x	X				x			
Dopunska	Guyton i Hall. Medicinska fiziologija. Medicinska naklada		x	X				x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALJSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	BAZIČNE ZNANOSTI		
Godina studija	1	Semestar	2		
Naziv predmeta	EMBRIOLOGIJA I HUMANA GENETIKA	Kod predmeta	FZSPB214		
ECTS	2	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		30	0	15	0
Nastavnici	Dr.sc.Violeta Šoljić, redoviti profesor	30	0	0	0
	Mr.sc.Tanja Krešić, viši asistent	0	0	3	0
	Dr.med. Maja Barbarić, viši asistent	0	0	6	0
	Martina Vukoja, viši asistent	0	0	6	0
Ciljevi predmeta	Cilj nastave iz embriologije je objasniti studentima osnovne pojmove vezane za reprodukciju, embrionalni i fetalni razvoj te razvoj posteljice. Znanje o oplodnji te ranom embrionalnom razvoju bitno je za prepoznavanje osjetljivih perioda na teratogene. Cilj nastave iz humane genetike je opisati osnovne principe u genetici, humanim nasljednim bolestima kao i o mogućnostima njihove rane dijagnostike.				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Nabraja temeljne razvojne procese, nastanak zrelih spolnih stanica, rani embrionalni i fetalni razvoj	IU-FZSPB214-1	FZSPB-IU-1		
	Objašnjava način formiranja plodovih ovojnica te građu i funkciju placentalne barijere	IU-FZSPB214-2	FZSPB-IU-1		
	Opisuje podjele intrauterinog razvoja s obzirom na mogućnost štetnog djelovanja okoline na razvoj. Prepoznaje nastanak blizanačke trudnoće	IU-FZSPB214-3	FZSPB-IU-3		
	Navodi čimbenike koji mogu utjecati na razvitak ploda, razlikuje pojedine skupine teratogenih čimbenika, te analizira osnovne mehanizme njihovog djelovanja	IU-FZSPB214-4	FZSPB-IU-7		
	Prepoznaje vrste i uzroke numeričkih aberacija kromosoma, vrste i uzroke strukturnih promjena kromosoma, razlikuje tehnike klasične i molekularne citogenetike	IU-FZSPB214-5	FZSPB-IU-6		
	Interpretira specifične probleme u genetičkom savjetovanju	IU-FZSPB214-6	FZSPB-IU-6		
	Navodi invazivne i neinvazivne metode prenatalne dijagnostike kromosomopatija. Razlikuje nisko i visokorizične trudnoće. Nabraja indikacije za invazivnu prenatalnu dijagnostiku.	IU-FZSPB214-7	FZSPB-IU-7 FZSPB-IU-8		
Preduvjeti za upis predmeta	Odslušana nastava iz kolegija Anatomija i Fiziologija s patofiziologijom				
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema			
	1.dan	Temeljni razvojni procesi. Menstruacijski, ovarijski ciklus, oplodnja i implantacija Gametogeneza, prvi i drugi tjedan razvoja			
	2.dan	Embrionalno razdoblje. Posteljica i placenta membrana. Razvoj fetusa, promjene po mjesecima			

	3.dan	Osnove teratologije i teratogeni faktori. Anomalije razvoja i kongenitalne malformacije. Prenatalna dijagnostika									
	4.dan	Prenatalna dijagnostika, dijagnostika ultrazvukom. Nadzor rasta i razvoja fetusa u trudnoći i porodu. Klinički važni poremećaji u razvoju fetusa I. Klinički važni poremećaji u razvoju fetusa II									
	5.dan	Vrste i uzroci aberacija kromosoma: numerički, strukturni, mikrodelecije. Tipovi nasljeđivanja monogenih bolesti (autosomno-dominantno, autosomno-recesivno, X-dominantno i X-recesivno). Bolesti koje se nasljeđuju multifaktorijskim načinom nasljeđivanja. Primjeri kliničkih sindroma iz citogenetike									
	6.dan	Metode identifikacije kromosoma primjenom tehnika klasične (G, R i C-pruge) i molekularne citogenetike (FISH, mFISH i CGH). Primjeri kliničkih sindroma iz monogenih i multifaktorskih bolesti. Genetičko informiranje i prenatalna dijagnostika. Primjeri za pojedine sindrome i bolesti (citogenetske, monogenske i multifaktorske)									
	7.dan	Kromosomi i dioba stanice, metode kromosomske analize, nomenklatura kromosoma. Metode u genotoksikologiji									
Jezik	Hrvatski jezik										
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem aplikacije Google-meet										
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode										
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze				Vrsta ispita							
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni						
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		/	45	1,5	-						
Predrok/pismeni ispit		IU-FZSPB214-1,3,4,5,7	15	0,5	100%						
Ukupno			60	2	100,00%						
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):											
0 – 54% nedovoljan (1)											
55 – 66% dovoljan (2)											
67 – 78% dobar (3)											
79 – 90% vrlo dobar (4)											
91 – 100% odličan (5)											
Završna ocjena je zbroj pondera= seminarski rad (10%) + pismeni ispit (90%)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višje ez.	knjiga	Članak	skripta	ostalo
Obvezna	Sadler TW. Medicinska embriologija. 10 izd. Zagreb: Školska knjiga; 2008		x	x				x			
	Barišić I. Osnove humane genetike. Klinika za dječje bolesti Zagreb; 2016		x	x						x	

Dopunska	Turnpenny PD, Ellard S. Emeryjeve osnovne medicinske genetike, Medicinska naklada Zagreb; 2011		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu		<p>Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslužati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.</p>									

Studijski program	PRIMALISTVO					
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	/	Modul	BAZIČNE ZNANOSTI			
Godina studija	1	Semestar	1			
Naziv predmeta	FIZIOLOGIJA S PATOFIZIOLOGIJOM	Kod predmeta	FZSPB102			
ECTS	3	Status	obvezni			
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
		30	15	20	0	
Nastavnici	Prof. dr. Danijel Pravdić, dr. med.		15	0	5	0
	Prof. dr. Ivan Čavar, dr. med.		5	0	0	0
	Doc. dr. Antonio Markotić, dr. med.		10	0	5	0
	Antea Pervan, viša asistenta		0	4	5	0
	Ana Božić, viša asistentica		0	4	5	0
	Nikola Jurleta, asistent		0	4	0	0
	Ivan Zeljko, asistent		0	3	0	0
Ciljevi predmeta	<p>- Cilj nastave iz fiziologije s patofiziologije jest, na temelju prethodno usvojenih znanja temeljnih medicinskih predmeta, unaprijediti znanje o normalnoj funkciji organizma i kao i o funkcioniranju organizma prilikom razvoja određenih bolesti</p> <p>- Obraditi sve organske sustave, počevši od molekularne, preko stanične i organske razine, te u konačnici integrirati sve procese na razini cjelokupnog organizma.</p>					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Prepoznaje i objašnjava temeljne fiziološke procese, kao i osnovne patofiziološke mehanizme		IU-FZSPB102-1	FZSPM-IU-3		
	Prepoznaje i objašnjava značaj fiziološke procese u skeletnom, glatkom i srčanom mišiću i njihovu patofiziologiju		IU- FZSPB102-2	FZSPM-IU-3		
	Objašnjava osnovne principe cirkulacije i regulacije arterijskog tlaka i njihovu patofiziologiju		IU- FZSPB102-3	FZSPM-IU-3 FZSPM-IU-3		
	Objašnjava funkciju bubrega i patofiziologiju bubrega		IU- FZSPB102-4	FZSPM-IU-3		
	Objašnjava funkciju i patofiziologiju dišnog sustava		IU- FZSPB102-5	FZSPM-IU-3		
	Objašnjava funkciju i patofiziologiju gastrointestinalnog sustava		IU- FZSPB102-6	FZSPM-IU-3		
	Objašnjava funkciju i patofiziologiju hematopoetskog sustava, imunološkog sustava i osnovne događaje u procesu homeostaze		IU- FZSPB102-7	FZSPM-IU-3		
	Objašnjava osnovne aspekte funkcioniranja i patofiziologiju živčanog sustava, te autonomnog živčanog sustava		IU- FZSPB102-8	FZSPM-IU-3		
	Objašnjava funkciju i patofiziologiju endokrinog i reproduktivnog sustava		IU- FZSPB102-9	FZSPM-IU-3		
Preduvjeti za upis predmeta	Odslušana nastava iz kolegija Anatomija					
Tjedan / turnus		Tema				

Sadržaj predmeta	1. dan	Homeostaza, kontrolni sustavi. Zdravlje i bolest. Stanica i njena funkcija. Membranski i akcijski potencijal. Kontrakcija skeletne i glatke muskulature.							
	2. dan	Srce; građa srčanog mišića, provođenje impulsa u srcu; regulacija srčanog rada. Poremećaji rada srca; Ishemijska srčana bolest. Fiziologija cirkulacije, regulacija arterijskog tlaka Poremećaji arterijskog tlaka; Cirkulacijski šok.							
	3. dan	Hematopoeza. Stanice krvi. Krvne grupe, transfuzija. Anemije i leukemije Zgrušavanje krvi i poremećaji zgrušavanja. Imunološka reakcija: uloga limfatičkog sustava u obrani organizma. Etiološki čimbenici. Upala.							
	4. dan	Uloga bubrega u stvaranju urina i održavanju sastava tjelesnih tekućina, acidobazni status. Poremećaji bubrežnih funkcija.							
	5. dan	Endokrini sustav; žlijezde i hormoni. Metabolički hormoni štitnjače. Inzulin, glukagon i šećerna bolest. Reprodukcijske i hormonske funkcije u muškarca. Ženski spolni hormoni; menstruacijski ciklus.							
	6. dan	Osnove funkcioniranja i patofiziologija CNS-a ANS.							
	7. dan	Fiziologija i bolesti probavnog sustava. Fiziologija i bolesti dišnog sustava.							
	8. dan	Trudnoća i laktacija. Fiziologija fetusa i novorođenčadi. Patofiziologija trudnoće; poremećaji fetalnog rasta i razvitka.							
Jezik	Hrvatski jezik								
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem aplikacije Google-meet								
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.								
Oblici provjere znanja (označiti)									
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita				
Kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični		
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni									
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni				
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		-	65	2,2	-				
Predrok/Pismeni ispit		IU- FZSPB102-1,2,3,4,5,6,7,8,9	15	0,5	70%				
Usmeni ispit		IU- FZSPB102-1,2,3,4,5,6,7,8,9	10	0,3	30%				
Ukupno			90	3	100%				
Način izračuna konačne ocjene									
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5) Završna ocjena je zbroj pondera=pismeni ispit (70%)+usmeni ispit (30%)									
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):									
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.									
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik			Vrsta djela		
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak

Obvezna	Guyton AC, Hall JE. Medicinska fiziologija, Medicinska naklada, trinaesto izdanje, Zagreb, 2016.		X	X				X		
	Gamulin S, Marušić M, Kovač Z i sur. Patofiziologija, Medicinska naklada, osmo izdanje, Zagreb, 2018.		X	X				x		
Dopunska	Čulo F, Pravdić D i sur: Medicinska fiziologija, Skripta za zdravstvene studije i farmaciju, Mostar, 2016.	X		X						X
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.								

Studijski program	PRIMALJSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	/		
Godina studija	1	Semestar	1		
Naziv predmeta	INFORMATIZACIJA I ADMINISTRACIJA U PRIMALJSTVU	Kod predmeta	FZSPB104		
ECTS	2	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		10	35	5	0
Nastavnici	Dr. sc. Brano Markić, red. prof.	10	0	5	0
	Damir Lucović	0	35	5	0
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Opisati i objasniti i temeljne pojmove informatike, upravljanja informacijama i medicinskim podacima pacijenata te osnove zdravstvenih informacijskih sustava; - Objasniti i primijeniti računalne tehnike u procesu zdravstvene njege i rada sa podacima kao zapisima o stanju pacijenta i primijenjenim procedurama u obradi pacijenta; - Odabrati relevantne informatičke alate koje su primjenjivi u procesu zdravstvene njege nudeći mogućnost pogleda na biološka stanja i medicinske slike kao i njihovu komparaciju i kombinaciju, te za učenje i istraživanje budućih postupaka temeljenih na uzorcima; - Primijeniti informatičku tehnologiju u svim komunikacijskim procesima u zdravstvenim ustanovama; Sigurnost, zaštita i povjerljivost medicinskih podataka. Uporaba IT u primaljstvu, Primijeniti informatiku u procesu unapređenja vođenja medicinske dokumentacije. 				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Koristi računalo u svakodnevnom radu što uključuje rad u alatima koji su predviđeni za vođenje dokumentacije o pacijentima, uporabi pretraživača i internetskih servisa sa ciljem bolje komunikacije u odnosu liječnik-pacijent.	IU-FZSPB104-1	FZSPB-IU-17		
	Pronalazi i vrednuje medicinske informacije u primaljstvu, primjenjujući načela medicine temeljene na dokazima i kritičkog promišljanja	IU-FZSPB104-2	FZSPB-IU-16		
	Koristi aplikacije za upravljanje relacijskim bazama podataka i kreirati tražena izvješća	IU-FZSPB104-3	FZSPB-IU-18		
Preduvjeti za upis predmeta	-				
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema			
		<p>Pojam informatika i informatika u primaljstvu. Informacija kao predmet proučavanja informatike. Računalni sustav. Memorija, procesor, ulazne i izlazne jedinice računala bitne za efikasno korištenje informacijske tehnologije. Softver: sustavni (operacijski sustavi) i aplikacijski. Informacijski sustav za potporu procesu zdravstvene njege (evidence based nursing care). Informacijski sustavi u zdravstvu. Informacijski sustav u primarnoj zdravstvenoj zaštiti i bolnički informacijski sustav.</p> <p>Medicinska dokumentacija. Medicinske slike, pohrana i razmjena u računalnoj komunikaciji. Elektronički zapis pacijenata i njegov prikaz u obliku relacijske baze podataka. Računalne mreže. Globalna računalna mreža Internet. Pronalaženje podataka na Internetu. Sustavi potpore u medicinskom odlučivanju. Telemedicina. Pretraživači. Internetski servisi i njihova uporaba u komunikacijskim procesima u zdravstvenim ustanovama;</p>			

		Sigurnost u informacijskim sustavima. Učinkovito pisanje i obrada teksta. Upravljanje medicinskim podacima – dvodimenzijske tablice podataka i njihova prezentacija.									
Jezik	Hrvatski jezik										
E-učenje	Mogućnost izvođenja nastave na daljinu uz istovremenu interakciju studenata putem raznih alata (Google-meet, Zoom i sl.) (tzv. sinkrono e-učenje)										
Metode poučavanja	<ul style="list-style-type: none"> • predavanje, izlaganje, demonstracija • aktivno-iskustvene metode (rad u laboratoriju u tzv. Demo modu na konkretnim aplikacijama za vođenje medicinske dokumentacije) 										
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze						Vrsta ispita					
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo		<u>pismeni</u>	<u>usmeni</u>	<u>praktični</u>			
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni				
Sudjelovanje u nastavi/praktični ispit		IU-FZSPB104-3	50		1,7		15%				
Predrok/Pismeni/usmeni ispit		IU-FZSPB104-1,2,3	10		0,3		85%				
Ukupno			60		2		100%				
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):											
0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati praktični zadatak za zadanu temu. Praktični zadatak ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ostalo
Obvezna	Kern J. , Petrovečki M. (2009), <i>Medicinska informatika</i> , Medicinska Naklada Zagreb.		X	X				X			
Dopunska	Markić, B., (2008), <i>Informatika</i> , Ekonomski fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar.	X		X				x			
Dodatne informacije o predmetu		Način praćenja kvalitete nastave: Studentska anketa (anketa FZS Mostar). Analiza kvalitete nastave od strane studenata i nastavnika Analiza prolaznosti na ispitima. Izvješće Ureda za kvalitetu nastave Samoevaluacija i Izvaninstitucijska evaluacija (posjet timova za kontrolu kvalitete)									

Studijski program	PRIMALJSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	/		
Godina studija	1	Semestar	1		
Naziv predmeta	MENTALNO ZDRAVLJE	Kod predmeta	FZSPB109		
ECTS	1,5	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		15	0	10	0
Nastavnici	Prof. dr. sc. Miro Klarić		10	0	0
	Doc. dr. sc. Martina Krešić Čorić		5	0	0
	V. as. Sanjin Lovrić, psihijatar		0	0	5
Ciljevi predmeta	<p>-Upoznati studente s osnovnim skupinama psihijatrijskih entiteta i s etičkim i pravnim problemima osoba s duševnim poremećajima.</p> <p>-Osposobiti studente da prepoznaju prodromalne simptome i znakove oduševih poremećaja.</p> <p>-Osposobiti studente za organizaciju i aktivno učešće u prevenciji mentalnog zdravlja, osobito mentalnog zdravlja žena prije, tijekom i poslije porođaja.</p>				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa	
	Procjenjuje psihički status osobe i prepoznati odstupanja od normalnog.		IU-FZSPB109-1	FZSPB-IU-3	
	Prepoznaje i razumije osnovne psihičke poremećaje, osobito psihičke poremećaje kod žena vezanih za trudnoću i porod.		IU-FZSPB109-2	FZSPB-IU-3	
	Prepoznaje osobe s psihičkim odstupanjima koja iziskuju hitnu intervenciju i komunicirati sa psihički izmijenjenim osobama.		IU-FZSPB109-3	FZSPB-IU-14	
	Pridržava se zakonske regulative i etičkih normi koje se odnose na zbrinjavanje osoba sa duševnim poremećajima.		IU-FZSPB109-4	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2	
	Provodi programe za prevenciju stigme i destigmatizaciju osoba s duševnim poremećajima.		IU-FZSPB109-5	FZSPB-IU-5 FZSPB-IU-6	
Preduvjeti za upis predmeta	Uredno upisana godina studija na kojoj je predmet				
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema			
	Prema rasporedu	Povijesni pregled poimanja psihičkih poremećaja Organizacija i rad psihijatrijskih ustanova. Osnove psihopatologije.			
		Etiološki koncepti u psihijatriji. Dijagnostika i klasifikacija duševnih poremećaja. Shizofreni spektar psihijatrijskih poremećaja.			
		Afektivni spektar psihijatrijskih poremećaja. Anksiozni spektar psihijatrijskih poremećaja. Mentalni poremećaji specifično povezani sa stresom.			
		Specifični psihijatrijski poremećaji u žena. Mentalni poremećaji izazvani psihoaktivnim tvarima. Suicidi i suicidalno ponašanje.			
		Hitna stanja u psihijatriji. Opći principi liječenja psihijatrijskih poremećaja. Duševni poremećaji i stigma.			
Jezik	Hrvatski jezik				
E-učenje					

Metode poučavanja		Predavanja i seminari					
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		-	25	0,8	5%		
Predrok/Pismeni/usmeni ispit		IU-FZSPB109-5	20	0,7	95%		
Ukupno			45	1,5	100%		
Način izračuna konačne ocjene							
<p>Rad studenta vrednuje se i ocjenjuje tijekom nastave i na završnom ispitu.</p> <p>Prisutnost nastavi (predavanja, seminari) vrednovat će se maksimalno s 5 bodova ali na kraju uspješno položenih svih provjera znanja. Ovi bodovi mogu utjecati na visinu ocjene ali ne i na osnovni broj bodova potrebnih za uspješno položen ispit.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5 bodova - 100% prisutnost na svim sadržajima nastave (<i>predavanja, seminari</i>) - 4 boda - jedan izostanak s bilo kojeg oblika nastave - 3 bodova - dva izostanka - 1 bod - tri izostanka - 0 bodova - četiri izostanka <p>Seminarski rad uključuje usmenu prezentaciju. Seminariki rad se vrednuje u rasponu od 19.8 do 30 bodova.</p> <p><u>Prezentacija:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rad je izvrsno prezentiran, gotovo bez jezičnih pogreški, izvrsna suradnja i odnos sa a slušateljima - izvrstan (5). - rad je vrlo dobro prezentiran, rijetke su gramatičke ili izgovorne pogreške, vrlo dobar odnos sa slušateljima - vrlo dobar (4). - rad je solidno prezentiran, povremene pogreške u izgovoru ili gramatici - dobar (3) - rad je prezentiran uz dosta često pogreške u izgovoru i gramatici - dovoljan (2). - rad nije prezentiran ili je prezentiran uz puno pogreški u gramatici, izgovoru, nerazgovjetno obraćanje - nedovoljan (1). <p>Ova parcijalna provjera sveukupno traje 30 min (po studentu) i vrednuje se s maksimalno 30 bodova.</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvrstan (5) -30 bodova - vrlo dobar (4) -27 bodova - dobar (3) -23.4 boda - dovoljan (2) -19.8 boda - nedovoljan (1) - 0 bodova. <p>Završni ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela. Pravo na polaganje završnog ispita imaju studenti koji su po Pravilniku fakulteta uredno odslušali nastavu.</p> <p>Pismeni ispit će biti u formi testa od 70 pitanja s 4 i 5 ponuđenih odgovora, a trajat će maksimalno 90 minuta (točan odgovor nosi 0,57 boda). Pitanjima će biti obuhvaćeno sveukupno gradivo iz predavanja i seminara, a vrednovanje testa izvršit će se po Pravilniku o studiranju, tj. 91-100% točnih odgovora - 5 (izvrstan), 79-90% 4 (vrlo dobar), 67-78% 3 (dobar), 55-66% 2 (dovoljan), 0 to 54% 1 (nedovoljan).</p> <p>Pismeni ispit se vrednuje s maksimalno 40 bodova (70 x 0.57), a minimalan broj bodova za prolaznost je 22.23 (39 x 0,57). Usmeni dio ispita se vrednuje s maksimalno 30 bodova.</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvrstan (5) - 30 bodova - vrlo dobar (4) - 27 bodova - dobar (3) - 23.4 boda - dovoljan (2) - 19.8 bodova - nedovoljan (1) - 0 bodova. 							

Završna ocjena: Završna ocjena formira se zbrojem bodova iz svih pondera (seminarski rad, pismeni i usmeni ispit).

- Seminarski rad: 19.8 - 30 bodova
- Pismeni dio ispit: 22.23- 40 bodova
- Usmeni dio ispita:19.8 - 30 bodova
- **Prisutnost na nastavi** (*predavanja, seminari*): 1 -5 bodova (mogu se dobiti tek kada student kroz položeno nastavno gradivo skupi 55 i više bodova)

Formiranje završne ocjene izvršit će se prema Pravilniku o studiranju Sveučilišta u Mostaru: (91-100% bodova - izvrstan (5), 79-90% vrlo dobar (4), 67-78% dobar (3), 55-66% dovoljan (2), 0 do 55% nedovoljan (1) na način da se zbroje svi skupljeni bodovi gdje će konačni zbroj bodova biti jednak konačnom postotku.

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente
(ako ih ima):

Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlast ito	ost.	hrv.	engl.	hrv	više j ez.	knjiga	članak	skrip ta	ost alo
Obvezna	PSIHIJARIJA. Moro LJ, Frančišković T. i sur. 2013.			X		x		X			
	RAD S GRUPOM. Klarić M. i sur. 2017.	X				x		X			
Dopunska	ZDRAVSTVENA NJEGA PSIHIJATRIJSKIH BOLESNIKA. Sedić B., 2004.			X		x				X	

Dodatne informacije o predmetu

Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslužati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.

Studijski program	PRIMALISTVO					
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	/	Modul	/			
Godina studija	1	Semestar	2			
Naziv predmeta	PRENATALNA PRIMALJSKA NJEGA	Kod predmeta	FZSPB219			
ECTS	5,5	Status	obvezni			
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
		30	115	10	0	
Nastavnici	Doc.dr.sc. Roberta Perković		30	0	10	0
	Marinka Milinković,v.ass		0	45	0	0
	Nikolina Miljko		0	35	0	0
	Anita Perić		0	35	0	0
Ciljevi predmeta	<p>-identifikacija i razumijevanje prekonceptijske zdravstvene zaštite</p> <p>-razumijevanje uloge primalje u planiranju i provođenju mjera u zaštiti spolnog i reproduktivnog zdravlja mladih, te žena i njihovih partnera radi planiranja i postizanja što povoljnijeg ishoda trudnoće i zdravog roditeljstva</p>					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Identificira i obrazlaže suvremene smjernice predkonceptijske zdravstvene zaštite; opisuje mjere za očuvanje i unaprjeđenje spolnog i reproduktivnog zdravlja, identificira ciljeve, svrhu i osnovne mjere antenatalne skrbi u PZZ, tumači ulogu primalje		IU - FZSPB219 - 1	FZSPB-IU-4 FZSPB –IU-6 FZSPB-IU-8		
	Razumije i opisuje hormonalnu spregu tijekom menstrualnog ciklusa i utjecaj na fiziologiju začeca;objašnjava promjene u tijelu žene i signale ženinog tijela tijekom ovulacije; interpretira prirodne metoda izračuna plodnih dana i suvremene načine praćenja pomoću testova; nabraja i opisuje metode zaštite od trudnoće i savjete za planiranje trudnoće		IU-FZSPB219-2	FZSPB-IU-6 FZSPB-IU-4		
	Izlaže suvremena načela pravilne prehrane; izlaže smjernice za prehranu tijekom pripreme i planiranja trudnoće; navodi značajke redovite tjelesne aktivnosti i vježbanja u svakodnevnom životu žene, opisuje povoljne učinke vježbanja na začeca, trudnoću, porođaj i majčinstvo		IU-FZSPB219-3	FZSPB-IU-16 FZSPB-IU-9		
	Nabraja i opisuje spolno prenosive bolesti, razumije njihov utjecaj na reproduktivno zdravlje, razumije važnost prevencije i ulogu primalje; opisuje kronične bolesti koje su najčešće tijekom reproduktivne dobi žene, analizira mogućnosti i prednosti suvremenih dijagnostičko - laboratorijskih metoda tijekom planiranja trudnoće		IU- FZSPB219-4	FZSPB-IU-16 FZSPB-IU-6 FZSPB-IU-8		
	Identificira nepovoljne utjecaje kroničnog stresa na mogućnost začeca i uzročne hormonske sprege; izlaže metode za opuštanje i ulogu primalje		IU-FZSPB219-5	FZSPB-IU-6 FZSPB-IU-8 FZSPB-IU-9		
	Nabraja najčešće uzroke neplodnosti, analizira ulogu primalje tijekom dijagnostičkih		IU-FZSPB219-6	FZSPB-IU-15 FZSPB-IU-3		

	postupaka i podršci partnerima, interpretira načine potpomognute oplodnje i mogućnosti u zdravstvenom sustavu;							
Preduvjeti za upis predmeta								
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema						
	1. dan	Prekonceptijska zdravstvena zaštita i uloga primalje; Antenatalna zdravstvena zaštita u PZZ - uloga i zadatci primalje; Fiziologija normalnog menstrualnog ciklusa						
	2. dan	Ovulacija i metode za izračunavanje plodnih dana; Suvremene metode kontracepcije; Pravilna prehrana i planiranje trudnoće						
	3. dan	Tjelesna aktivnost i planiranje trudnoće; Utjecaj vježbanja na začeće, trudnoću, porođaj i majčinstvo; Spolno prenosive bolesti i njihov značaj na začeće i trudnoću; Prevencija i uloga primalje						
	4. dan	Stabilizacija kroničnih bolesti i planiranje trudnoće; Važnost TORCH testa u pripremi za trudnoću. Mogućnosti i prednosti suvremenih dijagnostičko – laboratorijskih metoda tijekom planiranja trudnoće; Stres i planiranje trudnoće. Metode za opuštanje i uloga primalje						
	5. dan	Neplodnosti i uloga primalje. Najčešći uzroci neplodnosti i uloga primalje tijekom dijagnostičkih postupaka. Potpora primalje partnerima. Potpomognuta oplodnja i uloga primalje. Mogućnosti u zdravstvenom sustavu. Načini potpomognute oplodnje. Potrebne vještine primalje u potpori i tretmanu partnera tijekom postupaka potpomognute oplodnje.						
	Vježbe	Vježbe iz kolegija izvoditi će se u Domovima zdravlja (Dispanzer za zaštitu zdravlja žena i Patronažna služba) i ambulantama pri Klinici za ginekologiju i porodništvo SKB Mostar. Studentice će tijekom vježbi pratiti i primjenjivati znanja stečena na predavanjima, te sudjelovati u radu prema uputama mentora. Vježbe obuhvaćaju: patronažna zdravstvena zaštita (grupni i individualni rad s ciljnim skupinama, patronažne posjete), rad primalje u primarnoj ginekološkoj ambulanti (mjerenje vitalnih znakova, vođenje dokumentacije, edukacija mladih o očuvanju i unaprjeđenju reproduktivnog i spolnog zdravlja, edukacija o kontracepciji), rad u ambulantama pri bolnici i klinici (škola za trudnice- priprema trudnica i partnera za roditeljstvo, postupci primalje kod kardiotokografskog nadzora, priprema za amnioskopiju, uloga primalje u liječenju neplodnosti)						
Jezik	Hrvatski jezik							
E-učenje	on line (po potrebi), korištenje aplikacije Google – meet							
Metode poučavanja	predavačke metode, te participativne i interaktivne metode							
Oblici provjere znanja (označiti)								
Vrsta predispitne obveze								
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	Vrsta ispita	pismeni	Usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni								
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni			
Sudjelovanje u nastavi / praktični dio ispita		IU-FZSPB219-1,2,3,4,5,6	155	5.2	50 %			
Predrok/Pismeni/usmeni ispit		IU-FZSPB219-1,2,3,4,5,6	10	0.3	50 %			
Ukupno			165	5.5	100 %			
Način izračuna konačne ocjene								
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54 % nedovoljan (1)								

55 – 66 % dovoljan (2) 67 – 78 % dobar (3) 79 – 90 % vrlo dobar (4) 91 – 100 % odličan (5) Završna ocjena: praktični ispit (50 %) + pismeni ispit (50 %)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlast ito	ost.	hrv.	engl.	ost.	više j ez.	knjiga	Član ak	skrip ta	ost alo
Obvezna	Tomić V i sur., Odabrana poglavlja iz perinatologije za primanje, Sveučilište u Mostaru: Mostar, 2021.		x	x				x			
	Tekstovi, materijali i prezentacije s predavanja	x									x
	The American College of Obstetricians and Gynecologists; District II / NY; Preconception Care				x						x
Dopunska	Sarah Brewer. A complete guide to preconceptual care. Varmilion. London; 2004.		x		x						x
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslužati najmanje 50 % predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu, odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALJSTVO						
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer	/	Modul	Medicinska humanistika				
Godina studija	1	Semestar	2				
Naziv predmeta	NJEMAČKI JEZIK I	Kod predmeta	FZSPB216/A				
ECTS	2	Status	obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			10	20	10	0	
Nastavnici	Dr. sc. Magdalena Ramljak, doc.		10	20	10	0	
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Razviti kod studenta opće kompetencije vezane za četiri jezične vještine: čitanje, pisanje, slušanje i govor. - Razviti sposobnost razumijevanje stručne terminologije. - Poboľjšati kod studenata sposobnost pisanja i čitanja tekstova iz struke. - Proširiti znanja studenta o vokabularu stručne medicinske terminologije. - Proširiti znanja studenta o gramatičkim strukturama specifičnim za jezik struke i neophodnim za svakodnevnu komunikaciju. - Upoznati studenta s načinima organiziranja informacija u stručnom tekstu: razlikovanje osnovne ideje teksta od detalja kojima je potkrijepljena, te će naučiti pisati kratka izvješća. 						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa			
	Pravilno koristiti jezične i gramatičke strukture na razini primjerenoj godini učenja (A2/B1);		IU-FZSPB216/A-1	FZSPM-IU-16 FZSPM-IU-19			
	Primjenjuje u pisanju i govoru medicinsko nazivlje koje se koristi u zdravstvenoj struci;		IU-FZSPB216/A-2	FZSPM-IU-16 FZSPM-IU-19			
	Primjereno komunicira s pacijentima, pisanim ili usmenim putem;		IU-FZSPB216/A-3	FZSPM-IU-16 FZSPM-IU-19			
Preduvjeti za upis predmeta	Znanje njemačkog jezika na razini minimalno A2.						
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema				
	1 tjedan		Krankenhaus und Fachabteilungen				
			Der Alltag einer Hebamme				
			Untersuchungen				
			Medizinische Dokumentation				
Wehen und Geburt							
Jezik	Njemački/hrvatski jezik						
E-učenje							
Metode poučavanja	Predavačke metode: predavanje, izlaganje, demonstracija; participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava)						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje			40	1,3	30%		
Predrok/Usmeni ispit		IU-FZSPB216/A-1,2,3	20	0,7	70%		
Ukupno			60	2	100%		
Način izračuna konačne ocjene							
Pohađanje nastave:							

- neredoviti dolasci = 0% ocjene
- redoviti dolasci bez aktivnosti = 16,5% ocjene
- aktivnost samo na poticaj nastavnika = 21% ocjene
- samoinicijativna aktivnost = 25,5% ocjene
- samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 30% ocjene

Predrok/Završni usmeni ispit

- manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene
- od 55% do 66% točnih odgovora = 38,5% ocjene
- od 67% do 78% točnih odgovora = 49% ocjene
- od 79% do 90% točnih odgovora = 59,5% ocjene
- od 91% do 100% točnih odgovora = 70% ocjene

Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):

- 0 – 54% nedovoljan (1)
- 55 – 66% dovoljan (2)
- 67 – 78% dobar (3)
- 79 – 90% vrlo dobar (4)
- 91 – 100% odličan (5)

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente
(ako ih ima):

Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.

Literatura (označiti) Obvezna	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			jezik			Vrsta djela			
		VI.	Ost.	Hrv	hrv	eng	osta lo	knjiga	Cl na k	skrip ta	ost
Obvezna	Hagner, V.: Menschen im Beruf - Pflege A2, Hueber, 2016.		x				x	x			
	Arwen Schnack / Valeska Hagner: Im Beruf NEU Fachwortschatztrainer Pflege, 2022.		x			x		x			
	Ramljak, Magdalena / Glibić, Darija: Deutsch für Pflegeberufe, 2022.	x				x		x			
Dopunska	Skibbe, Xaver / Löseke Andrea: Gynäkologie und Geburtshilfe für Pflegeberufe (Krankheitslehre), Thieme, 2021.		x				x	x			
	Wilfried Krenn / Herbert Puchta: Motive A1–B1, 2022.		x			x		x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 30% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALJSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	/		
Godina studija	1	Semestar	1		
Naziv predmeta	PROMOCIJA ZDRAVLJA, ZDRAVSTVENI ODGOJ I OBRAZOVANJE	Kod predmeta	FZSPB107		
ECTS	1,5	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		10	10	15	0
Nastavnici	dr.sc. Mirjana Mikulić		10	15	
Ciljevi predmeta	<p>- shvaćanje osnovnih znanja i vještina iz područja promicanja zdravlja i zdravstvenog odgoja</p> <p>- razumijevanje definicije zdravlja, modela zdravstvenog odgoja, promjene ponašanja i metoda promicanja zdravlja okrenutima populaciji, zajednici i pojedincu</p> <p>- praktična primjena metoda zdravstvenog odgoja i prosvjećivanja</p>				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Identificira pojam zdravstvenog odgoja i razliku između odgoja i prosvjećivanja; navodi definiciju promocije zdravlja, nabraja aktivnosti i mjere koje se s tim ciljem provode u zajednici; opisuje razliku između promocije i prevencije; navodi osnovne dokumente koji su odredili promicanje zdravlja kao temelj zdravlja populacije	IU- FZS PB107-1	FZSPB-IU-9 FZSPB-IU-6		
	Nabraja metode rada u zdravstvenom odgoju, opisuje ih i razlikuje njihove odlike, te iste demonstrira	IU-FZSPB107-2	FZSPB-IU-5		
	Nabraja i grupira vrste audiovizualnih sredstava i medija koji se koriste u zdravstvenom odgoju, te navodi njihove prednosti, nedostatke i specifičnosti	IU-FZSPB107-3	FZSPB-IU-5		
	Nabraja vrste komunikacije, navodi njihove razlike i najvažnije komunikacijske znakove, prepoznaje razliku između verbalne i neverbalne komunikacije, prepoznaje neke poruke koje se šalju neverbalno	IU-FZSPB107-4	FZSPB-IU-5 FZSPB-IU-14		
	Identificira i opisuje terminologiju timskog rada i rada u zajednici, navodi primjere, prepoznaje članove tima prema njihovoj funkciji	IU-FZSPB107-5	FZSPB-IU-5		
	Identificira pojam zdravstvene pismenosti i kritične točke u sustavu gdje do izražaja dolaze zdravstvena pismenost i komunikacijske sposobnosti	IU-FZSPB107-6	FZSPB-IU-5		
	Nabraja primjere zdravstvenih pokazatelja koji govore o zdravstvenom stanju populacije i glavne izvore podataka za procjenu zdravstvenog stanja populacije; opisuje utjecaj načina života i okruženja na zdravlje; opisuje aktivnosti i ciljeve zdrave županije	IU-FZSPB107-7	FZSPB-IU-3		
Preduvjeti za upis predmet					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema			
	1. Dan	Uvod u zdravstveni odgoj. Metode rada u zdravstvenom odgoju (rad u maloj i velikoj grupi te s pojedincem). Audiovizualna sredstva i mediji – važnost poruke dobivene iz medija. Komunikacija, komunikologija – verbalna, neverbalna, važnost kvalitetnog komuniciranja.			

	2. Dan	Rad u zajednici, timski rad – suradnja, podjela aktivnosti, zajednički cilj. Zdravstvena pismenost – prenošenje poruka pacijentu i motivacija za promjenu ponašanja. Procjena zdravstvenog stanja populacije, zdrava županija-korištenje izvora podataka i njihovo tumačenje, primjena podataka u određivanju ciljeva aktivnosti i prioriteta.					
	3. Dan	Uvod u promociju zdravlja – promocija, prevencija, aktivnosti na razini zajednice. Strategije i koncept promicanja zdravlja – načini rada, uključivanje drugih dionika, intersektorska i međusektorska suradnja.					
Jezik	Hrvatski jezik						
E-učenje	on line (po potrebi), korištenje aplikacije Google – meet						
Metode poučavanja	predavačke metode, te participativne i interaktivne metode						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze				Vrsta ispita			
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje/ seminarski uradak			35	1.2	30 %		
Kolokvij / usmeni ispit		IU-FZSPB107-1,2,3,4,5,6,7	10	0.3	70 %		
Ukupno			45	1,5	100 %		
Način izračuna konačne ocjene							
<p>Pohađanje nastave/seminarski rad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - neredoviti dolasci = 0% ocjene - redoviti dolasci bez aktivnosti = 16,5% ocjene - aktivnost samo na poticaj nastavnika = 21% ocjene - samoinicijativna aktivnost = 25,5% ocjene - samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 30% ocjene <p>Predrok/Završni usmeneni ispit</p> <ul style="list-style-type: none"> manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 38,5% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 49% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 59,5% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 70% ocjene <p>Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):</p> <ul style="list-style-type: none"> 0 – 54 % nedovoljan (1) 55 – 66 % dovoljan (2) 67 – 78 % dobar (3) 79 – 90 % vrlo dobar (4) 91 – 100 % odličan (5) <p>Završna ocjena je zbroj pondera = seminarski rad i aktivnost na vježbama (30 %) + pismeni ispit (70 %) = 100 %</p>							
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):							
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50 % teoretske nastave i 100 % praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.							
Literatura	Naslov	Izdanje	Jezik	Vrsta djela			

(označiti)	(naziv, autor, godina)	Vlasti to	ost .	hrv .	engl.	hrv	viš eje z.	k nj ig a	član ak	skripta	ostalo
Obvezna	Sinopsisi s predavanja	X		x		x					
	Socijalna medicina. Jakšić Ž. i sur. Medicinska naklada. 2010.			x				x			
Dopunska	Organizacija i upravljanje u zdravstvenoj zaštiti. Kovačić L. Medicinska naklada. Zagreb; 2003.			x		x		x			
Dodatne informacije o predmetu		<p>Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50 % predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu, odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.</p>									

Studijski program	PRIMALJSTVO					
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	/	Modul	/			
Godina studija	1	Semestar	1			
Naziv predmeta	MIKROBIOLOGIJA I PARAZITOLOGIJA	Kod predmeta	FZSPB110			
ECTS	2,5	Status	obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			20	25	10	0
Nastavnici	Doc.dr. sc. Sanja Jakovac, dr. med		20	0	10	0
	Doris Martinović, dr. med, asistent		0	25	0	0
	Maja Kljakić, dr. med, asistent		0	25	0	0
	Antonio Šimić, sanitarni inženjer, stručni suradnik		0	25	0	0
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - postići kod studenata razumijevanje mikroorganizama, njihovih općih obilježja i osnovnih metoda laboratorijske dijagnostike pojedinih skupina mikroorganizama - proširiti znanje studenata o postupcima sterilizacije i dezinfekcije i njihovoj primjeni u praksi, te o antimikrobnim i antiparazitskim lijekovima načinu laboratorijskog ispitivanja osjetljivosti mikroorganizama prema antimikrobnim lijekovima, u kontekstu razdoblja neposredno prije i tijekom poroda - osposobiti studente za uzimanje i transport bioloških uzoraka za mikrobiološku pretragu 					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Definira osnovne pojmove koji se odnose na vrstu, način uzimanja i transport bioloških uzoraka za mikrobiološku pretragu iz različitih organskih sustava		FZSPB110-IU-01	FZSPB-IU-3		
	Objašnjava postupke dezinfekcije i sterilizacije te definirati bolničke infekcije.		FZSPB110-IU-02	FZSPB-IU-3		
	Objašnjava načine prenošenja mikroorganizama, patogenezu i metode prevencije infektivnih bolesti.		FZSPB110-IU-03	FZSPB-IU-3		
	Razlikuje osnovne skupine antimikrobnih lijekova, te mehanizme njihovog djelovanja i mehanizme rezistencije.		FZSPB110-IU-04	FZSPB-IU-3		
	Objašnjava primjenjivost različitih metoda mikrobiološke dijagnostike.		FZSPB110-IU-05	FZSPB-IU-3		
Preduvjeti za upis predmeta						
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema			
	1. dan		Opća medicinska bakteriologija. Morfologija i fiziologija bakterija. Normalna mikrobiota.			
	2. dan		Laboratorijska dijagnostika bakterijskih bolesti. Dezinfekcija i sterilizacija. Higijena ruku.			
	3. dan		Medicinski značajne gram pozitivne i gram negativne bakterije. Biofilm.			
	4. dan		Izravna i neizravna mikrobiološka dijagnostika. Antibiogram. Cjepiva.			
	5. dan		Infekcije probavnog sustava. Infekcije spolno mokraćnog sustava. Infekcije kože.			
	6. dan		Infekcije središnjeg živčanog sustava. Infekcije kardiovaskularnog sustava. Bolničke infekcije i kontrola bolničkih infekcija.			
	7. dan		Opća i specijalna virologija. Virus hepatitis. HIV.			

	8. dan	Pikorna virusi. Ortomiksovirusi. Paramiksovirusi. Reovirusi.									
	9. dan	Opća i specijalna mikologija. Patogeneza gljivičnih infekcija. Mikoze.									
	10. dan	Opća i specijalna parazitologija. Crijevne protozoe i helminti. Krvno-tkivne protozoe i helminti.									
Jezik	Hrvatski jezik										
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem aplikacije Google-meet										
Metode poučavanja	Predavanja, seminari i vježbe.										
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita						
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni						
Sudjelovanje u nastavi/praktični ispit			55	1,8	0%						
Predrok/Pismeni ispit		FZSPB110-IU-1,2,3,4,5	14	0,5	50%						
Usmeni ispit		FZSPB110-IU-1,2,3,4,5	6	0,2	50%						
Ukupno			75	2,5	100%						
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5) Završna ocjena je zbroj pismenog (50%) i usmenog ispita (50%)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višez.	knjiga	članak	skripta	ostalo
Obvezna	Mikrobiologija i parazitologija, Ž. Cvetnić Ž, Ostojić M, Kvesić A., izd. Mostar: Sveučilište u Mostaru 2013.		x	x				x			
Dopunska	Kalenić S. i sur. Medicinska mikrobiologija. 2. izmijenjeno i obnovljeno izd. Zagreb: Medicinska naklada; 2019.		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program		PRIMALISTVO			
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	Medicinska humanistika		
Godina studija	1	Semestar	2		
Naziv predmeta	METODE UČENJA I POUČAVANJA	Kod predmeta	FZSPB221		
ECTS	2	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		20	20	10	0
Nastavnici	dr. sc. Marija Krešić, doc.	20	20	10	0
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Osposobljavanje studenata za uspješno organiziranje i provođenje nastave uz korištenje primjerenih metoda poučavanja i učenja - Osposobljavanje studenta za stvaranje poticajnog okruženja za učenje 				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Prepoznaje temeljne razlike u tradicionalnom i suvremenom pristupu nastavi	IU-FZSPB221-1	FZSPB-IU-5 FZSPB-IU-9		
	Određuje ulogu nastavnika i učenika u suvremenoj nastavi usmjerenoj na učenika i razvoj njegovih kompetencija	IU-FZSPB221-2	FZSPB-IU-5		
	Identificira različite metode poučavanja i učenja	IU-FZSPB221-3	FZSPB-IU-5		
	Prepoznaje individualna obilježja učenika s ciljem prilagođavanja metoda poučavanja njihovom načinu učenja i mišljenja	IU-FZSPB221-4	FZSPB-IU-5 FZSPB-IU-6		
	Odabire nastavne strategije i metode poučavanja koje potiču aktivno učenje učenika	IU-FZSPB221-5	FZSPB-IU-6 FZSPB-IU-9		
	Povezuje metode poučavanja s različitim načinima vrednovanja znanja učenika	IU-FZSPB221-6	FZSPB-IU-5		
Preduvjeti za upis predmeta	Nema				
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema			
	1. dan	Nastava, učenje i poučavanje – temeljni didaktički pojmovi Tradicionalna i suvremena nastava – obilježja i razlike			
	2. dan	Nastava usmjerena na učenike Kompetencijski pristup Definiranje ishoda učenja			
	3. dan	Suvremene metode poučavanja			
	4. dan	Metode učenja Aktivno učenje i suradničko učenje Učiti kako učiti – jedna od 8 ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje			
	5. dan	Stilovi rada nastavnika (autoritarni, autoritativni i permisivni stil rada) Autoritet nastavnika u suvremenoj školi			
	6. dan	Kvalitetna škola			
	7. dan	Stvaranje poticajnog okruženja za učenje u razredu			
	8. dan	Višestruke inteligencije i njihova primjena u razrednom okruženju			
	9. dan	Vrednovanje znanja učenika			
	10. dan	Formativno vrednovanje – vrednovanje za učenje			
Jezik	Hrvatski jezik				
E-učenje	Ako je potrebno nastava za može organizirati online putem Google-meet platforme				

Metode poučavanja		Predavanja, rasprava, rad u grupama, igra uloga									
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita						
kolokvij	seminarski rad	esej/ref erat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni						
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		/	50	1,7	10%						
Predrok/Esej/pismeni ispit		IU-FZSPB221-1,2,3,4,5,6	10	0,3	90%						
Ukupno			60	2	100						
Način izračuna konačne ocjene											
Konačna ocjena = pohađanje nastave (10%) + esej (40%) + pismeni ispit (50%)											
Kriteriji za ocjenjivanje eseja:											
<ul style="list-style-type: none"> - esej je napisan, ali ne zadovoljava formalne kriterije = 22% - esej zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostaci na sadržajnom planu = 30% - esej zadovoljava formalne i sadržajne kriterije, ali su uočene pravopisne greške u radu = 35% - esej je odlično napisan = 40% 											
Kriteriji za ocjenjivanje pismenog ispita											
Pismeni ispit se sastoji od 10 pitanja od kojih svako pitanje nosi maksimalnih 5 bodova. Studenti na ispitu mogu imati maksimalno 50 bodova, a minimalno 25 bodova.											
<ul style="list-style-type: none"> - Od 25 do 30 bodova = 25% ocjene - Od 31 do 36 bodova = 30% ocjene - Od 37 do 42 boda = 40% ocjene - Od 43 do 50 bodova = 50 % ocjene 											
Konačna ocjena = pohađanje nastave (10%) + esej (40%) + pismeni ispit (50%)											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):											
0 – 54% nedovoljan (1)											
55 – 66% dovoljan (2)											
67 – 78% dobar (3)											
79 – 90% vrlodobar (4)											
91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu.											
Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	en gl.	hrv.	višejez.	knjiga	Članak	skripta	ostalo
Obvezna	Armstrong, T. (2006) Višestruke inteligencije u razredu		X	X		x		x			
	Bratanić, M. (1993) Mikropedagogija: interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja		X	x		x		X			
	Cottrrell, S. (2021) Vještine učenja		X	x		x		X			

	Glasser, W. (2005) Kalitetna škola		X	X		x		X			
	Kiper, H., Mischke, W. (2008) Uvod u opću didaktiku		X	X		x		X			
	Kyriacou, C. (2001) Temeljna nastavna umijeća		X	X		x		X			
Dopunska	Jensen, E. (2005) Poučavanje s mozgom na umu		X	X		x		X			
	Freire, P. (2000), Pedagogy of freedom – ethics, democracy and civic courage		X			x		x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti će sve potrebne informacije dobivati putem sustava za e-učenje Sumarum.									

Studijski program	PRIMALJSTVO						
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer	/	Modul	Primaljstvo				
Godina studija	1	Semestar	2				
Naziv predmeta	SPOLNI ODGOJ I PLANIRANJE OBITELJI	Kod predmeta	FZSPB212				
ECTS	2,5	Status	obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			20	30	20	0	
Nastavnici	doc. dr. sc. Martina Orlović Vlaho		16	0	20	0	
	doc. dr. sc. Dragan Soldo		4	0	0	0	
	Nikolina Lasić		0	15	0	0	
	Marinka Milinković		0	15	0	0	
Ciljevi predmeta	Postići znanje kod studenata o važnosti reproduktivnog zdravlja, prevenciji i liječenju spolno prenosivih bolesti, te planiranju obitelji i kontracepciji. Osposobiti studente za promociju važnosti odgovornog spolnog ponašanja.						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja			Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Identificira značenje reproduktivnog zdravlja			IU- FZSPB212-1	FZSPB-IU-3		
	Nabraja najčešće spolno prenosive bolesti			IU- FZSPB212-2	FZSPB-IU-3		
	Opisuje simptome i dijagnostiku spolno prenosivih bolesti			IU- FZSPB212-3	FZSPB-IU-3		
	Kritički procijenjuje i prepoznaje rizičnu populaciju za spolno prenosive bolesti			IU- FZSPB212-4	FZSPB-IU-6		
	Prezentira pojam planiranje obitelji			IU- FZSPB212-5	FZSPB-IU-6		
	Nabraja vrste kontracepcije			IU- FZSPB212-6	FZSPB-IU-6		
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema				
	1. dan		Reproduktivno zdravlje - uvod i definicija. Pubertet i spolnost. Menstruacijski ciklus.				
	2. dan		Spolno prenosive bolesti. Simptomi, dijagnostika i liječenje.				
	3. dan		Posljedice spolno prenosivih bolesti – akutne i kronične. Namjerni pobačaj. Maloljetnička trudnoća				
	4. dan		Planiranje obitelji. Prirodne metode kontracepcije.				
	5. dan		Hormonska kontracepcija. Intrauterina kontracepcija. Trajna kontracepcija. Ostale metode.				
Jezik	Hrvatski jezik						
E-učenje	Online po potrebi, koristeći aplikaciju Google meet						
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje			70	2,3	-		

Predrok/Pismeni ispit	IU- FZSPB212- 1,2,3,4,5,6	5	0,2	100%							
Ukupno		75	2,5								
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		Vlastito	ost.	hrv.	engl.	hrv.	višejez.	knjiga	Članak	skripta	ostalo
Obvezna	Šimunić V i sur. Reprodukcijaska endokrinologija i neplodnost, Medicinski pomognuta oplodnja, IVF Školska knjiga: Zagreb, 2012. Odabrana poglavlja			x		X		x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALJSTVO					
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	/	Modul	Bazične znanosti			
Godina studija	1	Semestar	1			
Naziv predmeta	ANATOMIJA	Kod predmeta	FZSPB101			
ECTS	4	Status	obvezni			
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
		20	30	20	0	
Nastavnici	Dr. sc. Pejana Rastović, docent		8	7	0	0
	Dr. sc. Josip Mišković, izv. Prof		8	15	0	0
	Dr. sc. Katarina Vukojević, red. Prof		4	13	0	0
	Dr. sc. Azer Rizikalo, v. ass		0	30	10	0
	Zdenka Zovko, v. ass		0	30	10	0
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> • stjecanje znanja o makroskopskoj građi čovjekova tijela, • razumijevanje morfologije i građe organskih sustava čovjeka, • razumijevanje odnosa između površinskih oblika i dubljih struktura, međusobnog odnosa tih struktura kao okvira u kojem se odvijaju životni procesi. • razumijevanje kliničke važnosti pojedinih anatomske regija i snalaženje u prostornoj orijentaciji unutar regija 					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Objašnjava anatomske nazivlje, anatomske položaje, te anatomske osi i ravnine		IU-FZSPB101-1	FZSPB-IU-3		
	Objašnjava i opisuje anatomske sustave s pripadajućim organima		IU-FZSPB101-2	FZSPB-IU-3		
	Analizira anatomske regije s pripadajućim organima i strukturama		IU-FZSPB101-3	FZSPB-IU-3		
	Razlikuje pojedine anatomske regije i njihov sadržaj		IU-FZSPB101-4	FZSPB-IU-3		
	Uspoređuje pojedine morfološke strukture organa iz različitih anatomske sustava na anatomske preparate		IU-FZSPB101-5	FZSPB-IU-3		
	Objašnjava pojedine morfološke strukture organa iz različitih anatomske regija na anatomske preparate		IU-FZSPB101-6	FZSPB-IU-3		
Preduvjeti za upis predmeta	Upis na prvu godinu studija					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema				
	Prvi dan	Uvod u anatomiju, osteologiju, sindezmologiju i miologiju				
	Drugi dan	Koštani i zglobovi				
	Treći dan	Muskularni sustav				
	Četvrti dan	Krvožilni sustav				
	Peti dan	Probavni sustav				
	Šesti dan	Mokraćni sustav				
	Sedmi dan	Spolni sustav				
	Osmi dan	Topografska anatomija male zdjelice				
	Deveti dan	Živčani sustav				
	Deseti dan	Neuroendokrini sustav i osjetila				
Jezik	Hrvatski jezik					
E-učenje	Do 30%					

Metode poučavanja		Interaktivno predavanje, suradničko učenje, timski rad, problemska nastava i simulacija									
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze						Vrsta ispita					
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak		ostalo	pismeni	Usmeni	praktični			
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja			Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni			
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		/	70			2,3		10%			
Kolokvij/Pismeni ispit		IU-FZSPB101-1,2,3,4,5,6	50			1,7		90%			
Ukupno			120			4		100%			
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):											
0 – 54% nedovoljan (1)											
55 – 66% dovoljan (2)											
67 – 78% dobar (3)											
79 – 90% vrlo dobar (4)											
91 – 100% odličan (5)											
Završna ocjena je zbroj pondera= ocjena kolokvija tijekom nastave (10% ocjene) + polaganje pismenog ispita nakon turnusa (90% ocjene)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu.											
Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ostalo
Obvezna	Bajek S, Bobinac D, Jerković R, Malnar D, Marić I: Sustavna anatomija čovjeka. Digital point, Rijeka, 2007.			X				X			
	Anatomski atlas: Sobotta - Atlas anatomije čovjeka I. + II. + III. hrv. izdanje: Ana Marušić, Dragica Bobinac, Vedran Katavić. 2013.			X							X
Dopunska											
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati nastavu i doći unaprijed pripremljeni za seminare i vježbe, jer se svaka od 10 cjelina mora kolokvirati na vježbama što čini 10% ocjene.									

Studijski program	PRIMALJSTVO					
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	/	Modul	/			
Godina studija	1	Semestar	1			
Naziv predmeta	OSNOVE BIOMEDICINSKE STATISTIKE	Kod predmeta	FZSPB105			
ECTS	2,5	Status	obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			15	40	0	0
Nastavnici	Dr.sc. Mile Bošnjak, izvanredni profesor		15	40	0	0
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - stjecanje osnovnih znanja za provođenje kvantitativnih istraživanja u struci i znanstvenim istraživanjima - samostalno prikupljanje i analizu podataka te provođenje jednostavnijih kvantitativnih istraživanja 					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Pronalazi i vrednuje osnovne pojmove teorije vjerojatnosti, teorijske razdiobe vjerojatnosti i slučajne varijable		IU - FZSPB105-1	FZSPB-IU-16		
	Primjenjuje odabrane varijable i definirati uzorke		IU - FZSPB105-2	FZSPB-IU-16		
	Koristi deskriptivne statistike i empirijske razdiobe vjerojatnosti		IU - FZSPB105-3	FZSPB-IU-16		
	Definira nulte i alternativne hipoteze te parametarskim i ne parametarskim statističkim testovima. Steći znanja potrebna za odabir statističkog testa.		IU - FZSPB105-4	FZSPB-IU-16		
	Usvaja potrebna znanja koja omogućuju statističko zaključivanje.		IU - FZSPB105-5	FZSPB-IU-17		
	Koristi metode statističkog modeliranja – korelacijska i regresijska analiza za interpretaciju rezultata.		IU - FZSPB105-6	FZSPB-IU-17		
	Koristi statističke software-a. Kritički analizirati empirijske rezultate stručnih i znanstvenih istraživanja.		IU - FZSPB105-7	FZSPB-IU-17		
Preduvjeti za upis predmeta						
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema				
		Osnovni pojmovi teorije vjerojatnosti. Slučajna varijabla. Razdiobe vjerojatnosti.				
		Varijable u statistici. Uzorak i populacija. Deskriptivna statistika. Definiranje potrebne veličine i strukture uzorka.				
		Definiranje statističkog testa. Parametarski i ne parametarski statistički testovi. Z-test, t-test, Mann–Whitney U test i χ^2 –test.				
		Korelacijska analiza. Modeli jednostruke i višestruke regresije. Oblikovanje modela, testovi značajnosti nezavisnih varijabli, protumačenost statističkih modela. Vrste regresijskih modela i poželjna svojstva modela.				
	Izvori podatak za statističke analize, primarni i sekundarni izvori podataka. Definiranje anketnog upitnika. Kritička analiza stručnih i znanstvenih radova i korištenje dosadašnjih rezultata u daljnjim istraživanjima. Definiranja baze podataka i strukture podataka za njihovu pohranu.					
Jezik	Hrvatski jezik					
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem aplikacije Google-meet					
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.					
Oblici provjere znanja (označiti)						

Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita						
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja		Sati opterećenja	Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni				
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje/praktični ispit		IU- FZSPB105-1,2,3,4,5,6,7		55	1,8		20 %				
Predrok/Pismeni/usmeni ispit		IU- FZSPB105-1,2,3,4,5,6,7		20	0,7		80%				
Ukupno				75	2,5		100%				
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 69% nedovoljan (1) 60 – 69% dovoljan (2) 70 – 79% dobar (3) 80 – 89% vrlo dobar (4) 90 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	hrv.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ostalo
Obvezna	Prezentacije s predavanja i seminarske nastave			x							x
	Petz B, Kolesarić V, Ivanec D. Petzova statistika: Osnovne statističke metode za nematematičare. Jastrebarsko: Naklada Slap; 2012. (odabrana poglavlja)		x	x				x			
Dopunska	Eterović D i Kardum G. Biostatistika za studente medicine. 5. izdanje. Split: Medicinski fakultet u Splitu, Katedra za znanstvenu metodologiju; 2010. (odabrana poglavlja)		X			X		X			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALJSTVO						
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer	/	Modul	BAZIČNE ZNANOSTI				
Godina studija	1	Semestar	1				
Naziv predmeta	FIZIOLOGIJA BOLI	Kod predmeta	FZSPB108				
ECTS	1,5	Status	obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			10	0	10	0	
Nastavnici	Izv. prof. dr. sc. Ivan Čavar		10	0	10	0	
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - naučiti obilježja, mehanizme nastanka i vrste boli - spoznati različite čimbenike koji utječu na nastanak i modulaciju boli te se upoznati s različitim metodama liječenja boli - procijeniti jakost boli pomoću različitih testova - shvatiti mehanizam nastanka i naučiti tehnike ublažavanja porođajne boli 						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa			
	Definira bol, vrste i obilježja boli te upoznati mehanizam nastanka boli		IU-FZSPB108-1	FZSPB-IU-3			
	Razlikuje akutnu od kronične boli		IU-FZSPB108-2	FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-10			
	Mjeri intenzitet boli pomoću jednodimenzionalnih i višedimenzionalnih ljestvica		IU-FZSPB108-3	FZSPB-IU-3 FZS-IU-10			
	Svladava suvremene metode liječenja boli		IU-FZSPB108-4	FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-10 FZSPB-IU-15 FZSPB-IU-16			
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema					
	1. tjedan	Prijenos tvari kroz staničnu membranu. Membranski potencijal u mirovanju i akcijski potencijal.					
		Organizacija živčanog sustava, osnovne funkcije sinapsa, prijenosne tvari.					
		Definicija boli, receptori za bol, prijenos bolnog impulsa do CNS-a.					
		Procjena intenziteta boli pomoću jednodimenzionalnih i višedimenzionalnih ljestvica. Metode liječenja boli, primjena analgetika. Porođajna bol: mehanizam nastanka, tehnike ublažavanja					
Jezik	Hrvatski jezik						
E-učenje	/						
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni	
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje			20	0,7		/	

Predrok/Pismeni ispit	IU-FZSPB108-1,2,3,4	25	0,8	100%							
Ukupno		45	1,5	100%							
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% izvrstan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	hr	višez.	knjiga	članak	skripta	ostalo
Obvezna	Guyton i Hall. Fiziologija čovjeka (odabrana poglavlja). 14. izdanje, Medicinska naklada Zagreb, 2022.			x		x		x			
Dopunska	Pete Egoscue and Roger Gittines. Pain Free: A Revolutionary Method for Stopping Chronic Pain, USA, 2020.		x		x			x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru.									

Studijski program	PRIMALJSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	JAVNO ZDRAVSTVO		
Godina studija	1	Semestar	2		
Naziv predmeta	JAVNO ZDRAVSTVO	Kod predmeta	FZSPB217		
ECTS	1	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		15	5	5	0
Nastavnici	Dr. sc. Ivan Vasilj, red. prof.	15	5	5	0
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Stjecanje osnovnih znanja i vještina iz područja javnog zdravstva - upoznati studente s konceptom javnog zdravstva, te sa funkcioniranjem sustava zdravstvene organizacije kod nas i u svijetu, - upoznati studente s raspoloživim resursima koji imaju za cilj poboljšanje zdravlja pojedinca i zajednice 				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Nabraja funkcije lokalnih i državnih resursa u očuvanju zdravlja građana, javnozdravstvene izazove 21. Stoljeća	IU-FZSPB217-01	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2		
	Definira ulogu javnoga zdravstva kroz povijest	IU-FZSPB217-02	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2		
	Definira pojmove zdravlje i bolest te najrizičnije čimbenike rizika za zdravlje	IU-FZSPB217-03	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2 FZSPB-IU-5 FZSPB-IU-16		
	Definira i objašnjava specifičnosti posebnih populacijskih skupina	IU-FZSPB217-04	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2		
	Nabraja zakonske propise vezane uz ostvarivanje zdravstvene zaštite, zdravstvene ustanove, razine zdravstvene zaštite te sustavom zdravstva uopće	IU-FZSPB217-05	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2		
	Navodi i opisuje sve nacionalne programe, razlikuje i uspoređuje njihove glavne karakteristike	IU-FZSPB217-06	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2 FZSPB-IU-5		
Preduvjeti za upis predmeta					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema			
	1 tjedan	Povijesni pregled i dostignuća javnog zdravstva, Suvremeno javno zdravstvo			
		Determinante zdravlja i bolesti, Okoliš i zdravlje, Zdravlje i sustav zaštite zdravlja, Osiguranje kvalitete zdravstvene zaštite			
		Uvod u zdravstvenu ekonomiku, Financiranje zdravstvene zaštite u BiH, Program zdravstvene zaštite, Javnozdravstvene intervencije, Socijalni marketing			
	Zdravstvena zaštita populacijskih skupina s posebnim potrebama; Primarna zdravstvena zaštita; Definicija, sadržaj i uloga obiteljske medicine; Nacionalni programi ranog otkrivanja raka. Uspješni programi u primaljstvu.				
Jezik	Hrvatski jezik				
E-učenje					

Metode poučavanja		Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.									
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze						Vrsta ispita					
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak			ostalo	pismeni	Usmeni	praktični		
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja			Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni			
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje			25			0,8					
Predrok/Pismeni ispit		IU-FZSPB217-1,2,3,4,5,6	5			0,2		100%			
Ukupno			30			1		100%			
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višjejez.	knjiga	Članak	Skriptata	ostalo
Obvezna	Puntarić D, Ropac D, Savičević A, Javno zdravstvo, Zagreb, Medicinska naklada, 2015			X		X		x			
	Jakšić Ž, Kovačić L. i sur. Socijalna medicina, Zagreb, Medicinska naklada 2000.			X		X		x			
Dopunska	WHO, 2001, Learning Materials on Nursing: Chapter 7: Helathy Parenthood; WHO publications on safe Motherhood		X		x						x
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALJSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	/		
Godina studija	1	Semestar	1		
Naziv predmeta	OSNOVE BIOKEMIJE	Kod predmeta	FZSPB106		
ECTS	2	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		10	25	10	0
Nastavnici	Izv.prof.dr.sc. Ivanka Mikulić	10	0	0	0
	Dr. sc. Vinka Mikulić, viši asistent	0	10	5	0
	Ana Ćuk, asistent	0	10	0	0
	Kristina Ljubić, v ass	0	5	5	0
Ciljevi predmeta	<p>-Postići kod studenta razumijevanje funkcioniranja organizma na molekularnoj razini, što se što se odražava na normalnu funkciju organa kao i na patološke biokemijske procese u organizmu.</p> <p>-Postići kod studenta razumijevanje uloge lipida i proteina u organizmu.</p> <p>-Postići kod studenta razumijevanje utjecaja hormona na funkciju glavnih organskih sustava.</p> <p>-Unaprijediti znanje studenta o predanalitičkim čimbenicima koji utječu na rezultate laboratorijskih pretraga</p>				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Opisuje i prezentirati ulogu proteina, lipida, enzima i hormona u ljudskom organizmu.	IU-FZSPB106-1	FZSPB-IU-3		
	Navodi i objašnjava čimbenike koji utječu na rezultate laboratorijskih pretraga.	IU-FZSPB106-2	FZSPB-IU-16		
	Objašnjava načine uklanjanja interferencija u laboratorijskoj dijagnostici.	IU-FZSPB106-3	FZSPB-IU-16		
	Objašnjava sastav tjelesnih tekućina i ulogu minerala u organizmu.	IU-FZSPB106-4	FZSPB-IU-3		
	Objašnjava na koji način je regulirana kiselo-bazna ravnoteža u organizmu.	IU-FZSPB106-5	FZSPB-IU-3		
	Objašnjava važnost pravilnog uzorkovanja krvi/mokraće, te utjecaj istog na rezultate laboratorijskih pretraga.	IU-FZSPB106-6	FZSPB-IU-7		
Preduvjeti za upis predmeta					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema			
	1. Dan	Ravnoteža tjelesne tekućine i elektrolita; Kiselo-bazna ravnoteža; Struktura i funkcija proteina; Hemoglobin-prijenos kisika; Rutinska analiza mokraće			
	2. Dan	Proteini plazme; Enzimi; Testovi jetrene funkcije			
	3. Dan	Nutritivne komponente, lipidi i lipoproteini; Hormoni			
	4. Dan	Predanalitička faza laboratorijskog rada; Serum i plazma/prednosti i nedostaci; Biološke interferencije; Laboratorijske vježbe			
	5. Dan	Laboratorijske vježbe			
	6. Dan	Laboratorijske vježbe			
	7. Dan	Laboratorijske vježbe			
	8. Dan	Laboratorijske vježbe			
Jezik	Hrvatski jezik				
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem aplikacije Google-meet				
Metode poučavanja	Predavačke i aktivno-iskustvene metode				
Oblici provjere znanja (označiti)					

Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita						
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni						
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje			45	1,5	0%						
Predrok/Pismeni ispit		IU-FZSPB106-1,2,3,4,5,6	15	0,5	100%						
Ukupno			60	2	100,00%						
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):											
0 – 54% nedovoljan (1)											
55 – 66% dovoljan (2)											
67 – 78% dobar (3)											
79 – 90% vrlo dobar (4)											
91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu.											
Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	hrv	višejez.	knjiga	članak	skripta	ostalo
Obvezna	PRAKTIKUM IZ OSNOVA BIOKEMIJE, Mikulić i sur. 2022.	x		x		x				x	
	Štrausova medicinska biokemija, Čvorišćec D. Čepelak I., 2009.		x	x		x		x			
Dopunska	Znanstveni članci za seminare, različiti autori		x		x				x		
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALISTVO						
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer	/	Modul	Bazične znanosti				
Godina studija	1	Semestar	2				
Naziv predmeta	PATOLOGIJA	Kod predmeta	FZSPB215				
ECTS	1	Status	obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			15	10	0	0	
Nastavnici	Dr. sc. Dragana Karan Križanac, docent		15	0	0	0	
	Dr. Petra Tomić		0	10	0	0	
	Dr. Marija Čolak, ass		0	10	0	0	
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Stjecanje znanja o mehanizmima oštećenja stanica, tkiva i organa - Razumijevanje morfoloških promjena koje su podloga bolestima i stanjima s kojima će se najčešće susretati u svom radu 						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja			Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Nabraja uzroke i mehanizma nastanka bolesti			IU-FZSPB215-01	FZSPB-IU-3		
	Prepoznaje morfološke promjene u trudnoći			IU-FZSPB215-02	FZSPB-IU-12		
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema					
	1. dan	Stanična patologija, upala, poremećaji tjelesnih tekućina i hemodinamika					
	2. dan	Novotvorine, razvojne i genetske bolesti					
	3. dan	Bolesti imunosnog sustava					
	4. dan	Bolesti ženskog spolnog sustava, bolesti posteljice					
	5. dan	Kongenitalne malformacije, bolesti novorođenčeta					
Jezik	Hrvatski jezik						
E-učenje							
Metode poučavanja	Interaktivno predavanje, suradničko učenje, timski rad, problemska nastava i simulacija						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje			25	0,8	/		
Predrok/Pismeni ispit		IU-FZSPB215-1,2	5	0,2	100%		
Ukupno			30	1	100%		
Način izračuna konačne ocjene							
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):							
0 – 54% nedovoljan (1)							
55 – 66% dovoljan (2)							
67 – 78% dobar (3)							
79 – 90% vrlo dobar (4)							
91 – 100% odličan (5)							
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):							

Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu.

Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlast ito	ost.	hrv.	engl.	hrv	više j ez.	knjiga	Članak	skrip ta	ost alo
Obvezna	Jukić S. Patologija, Medicinska naklada, Zagreb, 1999			x		x		x			
	Jakić-Razumović, J Patologija – priručnik, 2002			x		x					x
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALJSTVO				
Ciklus	1	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	Medicinska humanistika		
Godina studija	2	Semestar	4		
Naziv predmeta	BIOETIKA	Kod predmeta	FZSPB439		
ECTS	1	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		15	0	10	0
Nastavnici	Dr. sc. Ana Marušić, red. prof.		8	0	0
	Dr. sc. Kaja Mandić, docent		7	0	0
	Dr. sc. Marija Franka Žuljević, ass		0	0	7
Ciljevi predmeta	<p>- upoznati studente s osnovnim etičkim načelima unutar medicine (i donošenju medicinskih odluka), pojmovima obavijesnog pristanka i autonomije pacijenta te osobitostima odnosa liječnik-bolesnik</p> <p>- osposobiti studente za prepoznavanje i rješavanje bioetičkih problema kroz etički dvojbene slučajeve iz kliničke prakse koji mogu pomoći pri budućem donošenju odluke ili mišljenja o dvojbenim slučajevima</p>				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa	
	Definira etičke pojmove etike u zdravstvu		IU-FZSPB439-1	FZSPB-IU-2	
	Opisuje etičke postulate u zdravstvu i specifično u primaljstvu		IU-FZSPB439-2	FZSPB-IU-2	
	Opisuje ulogu ljudske osobe u primaljskom odnosu s pacijentom		IU-FZSPB439-3	FZSPB-IU-2	
	Prepoznati i opisati prava pacijenta		IU-FZSPB439-4	FZSPB-IU-2	
	Definira i opisuje sadržaj obavijesnog pristanka pacijenta		IU-FZSPB439-5	FZSPB-IU-2	
	Priprema i prikuplja obavijesni pristanak pacijenta		IU-FZSPB439-6	FZSPB-IU-2	
	Prepoznaje etičke dileme u primaljstvu i predlaže njihovo rješavanje		IU-FZSPB439-7	FZSPB-IU-2	
	Opisuje temeljne postavke priziva savjesti, moralnog i profesionalnog integriteta primalja		IU-FZSPB439-8	FZSPB-IU-2	
	Opisuje i primijenjuje glavne etičke principe kliničkih ispitivanja		IU-FZSPB439-9	FZSPB-IU-2	
Preuvjeti za upis predmeta					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema			
	Predavanje 1 (3h)	Etika u primaljstvu – teorije, principi, zakoni, standardi			
	Seminar 1 (2h)	Zakonske odrednice etike u primaljstvu			
	Predavanje 2 (3h)	Dostojanstvo ljudske osobe			
	Seminar 2 (2h)	Uloga ljudske osobe u odnosu s pacijentom			
	Predavanje 3 (3h)	Etički kodeksi u zdravstvenim profesijama			
	Seminar 3 (2h)	Profesionalna etika u primaljskoj praksi – etički kodeksi			
	Predavanje 4 (3h)	Prava pacijenta			
	Seminar 4 (2h)	Obavijesni pristanak pacijenta			
	Predavanje 5 (3h)	Istraživačka etika u primaljstvu			
	Seminar 2 (2h)	Etički izazovi u istraživanjima			
Jezik	Hrvatski jezik				
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem aplikacije Google-meet				
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.				

Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita						
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	Pismeni	Usmeni	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni				
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje u nastavi/seminarski uradak		IU-1-I-U9	25		0,8		20 %				
Predrok/pismeni ispit		IU-1-IU-9	5		0,2		80 %				
Ukupno			30		1		100 %				
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višez.	knjiga	članak	skripta	ostalo
Obvezna	Priručnik medicinske etike (Medicinska naklada, 2010)		x	x				x			
	Vodič za ostvarivanje prava iz zdravstvene zaštite (http://www.pravapacijenata.ba/dokumenti/prava-iz-zdravstvene-zastite.pdf)		x	x							x
	Etički kodeks primalja/babica Hercegovačko-neretvanske županije/kantona (http://www.primalje-babice.ba/index.php/dokumenti/akti-komore/eticki-kodeks-primalja-babica/download)		x	x							x
Dopunska	Bioetika u sestrinstvu (autor Kalauz S. Medicina, 2008 https://hrcak.srce.hr/file/42502)										
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALJSTVO						
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer	/	Modul	MEDICINSKA HUMANISTIKA				
Godina studija	2	Semestar	4				
Naziv predmeta	ENGLESKI JEZIK II	Kod predmeta	FZSPB436				
ECTS	1,5	Status	obvezni				
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa		
		10	20	10	0		
Nastavnici	Dr. sc. Kaja Mandić, docent		10	20	10		
Ciljevi predmeta	Cilj nastave je stjecanje akademskih vještina koristeći engleski jezik struke. Studenti ovladaju općim medicinskim nazivljem i stručnim pojmovima sestrinstva i primaljstva.						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa				
	Razvija opće jezične kompetencije vezane za receptivne i produktivne vještine stranog jezika	IU-FZSPB436-1	FZSPB-IU-18				
	Razvija sposobnost razumijevanja i prijevoda stručnog nazivlja s engleskog i na engleski jezik	IU-FZSPB436-2	FZSPB-IU-18				
	Prati stručnu literaturu na engleskom jeziku	IU-FZSPB436-3	FZSPB-IU-18 FZSPB-IU-17				
	Razvija vještine pronalaženja, sažimanja i prezentacije podataka i informacija na engleskom jeziku	IU-FZSPB436-4	FZSPB-IU-18 FZSPB-IU-16				
Preduvjeti za upis predmeta	Položen FZSPB216						
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema					
	1	Infant Feeding					
	2	Public health and midwifery					
	3	Family planning					
	4	Perinatal mental health					
	5	Revision and Presentations					
Jezik	Hrvatski jezik/Engleski jezik						
E-učenje	G-Suite						
Metode poučavanja	CLT metoda, suradnička metoda, CBI						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predisipitne obveze			Vrsta ispita				
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		IU-FZSPB436-1 IU-FZSPB436-2	40	1.3	20%		
Predrok/Referat		IU-FZSPB436-3 IU-FZSPB436-4	10	0.1	80%		
Ukupno			60	1.5	100%		
Način izračuna konačne ocjene							
Pohađanje nastave: - neredoviti dolasci = 0% ocjene							

- redoviti dolasci bez aktivnosti = 11% ocjene
- aktivnost samo na poticaj nastavnika = 14% ocjene
- samoinicijativna aktivnost = 17% ocjene
- samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 20% ocjene

Izlaganje seminarskog rada (za postotak iz primjera):

- Rad nije usmeno prezentiran. = 0%
- Rad je pročitao. = 16,5%
- Rad je djelomično pročitao i nepripremljen. = 21%
- Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočeni neki nedostaci u izlaganju. = 25,5%
- Usmeno izlaganje je izvršno pripremljeno. = 30%

Predrok/Završni pismeni ispit

- manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene
- od 55% do 66% točnih odgovora = 27,5% ocjene
- od 67% do 78% točnih odgovora = 35% ocjene
- od 79% do 90% točnih odgovora = 42,5% ocjene
- od 91% do 100% točnih odgovora = 50% ocjene

Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):

- 0 – 54% nedovoljan (1)
- 55 – 66% dovoljan (2)
- 67 – 78% dobar (3)
- 79 – 90% vrlo dobar (4)
- 91 – 100% odličan (5)

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente
(ako ih ima):

Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	Članak	skripta	ostalo
Obvezna	Odabrana poglavlja iz: Lewis, L. (2015). <i>Fundamentals of Midwifery: a Textbook for Students.</i> Chicester: Wiley & Sons		x		x			x			
	Odabrana poglavlja iz: Peate, I. i Nair, M. (2017) <i>Fundamentals of Anatomy and Physiology for Nursing and Healthcare</i>		x		x			x			
Dopunska	Odabrani članci iz znanstvenih/stručnih časopisa iz primaljstva		x		x				x		

Dodatne informacije o predmetu

Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.

Studijski program	PRIMALJSTVO						
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer	/	Modul	PRIMALJSTVO				
Godina studija	2	Semestar	3				
Naziv predmeta	FIZIOLOGIJA LAKTACIJE	Kod predmeta	FZSPB325				
ECTS	3	Status	obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			15	50	15	0	
Nastavnici	Izv.prof.dr.sc. Anita Pavičić Bošnjak		15	0	0	0	
	Doc.dr.sc. Olivera Perić		0	0	15	0	
	Ivona Čolak, asistent		0	25	0	0	
	Anđela Ćubela, asistent		0	25	0	0	
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Unaprijediti znanje studenata u području fiziologije laktacije i podrške dojenju tijekom trudnoće, razdoblja vezanog uz porođaj i postnatalnog razdoblja - Osposobiti studente za praktičnu primjenu postupaka u pružanju podrške i pomoći u vezi laktacije i dojenja tijekom trudnoće, oko porođaja i u postnatalnom razdoblju 						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Definira pojmove i zakonitosti bioloških funkcija koje se vezuju uz anatomiju, fiziologiju i farmakologiju tijekom laktacije		IU-FZSPB325-1		FZSPB-IU-3		
	Opisuje sastavne čimbenike majčinog mlijeka, njihovu ulogu i povezanost sa zdravljem djeteta i majke		IU-FZSPB325-2		FZSPB-IU-14		
	Navodi postupke promicanja i zaštite dojenja tijekom trudnoće i laktacije		IU-FZSPB325-3		FZSPB-IU-9		
	Primjenjuje principe i praktične postupke koji pomažu uspostavljanju i održavanju laktacije		IU-FZSPB325-4		FZSPB-IU-14		
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema				
	1. dan		Anatomija dojki. Fiziološke promjene dojki tijekom trudnoće i laktacije. Uloga oksitocina i prolaktina u uspostavljanju i održavanju laktacije.				
	2. dan		Fiziologija sisanja. Uloga pravilne tehnike dojenja u uspostavljanju i održanju laktacije.				
	3. dan		Nutritivni i bioaktivni čimbenici u majčinom mlijeku. Prednosti prehrane majčinim mlijekom za zdravlje novorođenčadi i majki.				
	4. dan		Osnove farmakologije u laktaciji. Uporaba lijekova i dojenje. Kontraindikacije za dojenje i medicinske indikacije za dohranu.				
	5. dan		Prehrana majke tijekom laktacije. Utjecaj okolišnih čimbenika na sastav majčinog mlijeka. Usporedba sastava majčinog mlijeka i dojenačkih formula.				
	6. dan		Promicanje dojenja u trudnoći. Strategije i programi podrške i zaštite dojenju.				
	7. dan		Rodilišne prakse i postupci koji pomažu uspostavljanju i održavanju laktacije.				
Jezik	Hrvatski jezik						
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem aplikacije Google-meet						
Metode poučavanja	Predavačke metode te participativne i interaktivne metode.						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							

Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni							
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje	IU-FZSPB325-1	80	2,7	10%							
Predrok/Pismeni/usmeni ispit	IU-FZSPB325-1,2,3,4	10	0,3	60%							
Ukupno		90	3	100%							
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Konačna ocjena je zbroj pondera= pohađanje nastave/seminarski rad 10%+pismeni ispit 90%											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višez.	knjiga	Članak	skripta	ostalo
Obvezna	Pavičić Bošnjak A. Grupe za podršku dojenju – priručnik za voditeljice grupa, 2.izd. Zagreb: Ured UNICEF-a za Hrvatsku, 2014.	x		x				x			
	Stanojević M, ur. Priručnik za predavače na trudničkim tečajevima (str. 88-90). Zagreb: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi RH i Ured Unicef-a za Hrvatsku, 2010.		x	x				x			
	Rumboldt M, Zakarija-Grković I, ur. Suvremena saznanja o laktaciji i dojenju I (str. 19-25). Split: MF Split, 2019.		x	x						x	
Dopunska	Rumboldt M, Zakarija-Grković I, ur. Suvremena saznanja o laktaciji i dojenju I (str. 7-18, 26-41). Split: MF Split, 2019.		x	x						x	
	Rumboldt M, Zakarija-Grković I, ur. Suvremena saznanja o laktaciji i dojenju II (str. 128-141), Split 4.-7. prosinca 2019. Split: MF Split, 2019.		x	x						x	
	Vodič za provedbu: zaštita, potpora i promicanje dojenja u ustanovama koje pružaju		x	x				x			

	usluge za roditelje i novorođenčad- revidirana inicijativa „Rodilište prijatelj djece“ (str. 20-28). Ženeva: SZO, 2018.										
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslužati najmanje 50% svih predavanja i seminara. Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALISTVO						
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer	/	Modul	KLINIČKE ZNANOSTI				
Godina studija	2	Semestar	3				
Naziv predmeta	FIZIOLOŠKI POROD I PUERPERIJ	Kod predmeta	FZSPB322				
ECTS	2,5	Status	obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			20	20	20	0	
Nastavnici	Dr.sc. Dragan Soldo, docent		16	20	10	0	
	Dr. sc. Tatjana Barišić, docent		4	20	10	0	
	Anja Vasilj		0	20	0	0	
	Ana Dugandžić Šimić		0	20	0	0	
	Ana Bošković		0	20	0	0	
Ciljevi predmeta	Postići temeljna znanja kod studenata o fiziološkom porođaju i puerperiju. Osposobiti studente za razumijevanje porođajnog mehanizma (porođajne snage, porođajni put i porođajni objekt), te za fiziološke procese puerperija.						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Opisuje mehanizam fiziološkog porođaja.		IU-FZSPB322-1		FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-4		
	Identificira kliničke znakove početka porođaja.		IU-FZSPB322-2		FZSPB-IU-4		
	Navodi i analizira porođajna doba.		IU-FZSPB322-3		FZSPB-IU-4		
	Razlikuje fiziološki od patološkog porođaja.		IU-FZSPB322-4		FZSPB-IU-12		
	Opisuje involucijske procese genitalnih i ekstragenitalnih organa.		IU-FZSPB322-5		FZSPB-IU-4		
	Planira skrb i nadzor roditelja kod fiziološkog porođaja i puerperija.		IU-FZSPB322-6		FZSPB-IU-14		
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema				
	1. dan		Početak porođaja – teorije početka porođaja. Predkliničke i kliničke faze porođaja. Uloga prostaglandina i oksitocina.				
	2. dan		Opstetrička anamneza i pregled. Opstetričke mjere. Porođajni put, objekt i snage. Mehanizam porođaja glavom. Analgezija i anesteziji u porođaju.				
	3. dan		Prvo porođajno doba. Drugo porođajno doba. Treće porođajno doba. Četvrto porođajno doba. Metode fetalnog nadzora u porođaju.				
	4. dan		Elektivni carski rez. Fiziološki puerperij – rani i kasni.				
	5. dan		Involucija genitalnih organa. Promjene ekstragenitalnih organa nakon porođaja.				
Jezik	Hrvatski jezik						
E-učenje	On line nastava (prema potrebi) preko aplikacije Google meet.						
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
Kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	Ostalo	pismeni	Usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni	

Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		60	2	-							
Predrok/Pismeni ispit	IU-FZSPB322-1,2,3,4,5,6	15	0,5	100%							
Ukupno		75	2,5	100%							
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	hrv.	višje ez.	knjiga	Članak	skripta	ostalo
Obvezna	Habek D. Ginekologija i porodništvo za visoke zdravstvene škole. Medicinska naklada. Zagreb, 2013.			X		x		x			
Dopunska	Đelmiš J, Orešković S i sur. Fetalna medicina i opstetricija. Medicinska naklada. Zagreb, 2014. – odabrana poglavlja			X		x		x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALJSTVO						
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer	/	Modul	KLINIČKE ZNANOSTI				
Godina studija	2	Semestar	4				
Naziv predmeta	GINEKOLOGIJA	Kod predmeta	FZSPB431				
ECTS	1,5	Status	obvezni				
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa		
		30	0	10	0		
Nastavnici	Prof.dr.sc. Herman Haller, dr.med.		20	0	6	0	
	Doc.dr.sc. Martina Orlović Vlaho, dr.med.		5	0	2	0	
	Dejan Tirić, dr.med.		5	0	2	0	
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - osposobiti studente za prepoznavanje ginekološke problematike vezano uz specifična životna razdoblja žene - osposobiti studente za sudjelovanje u postupcima prevencije, dijagnostike i liječenja ginekoloških stanja, te dobroćudnih i zloćudnih bolesti 						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Definira specifične pojmove/terminologiju anatomskih, fizioloških i patofizioloških stanja i zbivanja unutar reproduktivnog trakta žene		IU-FZSPB431-1		FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-3		
	Definira pojmove i principe medicinskih postupaka kod ginekoloških stanja i bolesti		IU-FZSPB431-2		FZSPB-IU-12		
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema					
	1.dan	Spolno i reproduksijsko zdravlje žene. Osnove topografske anatomije, fiziologije, razvojne strukturne anomalije, pubertet.					
	2. dan	Poremećaji menstruacije, abnormalna krvarenja iz maternice i amenoreja, perimeopauza, klimakterij i menopauza te upalne bolesti donjeg i gornjeg reproduksijskog trakta.					
	3. dan	Endometrioza, poremećaji mokrenja i slabosti mišićnog dna zdjelice					
	4. dan	Dobročudne bolesti ženskog reproduksijskog trakta					
	5. dan	Premaligne i zloćudne bolesti ženskog reproduksijskog trakta (I dio)					
6. dan	Dijagnostički i terapijski operacijski zahvati u ginekologiji, preoperativna i postoperativna priprema i njega bolesnica						
Jezik	Hrvatski jezik						
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem aplikacije Google-meet po potrebi						
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze				Vrsta ispita			
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni	
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje/ seminarski rad		-	40	1,3		50%	

Predrok/pismeni/usmeni ispit	IU-FZSPB431-1,2	5	0,2	50%							
Ukupno		45	1,5	100%							
Način izračuna konačne ocjene											
<p>Pohađanje nastave/praktični ispit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - neredoviti dolasci = 0% ocjene - redoviti dolasci bez aktivnosti = 5,5% ocjene - aktivnost samo na poticaj nastavnika = 7% ocjene - samoinicijativna aktivnost = 8,5% ocjene - samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom = 10% ocjene <p>Izlaganje seminarskog rada (za postotak iz primjera):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rad nije usmeno prezentiran. = 0% - Rad je pročitao. = 22% - Rad je djelomično pročitao i nepripremljen. = 28% - Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočeni neki nedostaci u izlaganju. = 34% - Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno. = 40% <p>Predrok/Završni pismeni/usmeni ispit</p> <p>manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 27,5% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 35% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 42,5% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 50% ocjene</p> <p>Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):</p> <ul style="list-style-type: none"> 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5) <p>Konačna ocjena je zbroj pondera= seminarski rad 10%+ seminarski rad 40% i pismeni/usmeni ispit 50%</p>											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastit o	ost .	hrv.	eng l.	ost.	višeje z.	k n j i g a	članak	skript a	ost alo
Obvezna	Hofman i suradnici. Williamsova GINEKOLOGIJA, treće izdanje, Medicinska naklada, 2021.		x	x				x			
Dopunska											
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program		PRIMALJSTVO					
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer	/	Modul	KLINIČKE ZNANOSTI				
Godina studija	2	Semestar	4				
Naziv predmeta	HUMANA REPRODUKCIJA	Kod predmeta	FZSPB438				
ECTS	1	Status	obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			15	0	10	0	
Nastavnici	doc. dr. sc. Martina Orlović Vlaho		15	0	0	0	
	Ana Damjanović, asistent		0	0	5	0	
	Vedrana Mandrapa, asistent		0	0	5	0	
Ciljevi predmeta	Osposobiti studente i postići temeljna znanja o značajkama ginekološke endokrinologije i humane reprodukcije. Postići temeljna znanja o suvremenim mogućnostima dijagnostike i liječenja neplodnosti.						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa			
	Navodi osnove ginekološke endokrinologije		IU-FZSPB438-1	FZSPB-IU-3			
	Opisuje normalan menstrualni ciklus		IU-FZSPB438-2	FZSPB-IU-3			
	Identificira bračnu neplodnost		IU-FZSPB438-3	FZSPB-IU-6 FZSPB-IU-15			
	Navodi uzroke muške i ženske neplodnosti		IU-FZSPB438-4	FZSPB-IU-6			
	Opisuje mogućnosti dijagnostike i liječenja uzroka muške i ženske neplodnosti		IU-FZSPB438-5	FZSPB-IU-6			
	Prepoznaje i opisuje rizične čimbenike za bračnu neplodnost		IU-FZSPB438-6	FZSPB-IU-9 FZSPB-IU-6			
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema				
	1. dan		Osnove ginekološke endokrinologije –menstrualni ciklus, steroidni hormoni				
	2. dan		Ljudska plodnost i neplodnost. Fiziologija oplodnje. Sterilitet i infertilitet.				
	3. dan		Uzroci i dijagnostika ženske neplodnosti. Uzroci i dijagnostika muške neplodnosti.				
	4. dan		Mogućnosti liječenja neplodnosti. Zakon o BMPO u FBiH.				
	5.		Onkofertilitet. Najčešće maligne bolesti žena u reproduktivnoj dobi.				
Jezik	Hrvatski jezik						
E-učenje	On line nastava (prema potrebi) preko aplikacije Google meet.						
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze				Vrsta ispita			
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	Pismeni	Usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni	
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		/	25	0.8		-	
Predrok/Pismeni ispit		IU-FZSPB438-1,2,3,4,5,6	5	0.2		100%	
Ukupno			30	1			
Način izračuna konačne ocjene							
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1)							

55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlasti to	ost.	hrv.	engl.	hrv	više j ez.	knjiga	Čla nak	skrip ta	osta lo
Obvezna	Šimunić V i sur. Reprodukcij ska endokrinologija i neplodnost, Medicinski pomognuta oplodnja, IVF Školska knjiga: Zagreb, 2012. Odabrana poglavlja			X		x		x			
Dopunska											
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALISTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	MEDICINSKA HUMANISTIKA		
Godina studija	2	Semestar	3		
Naziv predmeta	MEDICINSKA SOCIOLOGIJA	Kod predmeta	FZSPB329		
ECTS	1	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		15	0	0	0
Nastavnici	Dr. sc. Irena Musa, red. prof.		15	0	0
Ciljevi predmeta	- upoznati studente s temeljnim pojmovima Medicinske sociologije; s društvenim uzrocima i posljedicama zdravlja i bolesti; s društvenim funkcijama zdravstvenih organizacija i institucija; s odnosima sustava zdravstvene zaštite i drugih društvenih sustava; s društvenim ponašanjem zdravstvenih radnika i korisnika zdravstvenih usluga.				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Definira temeljne sociološke pojmove; sociološke teorije i glavne predstavnike; elemente društva i društvenih pod-sistema; sadržaj i podjelu medicinske sociologije i zasebnih grana razvoja;	IU-FZSPB329-IU-1	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2		
	Opisuje sociološke metode proučavanja društva; ulogu kulture i institucija u društvu; društvene čimbenike zdravlja i bolesti; vezu socijalnog kapitala i zdravlja, ulogu institucija u zdravstvu.	IU-FZSPB329-IU-2	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2		
	Razlikuje medicinske i socijalne (kulturološke) utjecaje na zdravlje i bolest.	IU-FZSPB329-IU-3	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2		
	Objašnjava društvene nejednakosti u zdravlju i zdravstvenoj zaštiti; pojmovno odrediti društvenu diferencijaciju, društvenu stratifikaciju, društvene razlike i nejednakosti; značaj socijalne podrške.	IU-FZSPB329-IU-4	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2		
Preduvjeti za upis predmeta					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema			
	Prvi tjedan	<ol style="list-style-type: none"> 1. Medicinska sociologija: predmet, podrijetlo i razvoj 2. Osnovni poticaj i osnovna teorijska dostignuća zapadne medicinske sociologije 3. Što je normalno: medicinski i sociološki koncept normalnosti 4. Zdravlje kao ideal i/ili kao norma 5. Bio-medicinske i socio-medicinske definicije zdravlja 6. Pokret za promicanje zdravlja 7. Temeljni koncepti i definicije bolesti 8. Osnovni modeli duševnih poremećaja 			
		<ol style="list-style-type: none"> 9. Stres i socijalna podrška 10. Pojam i oblici socijalne podrške 11. Društvene nejednakosti u zdravlju i zdravstvenoj zaštiti 12. Shvaćanje o socijalnoj determiniranosti zdravlja 13. Osnovni oblici zdravstvenog ponašanja 14. Teorije o ulogama i statusima 15. Medicinske profesije 			
Jezik	Hrvatski jezik				

E-učenje											
Metode poučavanja		Interaktivno predavanje, suradničko učenje, timski rad, problemska nastava i simulacija									
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze						Vrsta ispita					
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak		ostalo	Pismeni	Usmeni	praktični			
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja			Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni			
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje			15			0,5		/			
Predrok/Pismeni /usmeni ispit		IU-FZSPB329-IU-1,2,3,4	15			0,5		100%			
Ukupno			30			1		100%			
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	hrv.	višje ez.	knjiga	Članak	skripta	ostalo
Obvezna	Gordana Cerjan-Letica i Slaven Letica i dr.: <i>Medicinska sociologija</i> , Medicinska naklada, Zagreb, 2003.			X		X		x			
Dopunska	Haralambos, M.; Holborn. M. (2002) <i>Sociologija – teme i perspektive</i> , Golden marketing- tehnička knjiga, Zagreb Illich, I. (2012) <i>Medicinska nemeza</i> , Litteris, Zagreb. A. Giddens, <i>Sociologija</i> , Globus, Zagreb, 2007.			X		X		X			
Dodatne informacije o predmetu		Kolegij Medicinska sociologija izvodi se bez seminara i bez vježbi. Ocjenjuju se sljedeće aktivnosti:- završni ispit Evidencija prisustva na nastavi se provodi, dopušteno je izostati 30% nastave (maksimalno 5 sati). Prisutnost na nastavi se ne boduje, ali je uvjet za izlazak na ispit.									

Studijski program	PRIMALJSTVO						
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer	/	Modul	MEDICINSKA HUMANISTIKA				
Godina studija	2	Semestar	4				
Naziv predmeta	NJEMAČKI JEZIK II	Kod predmeta	FZSPB436/A				
ECTS	1,5	Status	obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			10	20	10	0	
Nastavnici	Dr. sc. Magdalena Ramljak, doc.		10	20	10	0	
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Razviti kod studenta opće kompetencije vezane za četiri jezične vještine: čitanje, pisanje, slušanje i govor. - Razviti sposobnost razumijevanje stručne terminologije. - Poboljšati kod studenata sposobnost pisanja i čitanja tekstova iz struke. - Proširiti znanja studenta o vokabularu stručne medicinske terminologije. - Proširiti znanja studenta o gramatičkim strukturama specifičnim za jezik struke i neophodnim za svakodnevnu komunikaciju. - Upoznati studenta s načinima organiziranja informacija u stručnom tekstu: razlikovanje osnovne ideje teksta od detalja kojima je potkrijepljena, te će naučiti pisati kratka izvješća. 						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja			Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Pravilno koristi jezične i gramatičke strukture na razini primjerenom godini učenja (A2/B1);			IU-FZSPB216/A-1	FZSPM-IU-19		
	Primjenjuje u pisanju i govoru medicinsko nazivlje koje se koristi u zdravstvenoj struci;			IU-FZSPB216/A-2	FZSPM-IU-19 FZSPM-IU-16		
	Primjereno komunicira s pacijentima, pisanim ili usmenim putem;			IU-FZSPB216/A-3	FZSPM-IU-19		
Preduvjeti za upis predmeta	Položen kolegij Njemački jezik I.						
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema				
	1. tjedan		Alltag im Krankenhaus				
			Frauenheilkunde				
			Gynekologische Untersuchung				
			Beschwerden und Krankheiten bei den Frauen				
		Kommunikation mit den Patienten					
Jezik	Hrvatski jezik/Njemački jezik						
E-učenje							
Metode poučavanja	Predavačke metode: predavanje, izlaganje, demonstracija; participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava)						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projekt i zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje			40	1,3	30%		
Predrok/Pismeni ispit		IU-FZSPB216/A-3	5	0,2	70%		
Ukupno			45	1,5	100%		
Način izračuna konačne ocjene							

Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):

- 0 – 54% nedovoljan (1)
- 55 – 66% dovoljan (2)
- 67 – 78% dobar (3)
- 79 – 90% vrlo dobar (4)
- 91 – 100% odličan (5)

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente
(ako ih ima):

Izvanredni studenti su obvezni pohađati 30% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlast ito	ost.	hr v.	engl.	ost.	višeje z.	knjiga	Čla na k	skrip ta	ost alo
Obvezna	Hagner, V.: Menschen im Beruf - Pflege B1, Hueber, 2017.		x			x		X			
	Arwen Schnack / Valeska Hagner: Im Beruf NEU Fachwortschatztrainer Pflege, 2022.		x			x		x			
	Ramljak, Magdalena / Glibić, Darija: Deutsch für Pflegeberufe, 2022.	x				x		x			
Dopunska	Skibbe, Xaver / Löseke Andrea: Gynäkologie und Geburtshilfe für Pflegeberufe (Krankheitslehre), Thieme, 2021.		x			x		x			
	Wilfried Krenn / Herbert Puchta: Motive A1–B1, 2022.		x			x		x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 30% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALJSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	KLINIČKE ZNANOSTI		
Godina studija	2	Semestar	4		
Naziv predmeta	OSNOVE ANESTEZIJE I REANIMACIJE	Kod predmeta	FZSPB433		
ECTS	2	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		15	30	0	0
Nastavnici	Dr. sc. Zoran Karlović, docent	15	0	0	0
	Slavica Šimić, viši asistent	0	15	0	0
	Igor Andrić, asistent	0	15	0	0
Ciljevi predmeta	<p>-objasniti osnovna znanja i vještine i iz područja anesteziologije i reanimatologije.</p> <p>-objasniti studentima različite tipove anestezije, indikacije i kontraindikacije te način njihova izvođenja.</p> <p>- osposobiti studente za izvođenje vještina iz područja osnovnoga i naprednog oživljavanja u djece i odraslih.</p> <p>-upoznati studente s osobitostima anesteziologije u porodništvu</p> <p>-upoznati pacijente s organizacijom i liječenjem pacijenata u Jedinici intenzivnog liječenja</p>				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Objašnjava povijesne činjenice o razvoju anesteziologije i reanimatologije.	FZSPB433-IU-1	FZSPM-IU-2		
	Opisuje osnovne metode održavanja života. Prepoznaje po život ugrožavajuća stanja. Analizira algoritme provođenja osnovnih metoda održavanja života.	FZSPB433-IU-2	FZSPB-IU-13		
	Opisuje znanja i vještine uznapredovanih metoda održavanja života. Analizira algoritme provođenja uznapredovalih metoda održavanja života.	FZSPB433-IU-3	FZSPB-IU-13		
	Opisuje postupak provođenja i klasifikacije nakon prijeoperacijske pripreme bolesnika za anesteziju. Opisuje osnovna znanja o premedikaciji.	FZSPB433-IU-4	FZSPB-IU-16 FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-20		
	Definira osnovna načela opće anestezije. Opisuje tehnike izvođenja opće anestezije.	FZSPB433-IU-5	FZSPB-IU-16		
	Definirati osnovna svojstva inhalacijskih i intravenskih anestetika. Opisuje djelovanje inhalacijskih i intravenskih anestetika, mehanizam djelovanja mišićnih relaksansa.	FZSPB433-IU-6	FZSPB-IU-3		
	Opisuje pojedine tehnike regionalne anestezije. Analizira način izvođenja pojedine tehnike regionalne anestezije. Opisuje građu i funkciju lokalnih anestetika.	FZSPB433-IU-7	FZSPB-IU-3		
	Definira indikacije i kontraindikacije za primjenu određene vrste anestezije u porodništvu. Opisuje prednosti i komplikacije pojedine vrste anestezije u porodništvu.	FZSPB433-IU-8	FZSPB-IU-10		
	Savladava osnovne postupke održavanja života. Definira algoritam osnovnoga održavanja života i postupa po njegovim smjernicama. Savladava postupke	FZSPB433-IU-9	FZSPB-IU-4 FZSPB-IU-14 FZSPB-IU-20		

	naprednog održavanja života. Savladava monitoring i prehranu pacijenata u Jedinici intenzivnog liječenja						
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema					
	1. dan	Uvod u predmet. Povijest anesteziologije. Prijeanestetijski pregled i priprema bolesnika za anesteziju. Opća anestezija. Regionalna anestezija. Anesteziološki aparat i monitoring u anesteziji. Osobitosti anestezije u porodništvu.					
	2. dan	Poslijeanestetijska skrb. Srčani zastoj- kardiopulmonalna reanimacija Zbrinjavanje i održavanje dišnog puta. Uvod u intenzivnu medicinu Akutna respiratorna insuficijencija. Mehanička respiratorna potpora – invazivna i neinvazivna					
	3. dan	Prehrana u Jedinicama intenzivnog liječenja. Sepsa i višestruko zatajenje organa.					
	4. dan	VJEŽBE- Srčani zastoj-kardiopulmonalna reanimacija. Postupci osnovnog održavanja života (BLS).					
	5. dan	VJEŽBE- Usvajanje vještina osnovnog održavanja života na Lutkama. Prepoznavanje četiri letalna ritma (VF, VT, Asistolija, PEA).					
	6. dan	VJEŽBE- Način rada s defibrilatorom i postupci sigurne defibrilacije. Postupci neposrednog održavanja života (ILS). ABCDE procjena Indikacije i postavljanje I.V puta.					
	7. dan	VJEŽBE- Usvajanje osnovnih i naprednih tehnika uspostave i održavanja dišnog puta. Način rada i dijelovi anesteziološkog aparata.					
	8. dan	VJEŽBE- Način rada i dijelovi anesteziološkog aparata. Monitoring vitalnih funkcija u Jedinici intenzivnog liječenja.					
	9. dan	VJEŽBE- Način uspostave ventilacija kisikom visokim protocima i neinvazivne mehaničke ventilacije					
Jezik	Hrvatski jezik						
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem aplikacije Google-meet						
Metode poučavanja	Predavačke metode, demonstrativne metode.						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze							
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje			45	1,5			
Predrok/Pismeni ispit		FZSPB433-IU-1,2,3,4,5,6,7,8,9	15	0,5	100%		
Ukupno			60	2	100%		
Način izračuna konačne ocjene							
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):							
0 – 54% nedovoljan (1)							
55 – 66% dovoljan (2)							
67 – 78% dobar (3)							
79 – 90% vrlo dobar (4)							
91 – 100% odličan (5)							
Završna ocjena je ocjena dobivena na pismenom ispitu. Ispit se sastoji od 50 pitanja sa više ponuđenih odgovora.							
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):							

Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlast ito	ost.	hrv.	engl.	hrv.	više j ez.	knjiga	Čla na k	Skrip ta	ost alo
Obvezna	Kardiopulmonalna reanimacija Mihaljević S. I sur.			X		x		x			
	Odabrana poglavlja iz udžbenika Šustić A, Sotošek Tokmadžić V i sur. Priručnik iz anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine za studente preddiplomskih, diplomskih i stručnih studija. Viškovo: DigitalIN; 2014			X		x					x
Dopunska											
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja. Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALISTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	KLINIČKE ZNANOSTI		
Godina studija	2	Semestar	4		
Naziv predmeta	OSNOVE KIRURGIJE	Kod predmeta	FZSPB435		
ECTS	1	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		15	0	0	0
Nastavnici	Dr. sc. Zoran Trninić, docent		15	0	0
Ciljevi predmeta	Stjecanje osnovnih znanja i vještina iz područja osnova kirurgije				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Definira bolesti, ozljede i stanja koja zahtijevaju kirurško liječenje	IU-FZSPB435-1	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-17		
	Prezentira osnove kirurškog liječenja i uvjetima potrebnim za siguran kirurški rad	IU-FZSPB435-2	FZSPB-IU-2 FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-4 FZSPB-IU-20		
	Provodi vještina iz područja kliničkog pregleda bolesnika	IU-FZSPB435-3	FZSPB-IU-2 FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-4		
	Provodi primaljsku i sestrinsku anamneze i primaljsku dokumentaciju	IU-FZSPB435-4	FZSPB-IU-2 FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-18		
	Prepoznaje znakova najčešćih tumora dječje i dojenačke dobi s postupcima, zbrinjavanje omphalocela i gastroshize, te objašnjava postupak u dijagnostici i liječenju kod sumnje na vezikoureteralni refluks	IU-FZSPB435-5	FZSPB-IU-13 FZSPB-IU-14		
	Prepoznaje najčešće kongenitalne anomalije dojenačke dobi	IU-FZSPB435-6	FZSPB-IU-13 FZSPB-IU-21		
Preuvjeti za upis predmeta					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema			
	1 tjedan	Osnove kirurškog liječenja i uvjeti potrebni za kirurški rad (asepse, antiseptičke, rad u op. dvorani)			
		Osnove pripreme pacijenta za operaciju i postoperacijska njegu (postupci sa drenovima, kateterima, itd.)			
		Osnove kirurških instrumenata i kirurškog materijala. Sterilizacija.			
		Prepoznavanje sustavnih i lokalnih znakova infekcije u postoperativnom tijeku			
		Osnove neurokirurgije, torakalne kirurgije, digestivne kirurgije, urologije, te traumatologije s tretmanom opekline			
		Kirurgija kongenitalnih anomalija			
Tumori dječje dobi					
Jezik	Hrvatski jezik				
E-učenje	Dostupnost e-učenja na kojem će biti sadržane sve teme u vidu PowerPoint prezentacija, primjer izrade seminarskih radova, dostupnost literature u PDF obliku. Po potrebi predavanja će se održavati na aplikacijama u realnom vremenu (Google meet).				
Metode poučavanja	Predavačke, participativne i interaktivne metode				
Oblici provjere znanja (označiti)					
Vrsta predispitne obveze			Vrsta ispita		

kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni					
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje			15	0,5		/					
Predrok/Usmeni ispit		IU-FZSPB435-1,2,3,4,5,6	15	0,5		100%					
Ukupno				1							
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):											
0 – 54% nedovoljan (1)											
55 – 66% dovoljan (2)											
67 – 78% dobar (3)											
79 – 90% vrlo dobar (4)											
91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	hr.	višez.	knjiga	Članak	skripta	ostalo
Obvezna	Vučkov Š., Kvesić A, Izabrana poglavlja iz dječije kirurgije, Sveučilište u Rijeci i Mostaru, 2005.			x		x		x			
	Kvesić A. i sur., Kirurgija, Medicinska naklada, 2016.			x		x		x			
Dopunska	Prpić I. i sur, Kirurgija za medicinare, Školska knjiga, Zagreb, 2005.			x		x		x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALISTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	KLINIČKE ZNANOSTI		
Godina studija	2	Semestar	4.		
Naziv predmeta	OSNOVE TRANSFUZIJSKE MEDICINE	Kod predmeta	FZSPB434		
ECTS	1	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		15	10	0	0
Nastavnici	Dr. sc. Jadranka Knežević, docent	15	10	0	0
Ciljevi predmeta	- stjecanje osnovnih znanja iz područja transfuzijske medicine				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Prepoznaje i definira značaj transfuzijske medicine kao specifične zdravstvene djelatnosti	IU-FZSPB434-01	FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-10		
	Nabraja krvne grupe, definirati krvne pripravke, njihovu proizvodnju i karakteristike	IU-FZSPB434-02	FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-10		
	Objašnjava način proizvodnje krvnih pripravaka, način skladištenja i distribuciju	IU-FZSPB434-03	FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-10		
	Nabraja i definira ostale krvnogrupne sustave u transfuzijskoj medicini	IU-FZSPB434-04	FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-10		
	Definira i prezentira izbor i primjenu krvnih pripravaka, prepoznaje ranu i kasnu posttransfuzijsku reakciju	IU-FZSPB434-05	FZSPB-IU-5		
	Klasificira rizik prijenosa krvlju prenosivih bolesti, te prepoznati važnost poznavanja krvlju prenosivih bolesti	IU-FZSPB434-06	FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-10		
	Prezentira važnost imunohematološkog testiranja u trudnoći, prepoznaje hemolitičku bolest novorođenčeta, profilaksu i liječenje	IU-FZSPB434-07	FZSPB-IU-13 FZSPB-IU-15		
Preduvjeti za upis predmeta					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema			
	1.dan	Osnove transfuzijske medicine, povijest , uvod i djelatnost: specifične zdravstvene djelatnosti; načela darivanja krvi; tko sve može biti davatelj krvi; autologna transfuzija; principi afereze; plazmafereza; trombafereza.			
	2.dan	Krvni pripravci, proizvodnja, karakteristike ,čuvanje i distribucija: Krv "in vivo" i "in vitro"; promjene u krvi tijekom skladištenja; što se sve može dobiti iz krvi; vrste i karakteristike krvnih pripravaka i derivata plazme; modificirani krvni pripravci; sustav osiguranja kvalitete u transfuzijskoj medicini.			
	3.dan	Krvne grupe i njihov značaj u transfuzijskoj medicini: Značaj eritrocitnih krvnih grupa,nasljeđivanje i klinički značaj ABO sustava krvnih grupa			
	4.dan	Ostali krvno grupni sustavi u transfuzijskoj medicini: Imunologija, nasljeđivanje i klinički značaj Rh sustava i ostalih eritrocitnih sustava; HLA sustav; trombocitni			

	5.dan	Klinička transfuzijska praksa. Krvlju prenosiive bolesti. Imunohematološka dijagnostika trudnica i novorođenčadi. Specifičnosti transfuzijskog liječenja; izbor i primjena krvnih pripravaka; pravovremeno prepoznavanje ranih i kasnih transfuzijskih reakcija; liječenje transfuzijskih reakcija; sustavni nadzor nad transfuzijskim. Rizik prijenosa krvlju prenosivih bolesti; značajke uzročnika krvlju prenosivih bolesti; laboratorijsko testiranje i mjere sprečavanja krvlju prenosivih bolesti. Imunohematološka dijagnostika trudnica i novorođenčadi: Specifičnosti laboratorijske imunohematološke dijagnostike trudnica i novorođenčadi; hemolitička bolest novorođenčeta; transfuzijsko liječenje hemolitičke bolesti.									
Jezik	Hrvatski jezik										
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem aplikacije Google-meet										
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.										
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze						Vrsta ispita					
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni						
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje			25	0,8	/						
Predrok/ Pismeni ispit		IU-FZSPB434-1,2,3,4,5,6,7	5	0,2	100%						
Ukupno											
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	Hrv	višez.	knjiga	Članak	skripta	ostalo
Obvezna	Grgičević D. i sur. Transfuzijska medicina u kliničkoj praksi, Medicinska naklada 2006			X		x		X			
Dopunska	Novosti u dijagnostici, prevenciji i liječenju hemolitičke bolesti novorođenčeta Priručnik 2019			X		X					X
Dodatne informacije o predmetu		Ispitni termini : 4 prema dogovoru									

Studijski program	PRIMALISTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	PRIMALISTVO		
Godina studija	2	Semestar	3		
Naziv predmeta	PREHRANA I DIJETETIKA	Kod predmeta	FZSPB326		
ECTS	1,5	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		15	10	10	0
Nastavnici	Dr. sc. Milenko Bevanda, red. prof.	7	0	2	0
	Dr. sc. Emil Babić, docent	2	2	2	0
	Dr. sc. Maja Karin, docent	2	2	2	0
	Dr. sc. Danijela Bevanda Glibo, docent	2	2	2	0
	Dr. sc. Ante Bogut, docent	2	2	2	0
	Dr. Sanja Bevanda	0	2	0	0
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - stjecanje znanja iz područja dijetetike i znanosti o prehrani - stjecanje znanja o mikro i makronutrijentima, skupinama i sastavu namirnica, metodama procjene nutritivnog statusa te energetske i nutritivne potrebe zdravih i bolesnih osoba, specifičnostima prehrane kod trudnica, roditelja i dojilja - razumijevanje uloge primalje u promicanju temeljnih postulata pravilne prehrane u trudnica, roditelja i dojilja 				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Definira temeljne postulate pravilne prehrane	IU-FZSPB326-01	FZSPB-IU-9 FZSPB-IU-16		
	Razlikuje i opisuje vrste mikro i makronutrijenta, najznačajnije izvore ugljikohidrata, bjelančevina i masti u hrani, dnevne potrebe za pojedinim makronutrijentima, namirnice bogate vlaknima	IU-FZSPB326-02	FZSPB-IU-9 FZSPB-IU-16		
	Navodi podjelu vitamina, njihovu funkciju u organizmu i glavne izvore u hrani, najznačajnije mineralne tvari, poznavati njihovu ulogu u organizmu i glavne izvore u hrani	IU-FZSPB326-03	FZSPB-IU-9 FZSPB-IU-16		
	Opisuje značaj vode u prehrani, ulogu i zastupljenost vode u tjelesnom sastavu, navodi dnevne potrebe za vodom u zdravih osoba te kod različitih bolesnih stanja	IU-FZSPB326-04	FZSPB-IU-9 FZSPB-IU-14 FZSPB-IU-16		
	Razlikuje glavne skupine namirnica, sastav namirnica biljnog i životinjskog podrijetla	IU-FZSPB326-05	FZSPB-IU-9 FZSPB-IU-16		
	Razlikuje, poredi i procjenjuje različite načine prehrane, prepoznati negativne utjecaje nepravilne prehrane na zdravlje čovjeka i predložiti rješenje problema	IU-FZSPB326-06	FZSPB-IU-9 FZSPB-IU-14 FZSPB-IU-16		
	Upotrebljava antropometrijske metode i upitnike za ocjenu stanja uhranjenosti, prepoznati osobe u nutritivnom riziku, izračunava energetske potrebe zdravih i bolesnih osoba	IU-FZSPB326-07	FZSPB-IU-9 FZSPB-IU-14 FZSPB-IU-18		

	Objašnjava specifičnosti prehrane trudnica, roditelja i dojilja, dojenčadi, djece i adolescenata	IU-FZSPB326-08	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-9 FZSPB-IU-14 FZSPB-IU-16				
	Prepoznaje činjenice o hrani kao rizičnom čimbeniku u prijenosu infekcija te biološkoj i kemijskoj kontaminaciji hrane, objašnjava mjere prevencije narušavanja kvalitete i sigurnosti hrane	IU-FZSPB326-09	FZSPB-IU-9 FZSPB-IU-14 FZSPB-IU-16				
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema					
	Predavanja seminari	Definicija Dijetetike. Hranjive tvari – makronutrijenti. Hranjive tvari – mikronutrijenti. Značaj vode u prehrani.					
		Upoznavanje i sastav namirnica. Metode mjerenja prehrambenog unosa i procjene kakvoće prehrane. Procjena nutritivnog statusa, energijskih i nutritivnih potreba. Prehrambene preporuke i standardi					
		Kvaliteta i sigurnost hrane. Specifičnosti prehrane dojenčadi, djece i adolescenata Specifičnosti prehrane trudnica, roditelja i dojilja. Redukcijske dijete					
		Intolerancija i alergije na hranu. Proces planiranja obroka za trudnice, roditelje i dojilje.					
Vježbe	Enteralna i parenteralna prehrana. Interferencija hrane i lijekova.						
	Sastav namirnica biljnog podrijetla. Sastav namirnica životinjskog podrijetla. Procjena nutritivnog statusa. Antropometrijske metode. Upitnici za procjenu nutritivnog statusa u kliničkoj primjeni. Procesi planiranja prehrane u institucionaliziranim kuhinjama. Procesi pripreme hrane u institucionaliziranim kuhinjama. Procjena rizika i sigurnost hrane. Primjena HACCP sustava u zdravstvenim ustanovama. Procesi pripreme hrane za dojenčad. Dijetoterapija šećerne bolesti. Dijetoterapija kod bolesti probavnog sustava. Nadzor pothranjenog bolesnika. Primjena dijeta modificirane teksture. Enteralna i parenteralna prehrana						
Jezik	Hrvatski jezik						
E-učenje	/						
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje			35	1,2	/		
Predrok/Pismeni ispit/ usmeni ispit		IU-FZSPB326-1,2,3,4,5,6,7,8,9	10	0,3	100%		
Ukupno			45	1,5	100%		
Način izračuna konačne ocjene							
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):							
0 – 54% nedovoljan (1)							
55 – 66% dovoljan (2)							
67 – 78% dobar (3)							
79 – 90% vrlo dobar (4)							
91 – 100% odličan (5)							
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente							

(ako ih ima):

Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlast ito	ost.	hrv.	engl.	hrv	više j ez.	knjiga	Čla na k	skrip ta	ost alo
Obvezna	Štimac D i sur. Dijetoterapija i klinička prehrana, Zagreb; Medicinska naklada, 2014.			X		x		x			
	Živković R. Dijetetika, Zagreb; Medicinska naklada, 2002.			X		x		x			
Dopunska	Stolnik M., Prehrana za trudnice, priručnik za uravnoteženu prehranu i tjelovježbu namijenjen trudnicama, Hena, 2010.			X		x					x
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALJSTVO					
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	/	Modul	PRIMALJSTVO			
Godina studija	2	Semestar	4			
Naziv predmeta	PRIMALJSKA NJEGA U GINEKOLOGIJI	Kod predmeta	FZSPB432			
ECTS	7	Status	obvezni			
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
		20	150	10	0	
Nastavnici	Dr. sc. Dragan Soldo, docent		12	0	4	0
	Dr. sc. Martina Orlović Vlaho, docent		2	0	2	0
	Dr. sc. Boris Grizelj, asistent		2	0	0	0
	Dr. Ivana Čuljak Blagojević, asistent		2	0	2	0
	Dr. Dean Tirić, asistent		2	0	0	0
	Mr. sc. Tanja Krešić		0	0	2	0
	Marinka Milinković, viši asistent		0	80	0	0
	Nikolina Lasić		0	40	0	0
	Vedrana Hrkač		0	30	0	0
Ciljevi predmeta	Steci znanje kod studenata s djelokrugom rada te intervencijama primaljske skrbi u ginekologiji. Pripremiti studente (usvajanje znanja i vještina) za rad u ginekološkoj ambulanti i odjelima ginekologije, s posebnim osvrtom na timski rad u očuvanju zdravlja žene i njezi ginekološke bolesnice te izvođenje intervencija u preoperativnoj i postoperativnoj njezi, kod liječenja bolesnica s ginekološkim karcinomom i bračne neplodnosti.					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Priprema bolesnicu, instrumente i materijal za ginekološki pregled, pomoćne i specijalne pretrage u ginekologiji		IU-FZSPB432-1	FZSPB-IU-20		
	Provodi primitak ginekološke bolesnice na odjel		IU-FZSPB432-2	FZSPB-IU-18		
	Prepoznaje simptome različitih patoloških stanja i bolesti kod bolesnice, provjerava i prati vitalne funkcije, prepoznaje nepravilnosti		IU-FZSPB432-3	FZSPB-IU-15		
	Provodi peroralnu i parenteralnu primjenu lijekova, otvara venski put i postavlja intravenoznu infuziju, te priprema za transfuziju		IU-FZSPB432-4	FZSPB-IU-15		
	Provodi pripremu bolesnice za operativni zahvat		IU-FZSPB432-5	FZSPB-IU-20		
	Provodi postoperativnu njegu		IU-FZSPB432-6	FZSPB-IU-20		
	Navodi i objašnjava metode liječenja ginekološkog karcinoma		IU-FZSPB432-7	FZSPB-IU-15		
	Vodi primaljsku dokumentaciju u elektroničnom obliku		IU-FZSPB432-8	FZSPB-IU-18		
Preduvjeti za upis predmeta						
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema				
	1.	Uvod u predmet. Anamneza, medicinska dokumentacija, primaljska dokumentacija.				
	2.	Ginekološki pregled. Dijagnostički postupci u ginekologiji. Zdjelična upalna bolest (PID, endometritis). Uloga primalje u				

		njezi upalnih bolesti. Dobročudni tumori maternice i adneksa.					
	3.	Uroginekologija.					
	4.	Perioperativna njega ginekološke bolesnice i vrst op. zahvata. Primaljska njega u preoperacijskoj fazi. Primaljska njega u intraoperacijskoj fazi. Primaljska njega u postoperacijskoj fazi.					
	5.	Sterilitet – obrada i liječenje. Medicinski potpomognuta reprodukcija. Uloga primalje u liječenju steriliteta I. Uloga primalje u liječenju steriliteta II. Poremećaji menstruacijskog ciklusa Policistični sindrom jajnika (PCO). Anomalije i malformacije rodnice i maternice. Anomalije genitalnih organa.					
	7.	Premaligne i maligne bolesti genitalnih organa. Uloga primalje u njezi bolesnica s malignim bolestima.					
Jezik	Hrvatski jezik						
E-učenje	On line nastava (prema potrebi) preko aplikacije Google meet.						
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni i	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Sudjelovanje u nastavi/praktični ispit			180	6	30%		
Pismeni ispit		IU-FZSPB432-1,2,3,4,5,6,7,8	30	1	70%		
Ukupno			210	7	100%		
Način izračuna konačne ocjene							
<p>Položen praktični ispit je uvjet za izlazak na pismeni dio ispita. Položen praktični ispit vrijedi cijelu akademsku godinu.</p> <p>Praktični ispit: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 16.5% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 21% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 25.5% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 30% ocjene</p> <p>Završni pismeni ispit (za postotak iz primjera): manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 38,5% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 49% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 59,5% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 70% ocjene</p> <p>Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)</p>							
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):							

Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	Hrv.	ost.	višez.	knjiga	Članak	skripta	ostalo
Obvezna	Šimunić V. i sur. Ginekologija. Zagreb: Naklada Ljevak, 2001. – odabrana poglavlja			X	x			x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALJSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	PRIMALJSTVO		
Godina studija	2	Semestar	3		
Naziv predmeta	PRIMALJSKA NJEGA U PORODU	Kod predmeta	FZSPB323		
ECTS	9,5	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		20	230	20	0
Nastavnici	doc. dr.sc. Tatjana Barišić	20	0	5	0
	mr.sc. Ana Bošković	0	0	5	0
	dr.sc. Olivera Perić	0	0	10	0
	Ivona Čolak, bacc. prim.	0	45	0	0
	Anđela Ćubela, bacc. prim.	0	45	0	0
	Mirjana Marić, bacc. prim.	0	35	0	0
	Kristina Leibner, bacc. prim.	0	35	0	0
	Marta Gudelj, bacc.prim.	0	35	0	0
Monika Kovačić, bacc.prim.	0	35	0	0	
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Stjecanje znanja s djelokrugom rada te pojedinačno intervencijama primaljske skrbi u porođaju. - Stjecanje znanja za izvođenje fiziološkog porođaja, uz prethodnu pripremu za porođaj te praćenje fiziološkog tijeka porođaja i procjenu stanja roditelje i ploda s osvrtom na prepoznavanje nepravilnosti u porođaju. 				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Provodi primitak roditelje u rađaonicu i pripremu roditelje za porođaj, uspostaviti partnerski odnos s roditeljom	IU-FZSPB323-1	FZSPB-IU-1		
	Provodi nadzor roditelje u porođaju; procijeniti stanje roditelje, izvesti pregled roditelje (vanjski– i vaginalni), prepoznati nepravilnosti	IU-FZSPB323-2	FZSPB-IU-4		
	Vodi fiziološki porođaj, ustanoviti fiziološki tijek porođaja	IU-FZSPB323-3	FZSPB-IU-7		
	Vodi prvo porođajno doba, procijeniti njegov tijek i napredak, razlikovati fiziološki od patološkog	IU-FZSPB323-4	FZSPB-IU-10		

	Provodi nadzor fetusa u porođaju, prepoznati nepravilnosti i predvidjeti posljedice	IU-FZSPB323-5	FZSPB-IU-12				
	Vodi drugo porođajno doba, kritički procijeniti utjecaj različitih tehnika čuvanja međice i utjecaj položaja za rađanje na ishode porođaja	IU-FZSPB323-6	FZSPB-IU-10				
	Procjenjuje stanje i vitalnost novorođenčeta neposredno po porođaju, provesti prvu opskrbu novorođenčeta i kontakt "koža na kožu" nakon porođaja	IU-FZSPB323-7	FZSPB-IU-10				
	Vodi treće i četvrto porođajno doba, procijeniti njegov tijek i utjecaj na roditelje, izvesti porođaj i pregled posteljice, prepoznati nepravilnosti	IU-FZSPB323-8	FZSPB-IU-10 FZSPB-IU-14				
	Provodi šivanje rupure međice prvog i drugog stupnja, te epiziotomije	IU-FZSPB323-9	FZSPB-IU-11				
	Kritički procjenjuje izvore literature u primaljstvu i evaluirati smjernice za intrapartalnu skrb	IU-FZSPB323-10	FZSPB-IU-16				
Preduvjeti za upis predmeta	Položeni predmeti 1. godine						
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema					
	4 tjedna	-Uvod u predmet - Prijam roditelje u rađaonicu - Važnost dobre komunikacije - Pozitivno iskustvo rađanja - Položaji za rađanje - Prirodni porođaj, plan porođaja - Uloga pratnje pri porođaju - Uloga doule					
		- Predznaci porođaja - Prvo porođajno doba - Pregled u porođaju - Leopold - Pavlikovihvatovi - Vaginalni pregled - Procjena napretka porođaja - Spontano prsnuće vodenjaka - Amniotomija - Porođaj u vodenjaku					
		-Fetalni nadzor u porođaju - Intermittenta auskultacija KČS - CTG-zapis - Direktna elektrokardiografija - Procjena trudova, prepoznavanje nepravilnosti					
		-Primjena lijekova u porođaju - Indukcija porođaja - Nefarmakološke metode indukcije porođaja - Farmakološke metode indukcije porođaja - Bol u porođaju - Nefarmakološke metode ublažavanja porođajne boli - Farmakološke metode ublažavanja porođajne boli					
		-Drugo porođajno doba – Položaji tijekom drugog porođajnog doba – Mehanizam porođaja – Vođenje porođaja – Prevencija ozljeda međice – Ubrzavanje porođaja – Ozlijede međice – Epiziotomija					
		-Treće porođajno doba - Aktivno vođenje trećeg fiziološkog doba - Fiziološko treće porođajno doba					
		-Četvrto porođajno doba - Nadzor roditelje tijekom četvrtog porođajnog doba - Procjena gubitka krvi - Pregled posteljice - Šivanje epiziotomije i ruptura međice					
		-Kontakt "koža na kožu" - Prva opskrba novorođenčeta - Procjena vitalnosti novorođenčeta – Odgođeno klemanje i presijecanje pupkovine - Prikupljanje krvi iz pupkovine za pohranu matičnih stanica - Uzimanje uzoraka umbilikalne krvi za ph metriju					
-Porođaj u vodi - Porođaj kod kuće -Uvod u primaljstvo temeljeno na dokazima - Donošenje odluka u primaljstvu							
Jezik	Hrvatski jezik						
E-učenje	On line nastava (prema potrebi) preko aplikacije Google meetmax. 15 %						
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze							
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		

Sudjelovanje u nastavi/praktični ispit iz vježbi	IU-FZSPB323-1	270	9	20%
Predrok/Pismeni/usmeni ispit	IU-FZSPB323-11,2,3,4,5,6,7,8,9,10	15	0,5	80 %
Ukupno		285	9,5	100 %

Način izračuna konačne ocjene

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Mostaru (odobrenog od Senata). Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):

- 0 – 54% nedovoljan (1)
- 55 – 66% dovoljan (2)
- 67 – 78% dobar (3)
- 79 – 90% vrlo dobar (4)
- 91 – 100% odličan (5)

Završni ispit: praktični dio 20%, pismeni 50% i usmeni ispit 30%

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente
(ako ih ima):

Kao kod redovitih studenata.

Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	Hrv	engl	hrv	višejez.	knjiga	Članak	skripta	ostalo
Obvezna	Marshall JE, Raynor MD, ur. Myles Textbook for Midwives. 17. izd. London: Elsevier Health Sciences; 2020.				x			x			
	Murray-Davies B, Hutton E, Wainman B, ur. Comprehensive Midwifery: An Interactive Approach To The Theory And Evidence Of Practice. 2. izd. Hamilton: McMaster University; 2017				x			x			
Dopunska	Đelmiš J, Orešković S i sur. Fetalna medicina i opstetricija. Medicinska naklada. Zagreb. 2014.			x		x		x			
	Košec V, Kuna K. Intrapartalni nadzor. Medicinska naklada. Zagreb. 2017.			x				x			
	Habek D. Ginekologija i porodništvo. Medicinska naklada. Zagreb. 2013.			x				x			
	Barišić T, Tomić V, Gavrankapetanović-Šmailbegović F, Čerkez G, Tatarević A, Imamović E. Vodič za intrapartalnu skrb u Federaciji Bosne i Hercegovine. Federalno ministarstvo zdravstva. Sarajevo 2024. ISBN 978-			x		x				x	

	9958-813-26-9 COBISS.BH-ID 60190726										
	National Institute for Health and Care Excellence. Intrapartum care for healthy women and babies. London: NICE; 2014 [ažurirano 2017]. (Clinical guideline [CG190])		x		x						x
	The Royal College of Midwives. Midwifery care in labour guidance for all women in all settings. London: RCM; 2018.				x						x
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslužati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									
Studijski program		PRIMALJSTVO									
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni								
Smjer	/	Modul	PRIMALJSTVO								
Godina studija	2	Semestar	3								
Naziv predmeta	PRIMALJSKA NJEGA U PUERPERIJU	Kod predmeta	FZSPB324								
ECTS	6	Status	obvezni								
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa						
		25	130	10	0						
Nastavnici	Doc. dr.sc. Olivera Perić		25		10						
	Marica Krtalić, dipl.med.ses.			50							
	Ivona Čolak, bacc. primaljstva			40							
	Anđela Ćubela, bacc. primaljstva			40							
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - steći znanja o djelokrugu rada te pojedinačnim intervencijama primaljske skrbi u puerperiju. - osposobljavanje studenata (usvajanje znanja i vještina) za praćenje fiziološkog tijeka babinja, procjenu stanja babinjače i prepoznavanje nepravilnosti. 										
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa						
	Objašnjava perinatalnu zaštitu/postnatalnu skrb i razlikuje ulogu primalje u svijetu i kod nas		IU- FZSPB324-1		FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2						
	Provodi primitak babinjače na odjel, "Rooming in", provodi anamnezu, koristi informacijski sustav		IU- FZSPB324-2		FZSPB-IU-18						
	Objašnjava III. i IV. porođajno doba, navodi intervencije primaljske skrbi kod fiziološkog tijeka		IU- FZSPB324-3		FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-4						
	Objašnjava i prosuđuje involucijske procese u babinju		IU- FZSPB324-4		FZSPB-IU-4						
Prepoznaje fiziološki tijek involucijskih procesa i razlikovati ga od patološkog		IU- FZSPB324-5		FZSPB-IU-4 FZSPB-IU-12 FZSPB-IU-14							

	Objašnjava procese cijeljenja i regeneracije endometrija	IU- FZSPB324-6	FZSPB-IU-4 FZSPB-IU-14		
	Razlikuje lohije po danima nakon poroda, prepoznaje nepravilnosti	IU- FZSPB324-7	FZSPB-IU-4 FZSPB-IU-12 FZSPB-IU-14		
	Provodi edukaciju babinjače u vezi prehrane i higijene u babinju	IU- FZSPB324-8	FZSPB-IU-9		
	Izvodi venepunkciju i prikuplja uzorke krvi i urina za laboratorijsku obradu	IU- FZSPB324-9	FZSPB-IU-15		
	Provodi peroralnu i parenteralnu primjenu lijekova, otvara venski put i postavlja i.v. infuziju	IU- FZSPB324-10	FZSPB-IU-15 FZSPB-IU-20		
	Vodi primaljsku dokumentaciju	IU- FZSPB324-11	FZSPB-IU-18		
Preduvjeti za upis predmeta	Odslušan predmet Primaljska njega u porodu				
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema			
	Predavanja / puerperij	Perinatalna medicina - postnatalna zaštita - uloga primalje u svijetu i kod nas Odnos prema babinjači kroz povijest kod nas i drugim kulturama u svijetu. Vođenje III. i IV. porođajnog doba, intervencije primaljske skrbi kod fiziološkog tijeka. Prijem babinjače na odjel. Anamneza babinjače, vođenje primaljske dokumentacije, korištenje informatičkog sustava. Deset koraka prema uspješnom dojenju. Zajednički boravak majke i djeteta u rodilištu (Rooming-in). Uspostavljanje odnosa povjerenja s babinjačom, dobre komunikacije. Involucijski procesi, procesi cijeljenja i regeneracije, uspostava ovarijske funkcije. Primaljska njega majke nakon carskog reza. Prehrana i higijena babinjače.			
	Vježbe / puerperij	Primaljska skrb kod fiziološkog babinja. Anamneza babinjače, vođenje primaljske dokumentacije. Korištenje informatičkog sustava. Primitak babinjače na odjel. Uspostavljanje odnosa povjerenja s babinjačom, dobre komunikacije. Opći pregled babinjače, mjerenje vitalnih funkcija. Kontrola mokrenja i stolice. Priprema babinjače za pregled. Priprema instrumenata, materijala i pribora za pregled babinjače. Unutarnji pregled - vaginalni pregled. Kontrola krvarenja. Praćenje visine fundusa. Provođenje Rooming-ina. Venepunkcija, uzimanje uzoraka krvi za laboratorijsku analizu. Uzimanje uzoraka periferne krvi. Uzimanje uzoraka urina i ostalih izlučevina. Peroralna i parenteralna primjena lijekova, otvaranje venskog puta i postavljanje i.v. infuzije. - Otpust babinjače iz rodilišta, upute majci kod otpusta			
Jezik	Hrvatski jezik				
E-učenje	Nastava se izvodi uživo. U slučaju potrebe, predavanja i seminari se mogu odvijati kombinirano (uživo i online) ili u cijelosti online putem platformi za e-učenje (Google Meet) do maksimalno 20%.				
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode te aktivno-iskustvene.				
Oblici provjere znanja (označiti)					
Vrsta predispitne obveze					
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak		
			ostalio		
Vrsta ispita					
			pismeni		
			usmeni		
			praktični		
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni					
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Sudjelovanje u nastavi/praktični ispit		IU- FZSPB324-1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11	165	5,5	40%
Predrok/pismeni/usmeni ispit		IU- FZSPB324-1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11	15	0.5	60%
Ukupno			180	6	100%

Način izračuna konačne ocjene

Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):

0 – 54% nedovoljan (1)

55 – 66% dovoljan (2)

67 – 78% dobar (3)

79 – 90% vrlo dobar (4)

91 – 100% odličan (5)

Završna ocjena: praktični ispit (40 %) + pismeni ispit (30 %)+usmeni ispit (30%)

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente
(ako ih ima):

Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu.

Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost	hrv.	Eng	hrv.	više ez.	knjiga	član ak	skrip ta	ost alo
Obvezna	Małgorzata Nagórska (ed.) Medical professions in international perspective. Midwife. Rzeszow University Publishing House, Rzeszów 2024. https://repozytorium.ur.edu.pl/handle/item/10578	X			X			X			
	Marshall JE, Raynor MD, ur. Myles Textbook for Midwives. 17. izd. London: Elsevier Health Sciences; 2020.		x		x			x			
	Đelmiš J, Orešković S i sur. Fetalna medicina i opstetricija. Medicinska naklada. Zagreb, 2014. – odabrana poglavlja			x		x		x			
	Šimić S, Šimić O, Perić O. Ginekologija i Perinatologija sa zdravstvenom njegom za Visoke zdravstvene škole. Sveučilište u Mostaru. 1.izdanje; 2005.	x		x				x			
Dopunska	Habek D. Ginekologija i porodništvo za visoke zdravstvene škole. Medicinska naklada. Zagreb, 2013.			x				x			

	Materijali s nastave dostupni su studentima	x		x							x
Dodatne informacije o predmetu		<p>Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija. Student je obavezan pohađati vježbe redovito prema izrađenom rasporedu i biti aktivno uključen u njihovo izvođenje. Izmjene u rasporedu ili zamjene vježbovnih skupina nisu dozvoljene bez suglasnosti voditelja predmeta. Izostanak s vježbi dozvoljen je isključivo zbog zdravstvenih razloga što se opravdava liječničkom ispričnicom, a nadoknada vježbi je obavezna bez obzira da li se radi o opravdanom ili neopravdanom izostanku i broju sati izostanka. Nadoknada je moguća isključivo uz prethodni dogovor s voditeljem predmeta. Ukoliko vježbe nisu odrađene 100% planirane satnice student će biti ocijenjen ocjenom nedovoljan (1) i gubi mogućnost izlaska na završni ispit do odrade vježbi u cijelosti.</p>									

Studijski program	PRIMALJSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	PRIMALJSTVO		
Godina studija	2	Semestar	3		
Naziv predmeta	PRIMALJSKA NJEGA ZDRAVOG NOVOROĐENČETA	Kod predmeta	FZSPB328		
ECTS	4	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		15	80	10	0
Nastavnici	Dr. sc. Ana Boban Raguž	15	0	0	0
	Dr. Helena Radić	0	0	10	0
	Sanja Marušić	0	20	0	0
	Ljuba Vidačković	0	10	0	0
	Dijana Tikvić	0	10	0	0
	Magdalena Petrović	0	20	0	0
	Natalija Arapović	0	20	0	0
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Unaprijediti znanje studenta u zbrinjavanju novorođenčeta neposredno nakon poroda, o važnosti mikrobima, načinima prilagodbe novorođenčeta vanjskih uvjetima, o alternativnim metodama hranjenja, važnosti pravilnog rukovanja i povezivanju majke i novorođenčeta za budući razvoj djeteta. - Osposobiti studenta za zbrinjavanja novorođenčeta nakon poroda, pravilno rukovanje s novorođenčetom, razlikovanje bolesnog od zdravog novorođenčeta, razlikovanje patološke od fiziološke žutice, 				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa	
	Definira odrednice novorođenčeta i novorođenačke dobi		IU-FZSPB328-1	FZSPB-IU-3	

	Provodi prvu opskrbu novorođenčeta, procijeniti njegovu vitalnost, primijeniti podvezivanje i presijecanje pupkovine	IU-FZSPB328-2	FZSPB-IU-13				
	Prepoznaje važnost ranog kontakta „koža na kožu“, uvidjeti značaj prvog podoja u rađaoni te utvrditi važnost baby handlinga.	IU-FZSPB328-3	FZSPB-IU-4				
	Objašnjava osobitosti fiziološke žutice i mehanizme nastanka	IU-FZSPB328-4	FZSPB-IU-13 FZSPB-IU-14				
	Provodi probir i cijepjenje u novorođenčeta	IU-FZSPB328-5	FZSPB-IU-13 FZSPB-IU-14				
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema					
	1.dan	Osobitosti novorođenačke dobi. Prilagodba novorođenčeta na izvanmaternični život Baby bonding – povezivanje majke i djeteta					
	2.dan	Baby handling - pravilno podizanje i spuštanje. Fiziološka žutica i uloga primalje. Uloga i zadaci primalje u pripremi novorođenčeta kod prvog pregleda i otpusta					
	3.dan	Prva opskrba novorođenčeta po porodu. Skrining u novorođenačkoj dobi. Porodne ozljede u novorođenačkoj dobi.					
	4.dan	Važnost kontakta koža na kožu. Mikrobiom-film Anatomija usta i kranijalnih živci koji sudjeluju u sisanju. SIDS i sigurno spavanje. Skokovi u rastu, štrajk dojenja. Alternativne metode hranjenja					
	5.dan	Refleksi novorođenčeta vezani za dojenje. Poteškoće kod dojenja vezane za novorođenče.					
	6.dan	Briga i skrb o zdravom novorođenčetu					
	7.dan	Procjena zdravog novorođenčeta					
	8.dan	Njega zdravog novorođenčeta.					
	9.dan	Priprema djeteta za foto terapiju, toaletu pupčanog bataljka, za kupanje i vaganje zdravog novorođenčeta.					
	10.dan	Testovi probira					
	11.dan	Dijagnostički i terapijski postupci koji se provode kod novorođenčeta.					
	12.dan	Fiziološke promjene kod novorođenčeta					
	13.dan	Pomoć majci kod dojenja djeteta.					
14.dan	Savjeti o hranjenju, njezi i životu kod kuće						
Jezik	Hrvatski jezik/Engleski jezik						
E-učenje	On line (po potrebi), korištenje aplikacije Google-meet.						
Metode poučavanja	Predavačke metode, participirane i interaktivne metode						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Sudjelovanje u nastavi i praktični dio ispita		IU-FZSPB328-1,2,3,4,5	105	3,5	20%		
Predrok/Pismeni /usmeni ispit		IU-FZSPB328-1,2,3,4,5	15	0,5	80%		
Ukupno			120	4	100%		
Način izračuna konačne ocjene							
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):							
0 – 54% nedovoljan (1)							
55 – 66% dovoljan (2)							

67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5) Konačna ocjena je zbroj pondera= praktični ispit 20% + pismeni /usmeni ispit 80%											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	hrv	višejez.	knjiga	članak	skripta	ostalo
Obvezna	Mardešić D i sur. Pedijatrija, Školska knjiga, Zagreb, 2016			x		x		x			
	Dražančić A i sur. Porodništvo, Zagreb, Školska knjiga, 1994			x		x		x			
Dopunska	Publicirani stručni i znanstveni radovi u časopisima			x	x				x		
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALJSTVO						
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer	/	Modul	MEDICINSKA HUMANISTIKA				
Godina studija	2	Semestar	4				
Naziv predmeta	SOCIJALNO I ZDRAVSTVENO ZAKONODAVSTVO	Kod predmeta	FZSPB437				
ECTS	1	Status	obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			15	0	10	0	
Nastavnici	Dr. sc. Ivan Vasilj, red. prof.		15	0	0	0	
	mag. sanit. ing. Ana Barbarić, asist.		0	0	5	0	
Ciljevi predmeta	- pojasniti propise iz socijalnog i zdravstvenog zakonodavstva Bosne i Hercegovine, kao i Republike Hrvatske i ostalih zemalja regije, s posebnim osvrtom na Zakon o primaljstvu, njegov sadržaj i primjenu u praksi.						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa			
	Prepoznaje i povezuje pojmove i osnovne sadržaje zdravstvenog prava		IU-FZSPB437-01	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2			
	Identificira i prezentira temeljne kriterije pravne odgovornosti zdravstvenih djelatnika, pravima i obvezama zdravstvenih djelatnika u obavljanju njihove djelatnosti		IU-FZSPB437-02	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2			
	Prezentira vrednovanje zdravstvene djelatnosti		IU-FZSPB437-03	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2			
	Objašnjava rad i ustroj strukovnih komora		IU-FZSPB437-04	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2			

	Objašnjava položaj zdravstvenog djelatnika u odnosu na disciplinsku/stegovnu, građanskopravnu i kaznenopravnu odgovornost	IU-FZSPB437-05	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2		
	Prepoznaje i primjenjuje temeljna prava pacijenata u radu.	IU-FZSPB437-06	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2		
Preduvjeti za upis predmeta					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema			
	1 tjedan	<p>Pojam i sadržaj zdravstvenog prava, odnos prema drugim znanstvenim granama i načela obavljanja zdravstvene djelatnosti. Pojam zdravstvene zaštite i društvene skrbi za zdravlje, mjere zdravstvene zaštite, razine zdravstvene djelatnosti, sadržaj i organizacijski oblici zdravstvene djelatnosti, zdravstvene ustanove.</p> <p>Prava i obveze zdravstvenih djelatnika u obavljanju njihove djelatnosti (Pružanje i uskraćivanje pomoći). Međusobni odnosi zdravstvenih djelatnika i pacijenata. Priziv savjesti. Profesionalna tajna. Obveza prijavljivanja. Vođenje i čuvanje medicinske dokumentacije</p> <p>Zdravstveni djelatnici kao svjedoci i vještaci. Osiguranje kvalitete pružene zdravstvene usluge (Stručno usavršavanje; Stručni nadzor nad radom zdravstvenih djelatnika; Strukovne komore). Komore zdravstvenih djelatnika (Obvezatnost udruživanja u komoru; Iznimke od obveznog udruživanja u Komoru; Javne ovlasti Komore; Poslovi Komore; Tijela Komore; Nadzor nad radom Komore; Suradnja Komore s ministarstvom nadležnim za zdravstvo i drugim tijelima;</p> <p>Obavješćavanje Komore; Opći akti Komore – Statut; Financiranje rada Komore; Fond uzajamne pomoći; Plaćanje članarine i druge financijske obveze člana Komore).Disciplinska odgovornost zdravstvenih djelatnika (Disciplinske povrede; Teža i lakša disciplinska povreda; Disciplinska tijela; Disciplinske mjere; Novčana kazna; Pokretanje disciplinskog postupka; Odgovarajuća primjena zakona; Zastara; Prekršajna odgovornost), kaznenopravna i građanskopravna odgovornost, Temeljna prava pacijenata.</p>			
Jezik	Hrvatski jezik				
E-učenje					
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.				
Oblici provjere znanja (označiti)					
Vrsta predispitne obveze					
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak		
			ostalo		
Vrsta ispita					
			pismeni		
			Usmeni		
			praktični		
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni					
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje			25	0,8	
Predrok/Pismeni Ispit		IU-FZSPB437-1,2,3,4,5,6	5	0,2	100%
Ukupno			30	1	100
Način izračuna konačne ocjene					
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):					
0 – 54% nedovoljan (1)					
55 – 66% dovoljan (2)					
67 – 78% dobar (3)					
79 – 90% vrlo dobar (4)					
91 – 100% odličan (5)					

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente
(ako ih ima):

Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlasti to	ost .	hr v.	engl.	hrv	viš ej ez.	knjig a	čla nak	Skrip ta	osta lo
Obvezna	Jonjić A. i sur. Socijalna medicina. Vitagraf Rijeka, 2002			x		x		x			
	Bobuš V. Epidemiologija. Medicinska knjiga. Zagreb, 1997			x		x		x			
Dopunska	Zakon o zdravstvenoj zaštiti Zakon o zdravstvenoj zaštiti FBiH Zakon o zdravstvenom osiguranju FBiH Zakon o sestrinstvu i primaljstvu FBiH Zakon o pravima, obvezama i odgovornostima pacijenata FBiH Zakon o zdravstvenoj zaštiti RH Zakon o sestrinstvu RH Zakon o primaljstvu RH			x		x					x
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% svih predavanja i seminara. Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALJSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	KLINIČKE ZNANOSTI		
Godina studija	2	Semestar	3		
Naziv predmeta	ZDRAVO NOVOROĐENČE	Kod predmeta	FZSPB327		
ECTS	1,5	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		20	0	15	0
Nastavnici	Dr. sc. Zdravko Kuzman, docent	20	0	0	0
	Dr. sc. Ines Mlinarević Polić, asistent	0	0	15	
Ciljevi predmeta	- Stjecanje znanja o fiziološkim procesima i promjenama koji prate razvoj zdravog novorođenčeta				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Identificira pojmove vezane uz zdravo novorođenče	IU-FZSPB327-1	FZSPB-IU-1; FZSPB-IU-3		
	Prepoznaje stanja koja zahtjevaju njegu ili tretman zdravog novorođenčeta	IU-FZSPB327-2	FZSPB-IU-9 FZSPB-IU-13		
	Prepoznaje stanja koja govore da se radi o bolesti novorođenčeta	IU-FZSPB327-3	FZSPB-IU-4 FZSPB-IU-5		
	Identificira/objašnjava pozitivna ponašanja koji potiču rani rast i razvoj zdravog novorođenčeta (metabolički probir, cijepjenje, dojenje)	IU-FZSPB327-4	FZSPB-IU-2 FZSPB-IU-14		
	Prepoznaje znakove urednog razvoja	IU-FZSPB327-5	FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-14		

Dodatne informacije o predmetu	Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.
--------------------------------	---

Studijski program	PRIMALJSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	MEDICINSKA HUMANISTIKA		
Godina studija	2	Semestar	3		
Naziv predmeta	ZDRAVSTVENA PSIHLOGIJA	Kod predmeta	FZSPB330		
ECTS	1	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		15	0	10	0
Nastavnici	Dr. sc. Kristina Sesar, izv prof Antonela Marković	15		10	
Ciljevi predmeta	Cilj kolegija je proširiti znanje studenata u području zdravstvene psihologije.				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Objašnjava osnove zdravlja iz perspektive zdravstvene psihologije.	IU- FZSPB330-1	FZSPB-IU-1		
	Prezentira ulogu socijalni odnosa i komunikacije u zdravstvu.	IU- FZSPB330-2	FZSPB-IU-1		
	Opisuje ulogu stresa u razvoju bolesti.	IU- FZSPB330-3	FZSPB-IU-3		
	Objašnjava psihološke poteškoće hospitaliziranih bolesnika.	IU- FZSPB330-4	FZSPB-IU-4		
	Razlikuje ulogu psihologa i psihologije u različitim granama medicine.	IU- FZSPB330-5	FZSPB-IU-4		
Preduvjeti za upis predmeta	Nema.				
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema			
	1.-5. dan	Psihosocijalne osnove zdravlja; Razvoj zdravstvene psihologije; Socijalni odnosi i komunikacija u zdravstvu; Zdravstveno ponašanje; Stres i zdravlje;			

		Psihosocijalne pojavnosti kroničnih bolesti; Psihološke poteškoće u bolnici; Psihologija u porodništvu; Psihologija rehabilitacije; Biopsihosocijalni pristup boli; Zdravstvena psihologija u 21. stoljeću.									
Jezik	Hrvatski jezik										
E-učenje	Google-meet										
Metode poučavanja	Predavačke (predavanje i izlaganje); participativne i interaktivne metode (dijalog, rasprava, debata); istraživačke metode (analiza slučaja; oluja ideja); složene (radionica).										
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze						Vrsta ispita					
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni						
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje			25	0,8	0%						
Predrok/pismeni ispit		IU- FZSPB330-1,2,3,4,5	5	0,2	1000%						
Ukupno			30	1	100%						
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):											
0 – 54% nedovoljan (1)											
55 – 66% dovoljan (2)											
67 – 78% dobar (3)											
79 – 90% vrlo dobar (4)											
91 – 100% odličan (5)											
Pismeni test (cjelokupni pismeni test 100 % ocjene)											
Kriterij ocjenjivanja pismenog ispita											
37-40 = odličan (5)											
32-36 = vrlo dobar (4)											
27-31 =dobar (3)											
22-26 = dovoljan (2)											
Pismeni dio ispita čini jedinstvenu cjelinu od 40 pitanja iz obvezne literature.											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	Članak	skripta	ostalo
Obvezna	Zdravstvena psihologija, Havelka Meštrović A, Havelka M, 2020			x		x		x			
Dopunska	Uvod u kliničku psihologiju, Nietzel i sur., 2002			x		x		x			
Dodatne informacije o predmetu		Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati seminarski rad za zadanu temu. Seminarski rad ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.									

Studijski program	PRIMALJSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	KLINIČKE ZNANOSTI		
Godina studija	3	Semestar	5		
Naziv predmeta	BOLESNO NOVOROĐENČE I NEDONOŠČE	Kod predmeta	FZSPB547		
ECTS	2	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		30	0	15	0
Nastavnici	Dr. sc. Igor Prpić, red. prof.	30	0	15	0
Ciljevi predmeta	<ol style="list-style-type: none"> 1. kritički preispitivati teorijska znanja iz zdravstvene zaštite zdravog i bolesnog novorođenčeta te znati ih primijeniti u konkretnim uvjetima u svom radu 2. aktivno sudjelovati u kreiranju programa zdravstvene zaštite novorođenčeta u zdravstvenoj ustanovi i šire u društvu 3. kritički analizirati i znati detektirati individualne potrebe novorođenčeta u njegovoj zdravstvenoj zaštiti 4. ovladati osnovama neonatologije – bolestima i stanjima karakterističnima za novorođenačku dob, osnovnim suvremenim načelima zdravstvene zaštite novorođenčeta, tj. specifičnostima neonatologije kao dijela pedijatrije, te specifičnostima aktivne zdravstvene zaštite novorođenčeta, bazičnim principima u liječenja, činiteljima zdravlja i čimbenicima bolesti. 				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Definira specifične pojmove u svezi perinatalne i neonatalne zdravstvene zaštite	IU-FZSPB547-1	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2 FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-4 FZSPB-IU-9		

	Prepoznaje, analizira i objašnjava uzroke raširenosti, karakteristike kliničke slike bolesti pojedinih organskih sustava u novorođenčeta i nedonoščeta.	IU-FZSPB547-2	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2 FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-4 FZSPB-IU-9
	Prepoznaje kratkoročnih i dugoročnih posljedica bolesti pojedinih organskih sustava u novorođenčeta i nedonoščeta.	IU-FZSPB547-3	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2 FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-4 FZSPB-IU-9
	Kritički raspravlja i djeluje kod većine bolesnih stanja u novorođenčeta i nedonoščeta.	IU-FZSPB547-4	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2 FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-4 FZSPB-IU-9
	Prepoznaje bolesna i patološka stanja u novorođenčeta.	IU-FZSPB547-5	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2 FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-4 FZSPB-IU-9 FZSPB-IU-21
	Prepoznaje kliničke (fizičke) čimbenike bolesti te opisuje i primjenjuje osnovne principe simptomatskog i ciljanog liječenja	IU-FZSPB547-6	FZSPB-IU-12 FZSPB-IU-13 FZSPB-IU-14 FZSPB-IU-15
	Primijeniti postupaka koji omogućuju aktivno djelovanje u cilju sprječavanja bolesti.	IU-FZSPB547-7	FZSPB-IU-12 FZSPB-IU-13 FZSPB-IU-14 FZSPB-IU-15
	Primjenjuje postupaka kratkoročnog i dugoročnog praćenja bolesnog novorođenčeta i nedonoščeta.	IU-FZSPB547-8	FZSPB-IU-12 FZSPB-IU-13 FZSPB-IU-14 FZSPB-IU-15
	Provodi mjere prve pomoći i reanimacije novorođenčeta i nedonoščeta.	IU-FZSPB547-9	FZSPB-IU-12 FZSPB-IU-13 FZSPB-IU-14 FZSPB-IU-15
Preduvjeti za opis predmeta			
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema	
	1 turnus	Hitna stanja i reanimacija novorođenčeta	
		Porođajne ozljede	
		Nasljedne i prenatalno stečene bolesti	
		Kongenitalne infekcije	
		Perinatalne infekcije i sepsa u novorođenčeta	
		Poremećaji prehrane u novorođenčeta	
		Bolesti probavnog sustava	
		Bolesti mokraćnog sustava	
		Bolesti dišnih organa	
		Prirodne srčane greške i bolesti srca	
		Novorođenačka žutica i Bolesti krvi i krvotvornih organa	
		Bolesti živčanog sustava	
		Novorođenče majke oboljele od kronične bolesti	
Rizično novorođenče			

		Nedonošće									
		Kratkoročne i dugoročne komplikacije prematuriteta									
Jezik	Hrvatski jezik										
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem različiti platformi (MS Teams/Zoom/aplikacije Google-meet)										
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.										
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze				Vrsta ispita							
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni						
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		/	45	1,5	/						
Predrok/Pismeni ispit/Usmeni		IU-FZSPB547-1,2,3,4,5,6,7,8,9	15	0.5	100%						
Ukupno			60	2.0	100%						
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):											
0 – 54% nedovoljan (1)											
55 – 66% dovoljan (2)											
67 – 78% dobar (3)											
79 – 90% vrlo dobar (4)											
91 – 100% odličan (5)											
Završna ocjena je zbroj pondera= seminarski rad (10%) + pismeni ispit+usmeni ispit (90%)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu.Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		Vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višez.	knjiga	članak	skripta	ostalo
Obvezna	Pedijatrija, Mardešić i sur., Školska knjiga, 2016 Poglavlja: Socijalna pedijatrija - str. 1-21 Prehrana str. 231-272 Novorođenče str 310-399 Nasljedne i prenatalno stečene bolesti-str. 75-93 Akutno ugroženo dijete – str. 1055-1070		x	x				x			
	Sinopsisi predavanja	X		x							x
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALISTVO					
Ciklus	1.	Vrsta	sveučilišni			
Smjer	/	Modul	KLINIČKE ZNANOSTI			
Godina studija	3	Semestar	5			
Naziv predmeta	KOMPLIKACIJE U PORODU I PUERPERIJU		Kod predmeta	FZSPB544		
ECTS	3	Status	obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			20	40	15	0
Nastavnici	Prof. dr. sc. Vajdana Tomić		20	0	0	0
	Igor Karaban, dr. med.		0	40	5	0
	Ivona Šutalo, dr. med.		0	40	5	0
	Mirko Alilović, dr. med.		0	40	5	0
Ciljevi predmeta	Osposobiti studente za pravovremeno prepoznavanje i liječenje opstetričkih komplikacija. Postići kod studenata razumijevanje i primjenu suvremene metode vođenja porođaja.					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskog programa		
	Razlikuje uredan od poremećenog tijeka porođaja		IU-FZSPB544-01	FZSPB-IU-7 FZSPB-IU-4		
	Definira i objašnjava patološki porođaj		IU-FZSPB544-02	FZSPB-IU-7		
	Opisuje i prezentira suvremene metode vođenja porođaja		IU-FZSPB544-03	FZSPB-IU-4 FZSPB-IU-11		
	Razlikuje uredan od patološkog puerperija		IU-FZSPB544-04	FZSPB-IU-7		
	Opisuje i prezentira osnovne puerperalne poremećaje s posebnim osvrtom na poremećaje dojenja		IU-FZSPB544-05	FZSPB-IU-14		

Preduvjeti za upis predmeta	Odslušani i položeni predmeti 2. godine studija										
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus			Tema							
	1.-4. dan			Komplikacije u porođaju uzrokovane poremećajima trudova, krvarenjem, nepravilnim položajem i stavom fetusa, nepravilnostima fleksije i rotacije fetalne glavice te akutna fetalna ugroženost.							
	5.-6. dan			Komplikacije trećeg porođajnog doba.							
7.-9. dan			Poremećaji postnatalnog razdoblja - puerperalne infekcije, tromboembolije i psihičke promjene u puerperiju, patološka stanja vezana za dojenje.								
Jezik	Hrvatski										
E-učenje											
Metode poučavanja	Predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija); participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava); aktivno-iskustvene metode (igranje uloga, simulacija).										
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze						Vrsta ispita					
kolokvij	seminarski rad	esej / referat	praktični / projektni zadatak	ostalo	<u>pismeni</u>	<u>usmeni</u>	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni						
Sudjelovanje u nastavi/ praktični ispit			75	2,5	30%						
Predrok / pismeni / usmeni ispit		IU-FZSPB544-1,2,3,4,5	15	0,5	70%						
Ukupno			90	3	100%						
Način izračuna konačne ocjene											
<p>Predrok / završni pismeni ispit: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 38.5% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 49% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 59.5% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 70% ocjene</p> <p>Prema Pravilniku o studiranju Sveučilišta u Mostaru konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5), pod uvjetom da je postignuto 55% ukupnog broja bodova od svake obveze, odnosno 55% predroka / završnog ispita i 55% završnog usmenog ispita. Položen pismeni ispit je preduvjet za polaganje usmenog ispita.</p>											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdavanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	eng.	ost	višejez.	knjiga	članak	Skripta	ostalo
Obvezna	Đelmiš J, Orešković S. i sur.: <i>Fetalna medicina i opstetricija</i> . Zagreb, 2014.		x	x				x			
	Đelmiš J. i sur.:		x	x				x			

	<i>Hitna stanja u ginekologiji i porodništvu.</i> Zagreb, 2003.										
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALISTVO					
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	/	Modul				
Godina studija	3	Semestar	5			
Naziv predmeta	KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE	Kod predmeta	FZSBI553			
ECTS	1	Status	Izborni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			10	10	5	0
Nastavnici	Dr. sc. Zoran Tomić, red. prof.		5	0	5	0
	Dr. sc. Nina Pinjuh Markota, docent		5	5	0	0
	Kornelija Jurčić		0	5	0	0
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznavanje osnovnih pojmova, vrsta, ciljeva i načela komunikacije. • prepoznavanje i primjenjivanje pojedinih komunikacijskih stilova. • rješavanje prepreka u komunikaciji s pacijentima i članovima obitelji. • identificiranje osoba s ograničenim komunikacijskih sposobnosti, kao i unaprjeđenje komunikacije i sl. 					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Objašnjava obilježja informacijske i terapijske komunikacije;					
	Prepoznaje i demonstrira osnovne neverbalne i paraverbalne poruke;					
	Objašnjava i uspoređuje osnovne komunikacijske stilove;					

	Prepoznaje i demonstrira osnovne prepreke u komunikaciji s pacijentom i članom obitelji;		
	Prepoznaje i rješava jednostavne prigovore u odnosu s pacijentom i članovima obitelji;		
Preduvjeti za upis predmeta			
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema	
	P1	Uvod u komunikaciju	
	P2	Vrste komunikacija	
	P3	Prepreke u komunikaciji; slušanje, značaj slušanja, tehnike aktivnog slušanja; prigovori i tehnike rješavanja prigovora	
	S1	Empatija i značaj empatije u komunikaciji s pacijentom i njegovom obitelji;	
	V1	Komunikacija s osobama ograničenih komunikacijskih sposobnosti;	
	V2	Komunikacija sa starijim osobama; prezentacijske vještine;	
Jezik	Hrvatski jezik		
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem aplikacije Google-meet		
Metode poučavanja	<ul style="list-style-type: none"> - predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava) - istraživačke metode (statistička analiza) - vježbe na računalima 		
Oblici provjere znanja (označiti)			
Vrsta predispitne obveze			
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak
			Ostalo
			pismeni
			usmeni
			Praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni			
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje	-	25	0,8
Predrok/Pismeni		5	0,2
Ukupno		30	1
Udio u ocjeni			
			100%
Način izračuna konačne ocjene			
<p>Predrok/Završni pismeni ispit manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 55% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 70% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 85% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 100% ocjene</p> <p>Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)</p>			
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):			
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.			

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Zoran Tomić, Damir Jugo; Temelji međuljudske komunikacije, Pressum, Synopsis, Edward Bernays UC, Mostar, Zagreb 2021.	X		x				x			
	Zoran Tomić, Branko Krišto; Komunikacija u medicini, načela i vještine, Pressum, Synopsis, Mostar, Zagreb 2022.	X		X				X			
Dopunska	Kathleen K. Reardon: Interpersonalna komunikacija – Gdje se misli susreću, „Alineja“, Zagreb 1998.		x	x				x			
	Donald C. Pennington: Osnove socijalne psihologije, Naklada Slap, Jastrebarsko 1996.		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									
Studijski program		PRIMALJSTVO									
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni								
Smjer	/	Modul	ZNANOST I ZDRAVSTVO								
Godina studija	3	Semestar	5								
Naziv predmeta	OSNOVE ZNANSTVENO ISTRAŽIVAČKOG RADA	Kod predmeta	FZSPB546								
ECTS	2,5	Status	obvezni								
Broj sati nastave		Predavanja		Vježbe		Seminari		Praksa			
		15		35		10		0			
Nastavnici	Dr. sc. Josip Šimić, docent		10		15		10		0		
	Dr. sc. Miro Leventić, docent		5		0		0		0		
	Ana Marija Mikulić, ass		0		5		0		0		
	Ana Barbarić, v. ass		0		5		0		0		
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - osposobiti studente kako uspješno tražiti informaciju u akademskim bazama podataka, - prepoznati informaciju koja će odgovoriti na konkretno pitanje uz uvažavanje hijerarhijske snage dokaza, - samostalno provoditi kritičku procjenu znanstvene informacije u zdravstvu osposobiti studenta za ulogu informacijski pismenog zdravstvenog djelatnika u zdravstvenom ali i znanstvenom timu. 										
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja				Kod ishoda učenja predmeta			Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa			
	Uspješno traži informacije u akademskim bazama podataka i moći će oblikovati kliničko pitanje sukladno zahtjevima tkz. sheme PICO.				IU-FZSPB546-1			FZSPM-IU-16 FZSPM-IU-17			
	Prepoznaje informaciju koja će odgovoriti na konkretno pitanje uz uvažavanje hijerarhijske snage dokaza				IU-FZSPB546-2			FZSPM-IU-16			

	Provodi kritičku procjenu znanstvene informacije u zdravstvu.	IU-FZSPB546-3	FZSPM-IU-16 FZSPM-IU-17								
	Primjenjuje ispravni stil pri pisanju članaka za publiciranje u primaljskim časopisima.	IU-FZSPB546-4	FZSPM-IU-17 FZSPM-IU-16 FZSPM-IU-19								
	Samostalno prikuplja i uređuje informacije za osobnu uporabu uz ispravno navođenje bibliografskih izvora	IU-FZSPB546-5	FZSPM-IU-17 FZSPM-IU-19								
Preduvjeti za upis predmeta											
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema									
	P1	Narav i ustrojstvo sustava medicinskih informacija									
	P2	Primaljstvo utemeljeno na dokazima									
	S1	Traženje medicinskih informacija									
	V1	Kritičko čitanje znanstvenog članka									
	V2	Pohrana zdravstvenih informacija za osobnu uporabu									
Jezik	Hrvatski jezik										
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem aplikacije Google-meet										
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.										
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze											
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak								
			ostalo								
Vrsta ispita											
		pismeni	Usmeni								
			praktični								
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u								
			Udio u ocjeni								
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		60	2								
Predrok/pismeni /usmeni ispit	IU-FZSPB546-1,2,3,4,5	15	0,5								
Ukupno		75	2,5								
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):											
0 – 54% nedovoljan (1)											
55 – 66% dovoljan (2)											
67 – 78% dobar (3)											
79 – 90% vrlo dobar (4)											
91 – 100% odličan (5)											
Konačna ocjena je zbroj pondera= Pismeni ispit 40%+usmeni ispit 60%											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu.											
Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	hrv	višejez.	knjiga	članak	skripta	ostalo
Obvezna	Marušić M. Uvod u znanstveni rad u medicini. 6. izdanje. Zagreb: Medicinska naklada; 2019.		x	x		x			x		

	Šimić J, Špiranec S. Informacijska pismenost. Sveučilište u Mostaru. 2015.		x	x		x			x		
Dopunska											
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALJSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	PRIMALJSTVO		
Godina studija	3	Semestar	6		
Naziv predmeta	PATRONAŽA I DISPANZERSKI RAD	Kod predmeta	FZSPB649		
ECTS	5	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		15	100	15	0
Nastavnici	dr. sc. E. Černy Obrdalj izv. prof.	11	50	13	
	Dr. sc. A. Zalihić izv. prof.	2	0	1	
	Dr. sc. N. Pinjuh Markota doc.	2	0	1	
	Dipl. med. teh. Igor Maslač	0	50		
	Bechl. s. Maja Bevanda	'	50		
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Steći znanja o primarnoj zdravstvenoj zaštiti - promicanju zdravlja, prevenciji i liječenju u dispanzeru za žene i trudnice, ambulantama obiteljske medicine kao i patronažnoj skrbi u stanu pacijentice. - Osposobiti studenta za praktični rad u ambulanti pri domu zdravlja i obavljanju kućnog posjeta. 				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa	
	Definira terminologiju i osnovne pojmove dispanzerske i patronažne zaštite	FZSPB649 –IU- 1		FZSPB-IU-2	

	Objašnjava osnovne pojmove fizioloških i patoloških promjena promjena u trudnoći i njihovo praćenje u primarnoj zdravstvenoj zaštiti	FZSPB649 – IU-2	FZSPB-IU-3
	Primjenjuje promicanje zdravlja kao ključnu strategiju poboljšanja zdravlja žena	FZSPB649 – IU-3	FZSPB-IU-5
	Prezentira i prepoznaje prihvatljiv način savjetovanja u svezi planiranja obitelji. Usvojiti pojam savjetovanja, davanja preporuke i informiranog pristanka.	FZSPB649 – IU-4	FZSPB-IU-6
	Dijagnosticira trudnoću i prati normalan tijek trudnoće vršeći odgovarajuće preglede u dispanzeru za žene	FZSPB649 – IU-5	FZSPB-IU-7
	Prepoznaje potrebu pregleda za najraniju moguću dijagnozu rizičnih trudnoća	FZSPB649 – IU-6	FZSPB-IU-8
	Organizira i izvodi program za pripremu roditelja za porod. Primjenjuje savjetovanje o prehrani i zdravom življenju.	FZSPB649 – IU-7	FZSPB-IU-9
	Pružuje njegu majci i pratiti njezin napredak u razdoblju nakon poroda u patronažnoj skrbi dajući sve potrebne savjete majci o njezi djeteta u stanu radi omogućavanja optimalnog napretka djeteta	FZSPB649 – IU-8	FZSPB-IU-14 FZSPB-IU-21
	Provodi liječenje koje propiše doktor medicine specijalist ginekologije i opstetricije u stanu pacijentice	FZSPB649 – IU-9	FZSPB-IU-15 FZSPB-IU-21
	Provodi primaljsku dokumentaciju i evaluirati postignute ciljeve u primaljskoj patronažnoj skrbi	FZSPB649 – IU-10	FZSPB-IU-18 FZSPB-IU-21
	Provodi pravodobno i ispravnu patronažnu primaljsku skrb roditelja, babinjača, novorođenčadi i ginekoloških bolesnica	FZSPB649 – IU-11	FZSPB-IU-21
Preduvjeti za upis predmeta			
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema	
	1. Tjedan	Definicija dispanzerske i patronažne zaštite. Vještine provođenja dispanzerske i patronažne zaštite. Zakonska regulativa.	
	2.	Dojenje i tehnike pravilnog dojenja kao ključni dio razvoja novorođenčeta i dojenčeta.	
	3	Približiti promicanje zdravlja kao strategiju poboljšanja zdravlja žena. Planiranje obitelji	
	4	Zdravstvenu skrb u trudnoći i babinju, kao i skrb nad novorođenčetom i dojenčetom. Fiziološke i patološke promjene u trudnoći i puerperijumu	
Jezik	Hrvatski jezik		
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem aplikacije Google-meet		
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.		
Oblici provjere znanja (označiti)			
Vrsta predispitne obveze			Vrsta ispita

kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projekt zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	Praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni					
Sudjelovanje u nastavi / praktični ispit		-	130	4,3		-					
Predrok/pismeni/usmeni ispit		FZSPB649 – IU-1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11	20	0,7		100%					
Ukupno			150	5		100%					
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5) Konačna ocjena zbroj pondera= pismeni ispit 80% + usmeni ispit 20%											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	hrv	višejez.	Knjiga	članak	skripta	Ostalo
Obvezna	Mojsović Z. Sestrinstvo u zajednici. ZVU, 2005. – odabrana poglavlja			X		x		X			
Dopunska	Standardne operativne procedure zdravstvene njege u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Fondacija FAMI. Sarajevo, 2007.			x		x		X			
	Pacić Bošnjak A. Grupe za potporu dojenju. Unicef. Zagreb, 2014.			x		x		X			
	Planiranje obitelji. UNFPA. Sarajevo, 2018.		x				x	X			
Dodatne informacije o predmetu			Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.								

Studijski program	PRIMALJSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	Primaljstvo		
Godina studija	3	Semestar	6		
Naziv predmeta	PRIMALJSKA NJEGA BOLESNOG NOVOROĐENČETA	Kod predmeta	FZSPB648		
ECTS	7	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		20	170	10	0
Nastavnici	prof.dr.sc.Marjana Jerković Raguž	20	0	10	0
	Marina Pandža	0	57	0	0
	Anđelka Vučina	0	57	0	0
	Mateo Raić	0	57	0	0
Ciljevi predmeta	<p>-unaprijediti znanje studenata potrebno za ocjenu stanja i vitalnosti novorođenčeta nakon poroda, poznavati osobitosti ugroženog novorođenčeta i nedonoščeta, kao i prepoznati poteškoće prilagodbe na ekstrauterini život</p> <p>-osposobiti studenta za praktičnu primjenu postupaka u svrhu nadzora, prevencije i liječenja različitih stanja i bolesti novorođenčeta i nedonoščeta</p>				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa	
	Definira ugroženo novorođenče. Navodi osobitosti i najčešće čimbenike ugroženosti novorođenčeta, prepoznaje moguće	IU-FZSPB648-1		FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2 FZSPB-IU-9	

Student je obavezan pohađati vježbe redovito prema rasporedu. Tijekom izvedbe praktičnih vježbi ovladat će vještinama potrebnim za provođenje primaljske skrbi (prepoznavanje različitih patoloških stanja, sudjelovanje u kardiopulmonalnoj reanimaciji, vođenje primaljske dokumentacije i ostalo) pri čemu nakon 100% prisustva na vježbama pristupa polaganju praktičnog dijela ispita. Položen praktični dio ispita preduvjet je za izlazak na pismeni dio ispita, a u konačnoj ocjeni udio pismenog i praktičnog ispita zastupljen je po 50 %.

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):

Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Rerefat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ostalo
Obvezna	Mardešić D i sur. Pedijatrija; Školska knjiga, Zagreb, 2016.		+	+				+			
	European Resuscitation Council i Hrvatsko društvo za reanimatologiju HLZ. Napredno održavanje života djece i novorođenčadi, Medicinska naklada, Zagreb 2008,		+	+				+			
Dopunska	Dražančić, A i sur. Porodništvo, Zagreb: Školska knjiga, 1994.		+	+				+			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									
Studijski program		PRIMALJSTVO									
Ciklus	1.	Vrsta		Sveučilišni							
Smjer	/	Modul		PRIMALJSTVO							
Godina studija	3	Semestar		5							
Naziv predmeta	PRIMALJSKA NJEGA KOD KOMPLIKACIJA U PORODU I PUERPERIJU	Kod predmeta		FZSPB545							
ECTS	9	Status		obvezni							
Broj sati nastave				Predavanja		Vježbe		Seminari		Praksa	
				20		230		10		0	
Nastavnici	doc. dr.sc. Tatjana Barišić			20		0		0		0	
	doc.dr.sc. Martina Orlović Vlaho			0		0		5		0	
	mr.sc. Ana Bošković			0		0		5		0	
	Ivona Čolak, bacc. prim.			0		45		0		0	
	Anđela Čubela, bacc. prim.			0		45		0		0	
	Mirjana Marić, bacc. prim.			0		35		0		0	
	Kristina Leibner, bacc. prim.			0		35		0		0	
	Marta Gudelj, bacc.prim.			0		35		0		0	
Monika Kovačić, bacc.prim.			0		35		0		0		
Ciljevi predmeta	- Postići znanja kod studenata o djelokrugu rada i intervencijama primaljske skrbi kod komplikacija u porođaju										

	<ul style="list-style-type: none"> - Prepoznati nepravilnosti u porođaju, procijeniti ugroženost roditelja i ploda te sudjelovati pri izvođenju patoloških porođaja i asistiranje liječniku - Postići znanja kod studenata o djelokrugu rada i intervencijama primaljske skrbi kod komplikacija u babinju - Prepoznati nepravilnosti u babinju, procijeniti stanje babinjače i izvođenje intervencija kod različitih nepravilnosti u babinju. 		
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa
	Provodi nadzor roditelja s nepravilnostima u porođaju; izvodi pregled roditelja (vanjski i unutarnji)	IU-FZSPB545-1	FZSPB-IU-8
	Prepoznaje nepravilnosti stava i položaja fetusa, prepoznaje nepravilnosti zdjelice i porođajnog puta, prepoznaje kefalopelvinu disproporciju	IU-FZSPB545-2	FZSPB-IU-8 FZSPB-IU-10 FZSPB-IU-11
	Procjenjuje trudove i prepoznaje nepravilnosti trudova	IU-FZSPB545-3	FZSPB-IU-10 FZSPB-IU-11
	Procjenjuje potrebu za izvođenjem epiziotomije, izvodi epiziotomiju, provodi šivanje rupure međice prvog i drugog stupnja te rane od epiziotomije	IU-FZSPB545-4	FZSPB-IU-11
	Predviđa i prepoznaje asfiksiju novorođenčeta, provodi reanimaciju novorođenčeta	IU-FZSPB545-5	FZSPB-IU-13
	Sudjeluje kod instrumentalnog dovršetka porođaja	IU-FZSPB545-6	FZSPB-IU-10
	Prepoznaje intrapartalneopstetričkehitnoće, primjenjuje prikladne korektivne mjere i pruža neodgodivu primaljsku skrb kod hitnoća u porođaju	IU-FZSPB545-7	FZSPB-IU-8 FZSPB-IU-10 FZSPB-IU-12
	Sudjeluje kod vaginalnog porođaja	IU-FZSPB545-8	FZSPB-IU-10 FZSPB-IU-11
	Kritički procjenjuje izvore literature u primaljstvu i evaluira smjernice za intrapartalnu skrb kod komplikacija u porođaju	IU-FZSPB545-9	FZSPB-IU-16
	Prepoznaje hitna stanja u babinju; provodi intervencije primaljske skrbi i sudjeluje u liječenju	IU-FZSPB545-10	FZSPB-IU-11 FZSPB-IU-12
	Prepoznaje nepravilnosti trećeg i četvrtog porođajnog doba; provodi intervencije primaljske skrbi	IU-FZSPB545-11	FZSPB-IU-10 FZSPB-IU-11 FZSPB-IU-14
	Provodi edukaciju babinjače o toaleti epiziotomijske rane i rupture međice, prepoznaje nepravilnosti cijeljenja rane, simptome infekcije i dehiscijencije	IU-FZSPB545-12	FZSPB-IU-14
Prepoznaje postpartalne psihičke poremećaje; predviđa njihov tijek i sudjeluje u liječenju	IU-FZSPB545-13	FZSPB-IU-14	
Provodi postoperativnu skrb babinjače, prepoznaje postoperativne tegobe i komplikacije	IU-FZSPB545-14	FZSPB-IU-14	
Prepoznaje probleme dojenja i rješava ih, provodi edukaciju majke o izdajanju	IU-FZSPB545-15	FZSPB-IU-14 FZSPB-IU-21	
Preduvjeti za upis predmeta	Odslušani i položeni predmeti Primaljska njega u porodu i Primaljska njega u puerperiju		
	Tjedan / turnus	Tema	

Sadržaj predmeta	Predavanja/Porod	Uvod u predmet; Prijem i pregled roditelja s komplikacijama u porođaju. Nepravilnosti porođajnog puta; kefalopelvina disproporcija. Prolongirana trudnoća, inducirani porođaj; nepravilnosti trudova. Porođaj blizanaca; reanimacija novorođenčeta. Hitna stanja u porođaju: distocija ramena; abrupcija posteljice; ruptura uterusa; inverzija uterusa. Nepravilnosti položaja i stava: Malpozicije i malprezentacije. Nepravilnosti stava: Porođaj u stavu zatkom. Instrumentalni porođaj; VBAC; <i>Vasaprevia</i> ; prolaps pupkovine; nuhalna pupkovina. Porođaj kod intrauterine smrti fetusa; prijevremeni porođaj. Porođaj u specifičnim okolnostima; primaljstvo temeljeno na dokazima.
	Vježbe / Porod	Anamneza roditelja, vođenje primaljske dokumentacije, korištenje informatičkog sustava. Pregled roditelja i prijem u rađaonicu. Početak i predznaci porođaja. Inducirani porođaj. Određivanje zrelosti i ugroženosti ploda. Psihofizička priprema roditelja za porođaj. Hitna stanja u porođaju. Anatomija fetalne glavice, promjeri fetalne glavice, ravnine i opsezi. Pružanje primaljske skrbi tijekom prvog porođajnog doba s nepravilnostima- nadzor roditelja u porođaju, opći pregled roditelja, mjerenje vitalnih funkcija. Kontrola mokrenja, kateterizacija mokraćnog mjehura. Priprema roditelja za pregled. Vanjski pregled roditelja - fizikalni pregled (inspekcija, palpacija, auskultacija, menzuracija), Leopold -Pavlikovihvatovi, namještaj, položaj, stav i držanje ploda. Nepravilnosti stava, rotacije i položaja djeteta. Vaginalni pregled. Porođajni kanal, koštani dio porođajnog kanala, meki porođajni kanal. Vanjske i unutarnje mjere zdjelice, sužena zdjelica. Procjena zdjelice - kefalopelvina disproporcija. Mehanizam porođaja, kretnje glavice kroz porođajni kanal. Porođajne snage, trudovi- fiziologija kontrakcija nasuprot nepravilnim trudovima i produljenom porođaju. Primjena lijekova u porođaju. Ublažavanje porođajne boli, analgezija i anestezija u porođaju. Nadzor ploda u porođaju- intermitentna auskultacija, CTG, fetalna pH metrija. Vodenjak, prsnuće vodenjaka, prokidanje vodenjaka. Spuštena, spala i ispala ručica i pupkovina. Asistiranje kod vođenja drugog porođajnog doba- porod zatkom. Nepravilnosti rotacije i fleksije glave. Distocija fetalnih ramena. Trudovi izгона, tiskanje i posljedice preranog tiskanja. Čuvanje međice i sprječavanje razdora. Epiziotomija međice i razdori međice.Vođenje trećeg porođajnog doba, načini odljuštenja posteljice, znakovi odljuštenjaposteljice.Šivanjeepiziotomije i ruptura međice. Priprema roditelja za različite pretrage u trudnoći, asistiranje liječniku. Asistiranje kod operativnog dovršenja porođaja: S.C., V.E. Priprema roditelja za operativno dovršenje porođaja. Venepunkcija, uzimanje uzoraka krvi za laboratorijsku analizu. Uzimanje uzoraka urina i ostalih izlučevina. Prva opskrba novorođenčeta, procjena vitalnosti. Presijecanje pupkovine, uzimanje krvi iz pupkovine, primjena terapije. Asfiksija novorođenčeta i reanimacija, aspiracija dišnog puta.
	Predavanja / Puerperij	Uvod u predmet; Puerperij; nepravilnosti ranog postpartalnog razdoblja. Nepravilnosti kasnog postpartalnog razdoblja. Opstetričkehitnoće u puerperiju; bol u puerperiju. Komplikacije u laktaciji. Mentalno zdravlje u puerperiju; seksualni odnosi u puerperiju.
	Vježbe / Puerperij	Anamneza babinjače, vođenje primaljske dokumentacije. Primitak babinjače na postnatalni odjel. Uspostavljanje odnosa povjerenja te dobre komunikacije s babinjačom. Opći pregled babinjače, mjerenje vitalnih funkcija. Kontrola mokrenja i stolice. Priprema instrumenata, materijala i pribora za pregled babinjače. Vaginalni pregled babinjače Kontrola krvarenja. Praćenje visine fundusa. Edukacija babinjače o dojenju. Prihvata djeteta na prsa. Pomoć majci kod dojenja. Procjena uspješnosti dojenja. Problemi dojenja, edukacija majke. Higijena dojki Vrste majčinog mlijeka, sastav mlijeka. Tehnika dojenja, položaji majke i djeteta kod dojenja. Masaža dojki i izdavanje.Pohranjivanje mlijeka. Alternativne metode hranjenja novorođenčeta. Suplementacija hranjenja novorođenčeta. Pomoć majci kod njege novorođenčeta. Edukacija majke u njezi novorođenčeta. Postoperativna skrb babinjače nakon S.C., Prevencija postoperativnih komplikacija. Ublažavanje postoperativnih tegoba. Skrb o babinjači nakon primjene epiduralne i spinalne anestezije. Venepunkcija, uzimanje uzoraka krvi za

		laboratorijsku analizu. Uzimanje uzoraka urina i ostalih izlučevina. Primjena lijekova. Otpust babinjače iz rođilišta, upute majci kod otpusta.								
Jezik	Hrvatski jezik									
E-učenje	On line nastava (prema potrebi) preko aplikacije Google meetmax. 15 %									
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.									
Oblici provjere znanja (označiti)										
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita					
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični			
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni										
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni				
Sudjelovanje u nastavi/praktični ispit		IU-FZSPB545-1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15	260	8,7		40%				
Predrok/Pismeni/usmeni ispit		IU-1-IU-15	10	0,3		60%				
Ukupno			270	9		100%				
Način izračuna konačne ocjene										
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):										
0 – 54% nedovoljan (1)										
55 – 66% dovoljan (2)										
67 – 78% dobar (3)										
79 – 90% vrlo dobar (4)										
91 – 100% odličan (5)										
Završna ocjena: praktični ispit (40 %) + pismeni ispit (30 %)+usmeni ispit (30%)										
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):										
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu.										
Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.										
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela		
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	hrv.	višez.	knjiga	članak	skripta
Obvezna	Marshall JE, Raynor MD, ur. MylesTextbook for Midwives. 17. izd. London: Elsevier Health Sciences; 2020.		x		x			x		
	Murray-Davies B, Hutton E, Wainman B, ur. ComprehensiveMidwifery: An InteractiveApproach To TheTheoryAndEvidenceOfPractice . 2. izd. Hamilton: McMaster University; 2017		x		x			x		
	Macdonald S, Magill – Cuerden J, ur. Mayes' Midwifery. 14. izd. Edinburgh: Elsevier; 2011		x		x			x		
	Đelmiš J, Orešković S i sur. Fetalna medicina i opstetricija. Medicinska naklada. Zagreb. 2014.		x	x			x	x		
	Košec V, Kuna K. Intrapartalni nadzor. Medicinska naklada. Zagreb. 2017.		x	x			x	x		

Dopunska	Habek D. Ginekologija i porodništvo. Medicinska naklada. Zagreb. 2013.		x	x		x		x		
	Barišić T, Tomić V, Gavrankapetanović-Smailbegović F, Čerkez G, Tatarević A, Imamović E. Vodič za intrapartalnu skrb u Federaciji Bosne i Hercegovine. Federalno ministarstvo zdravstva. Sarajevo 2024. ISBN 978-9958-813-26-9 COBISS.BH-ID 60190726	x		x		x				x
Dodatne informacije o predmetu		National Institute for Health and Care Excellence. Intrapartum care for healthywomenandbabies. London: NICE; 2014 [ažurirano 2017]. (Clinicalguideline [CG190])								

Studijski program	PRIMALJSTVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	/	Modul	PRIMALJSTVO		
Godina studija	3	Semestar	5		
Naziv predmeta	PRIMALJSKA NJERA RIZIČNIH TRUDNOĆA	Kod predmeta	FZSPB543		
ECTS	8,5	Status	obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		20	190	15	0
Nastavnici	Dr. sc. Deana Švaljug, docent	20	0	15	0
	Marinka Milinković, v. ass	0	90	0	0
	Marica Krtalić	0	50	0	0
	Ivona Čolak	0	50	0	0
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - unaprijediti znanje studenata za prepoznavanje nepravilnosti u trudnoći i procjenu stanja trudnice s rizičnom trudnoćom i nadzor ploda - osposobiti studente za praktičnu primjenu intervencija primaljske skrbi kod različitih stanja i bolesti u trudnoći 				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja	Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa	
	Navodi rizične čimbenike u trudnoći	IU-FZSPB543-1		FZSPB-IU-6 FZSPB-IU-8	
	Nabraja simptome različitih patoloških stanja i bolesti u trudnoći	IU-FZSPB543-2		FZSPB-IU-4 FZSPB-IU-7	

	Opisuje postupke dijagnostike različitih patoloških stanja i bolesti u trudnoći	IU-FZSPB543-3	FZSPB-IU-7 FZSPB-IU-8
	Objašnjava metode liječenja različitih patoloških stanja i bolesti u trudnoći	IU-FZSPB543-4	FZSPB-IU-12 FZSPB-IU-15
	Provodi primitak trudnice na odjel	IU-FZSPB543-5	FZSPB-IU-2 FZSPB-IU-4
	Provodi primaljsku njegu kod različitih patoloških stanja i bolesti u trudnoći	IU-FZSPB543-6	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-4
	Primjenjuje od liječnika propisanu terapiju	IU-FZSPB543-7	FZSPB-IU-3 FZSPB-IU-15
	Provodi pripremu trudnice, instrumenata i pribora za pregled trudnice i dopunske pretrage u trudnoći	IU-FZSPB543-8	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-4
	Provodi pripremu trudnice za operativno dovršenje poroda	IU-FZSPB543-9	FZSPB-IU-2 FZSPB-IU-4
	Provodi edukaciju trudnica u vezi s nastalim poremećajima u trudnoći	IU-FZSPB543-10	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-9
	Vodi primaljsku dokumentaciju	IU-FZSPB543-11	FZSPB-IU-18
Preduvjeti za upis predmeta	Položen ispit iz predmeta Prenatalna primaljska njega		
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema	
	9. dan	Uvod u predmet: odredbe Direktive 2005/36. Antenatalna zaštita – faktori ugroženosti. Transport in utero. Prekonceptijska skrb. Utvrđivanje trudnoće i određivanje termina porođaja, znakovi trudnoće. Promjene na genitalnim i ekstragenitalnim organima.	
	10. dan	Pregled u ranoj trudnoći. Prenatalna dijagnostika - testovi probira, neinvazivna i invazivna dijagnostika. Hitna stanja u trudnoći – krvarenja u ranoj trudnoći, izvanmaternična trudnoća, spontani pobačaj, habitualni pobačaji, trofoblastna bolest, mola hydatidosa, malignomi cerviksa.	
	11. dan	Pregleda u kasnoj trudnoći, vanjski pregled trudnice, mjere zdjelice. Emesis, hyperemesis. Hipertenzija, preeklampsija i eklampsija. Dijabetes i trudnoća/trudnički dijabetes. Intrauterina smrt ploda- podrška i pomoć majci.	
	12. dan	Sindrom prijevremenog porođaja. Prenešenost i poslijeterminski porođaj. Višeploidne trudnoće. Izoimunizacija, postupak kod Rh negativnih trudnica. Infekcije majke i ploda u trudnoći, sindrom intraamnijske infekcije, TORCH, uroinfekcije u trudnoći, spolno prenosive bolesti u trudnoći. Hitna stanja u trudnoći – krvarenja u kasnoj trudnoći: placenta praevia, abrupcija posteljice, ruptura uterusa	
	13. dan	Primaljstvo temeljeno na dokazima: Akutni apendicitis u trudnoći. Akutni pankreatitis u trudnoći. Bolesti štitnjače u trudnoći. Kolestaza u trudnoći. Trudnoća nakon liječenja neplodnosti. Poremećaji prehrane u trudnoći. Reumatoidni artritis u trudnoći. Neurološke bolesti u trudnoći. Rak vrata maternice u trudnoći.	
14. dan	Primaljstvo temeljeno na dokazima: Ishod trudnoće nakon abrupcije posteljice. Percepcija rizika primjene OTC lijekova u trudnoći. Trombocitopenija u trudnoći. Dermatološke bolesti u trudnoći. Ishod višeploidnih trudnoća. Sistemni eritematozni lupus u trudnoći. Spontana ruptura jetre u trudnoći. Ozljede trbuha u trudnoći. Nasilje nad ženama u trudnoći. Perinatalna psihijatrija-smernice u kliničkoj praksi. Tumori jajnika u trudnoći.		
Jezik	Hrvatski jezik		
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem aplikacije Google-meet		
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode. Prakseološke metode.		
Oblici provjere znanja (označiti)			
Vrsta predispitne obveze		Vrsta ispita	

kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni						
Sudjelovanje u nastavi/praktični ispit		IU-FZSPB543-5,6,7,8,9,10,11,12,13,14	225	7,5	30%						
Predrok/Pismeni/usmeni ispit		IU-FZSPB543-1,2,3,4	30	1	80%						
Ukupno			255	8,5	100%						
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):											
0 – 54% nedovoljan (1)											
55 – 66% dovoljan (2)											
67 – 78% dobar (3)											
79 – 90% vrlo dobar (4)											
91 – 100% odličan (5)											
Završna ocjena je zbroj pondera= praktični ispit (30%)+ pismeni ispit (30%)+usmeni ispit (40%)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje			Jezik			Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	hrv.	višez.	knjiga	članak	skripta	ostalo
Obvezna	Tomić V. i sur., Odabrana poglavlja iz perinatologije za primalje, Sveučilište u Mostaru: Mostar, 2021.		x			x		x			
	Marshall JE, Raynor MD, ur. Myles Textbook for Midwives. 17. izd. London: Elsevier Health Sciences; 2020.		x		x			x			
	Đelmiš J, Orešković S. i sur. Fetalna medicina i opstetricija. Zagreb: Medicinska naklada, 2014.		x			x		x			
	Habek D. i sur. Ginekologija i porodništvo - za visoke zdravstvene škole. Zagreb: Medicinska naklada, 2013.		x			x		x			
Dopunska	Djelmiš J. i sur. Dijabetes u trudnoći. Zagreb: Josip Djelmiš, 2002.		x			x		x			
	Djelmiš J. i sur. Hipertenzija u trudnoći. Zagreb: Josip Djelmiš, 2002.		x			x		x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti									

svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.

Studijski program	SESTRINSTVO, FIZIOTERAPIJA, RADIOLOŠKA TEHNOLOGIJA, SANITARNO INŽENJERSTVO, PRIMALISTVO					
Ciklus	1.	Vrsta	sveučilišni			
Smjer	/	Modul	/			
Godina studija	3.	Semestar	6			
Naziv predmeta	RAZVIJANJE I PRIMJENA STANDARDNIH OPERATIVNIH PROCEDURA		Kod predmeta	FZSZABI647		
ECTS	1	Status	Izborni			
Broj sati nastave	Predavanja		Vježbe	Seminari	Praksa	
	10		10	5	0	
Nastavnici	Dr. sc. Ivona Ljevak, docent		10	10	5	0
Ciljevi predmeta	Upoznati studente s razvijanjem i primjenom standardnih operativnih procedura					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskog programa		
	Kreira i primjenjuje standardne operativne procedure iz područja primarne zdravstvene zaštite					
	Kreira i primjenjuje standardne operativne procedure iz područja sekundarne zdravstvene zaštite					
	Kreira i primjenjuje standardne operativne procedure iz područja tercijarne zdravstvene zaštite					
Preduvjeti za upis predmeta						
	Tjedan / turnus		Tema			

Sadržaj predmeta	1.	Uvod, razvijanje i sastavni elementi standardnih operativnih procedura.									
	2.	Odobrovanje, distribucija, nadzor i implementacija standardnih operativnih procedura.									
	3.	Značaj standardizacije i akreditacije, sigurnost i kvaliteta za bolnice i domove zdravlja, Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine (AKAZ).									
Jezik	Hrvatski										
E-učenje	On line (po potrebi), korištenjem aplikacije Google-meet										
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava) - aktivno-iskustvene metode (praktični rad)										
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze						Vrsta ispita					
kolokvij	seminarski rad	esej / referat	praktični / projektni zadatak			ostalo	Pismeni	usmeni	Praktični		
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja		Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni			
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		-		25		0,8		20%			
Predrok/praktični zadatak				5		0,2		80%			
Ukupno				30		1		100%			
Način izračuna konačne ocjene											
Pohađanje nastave: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene manje od 85% dolazaka = 11% ocjene manje od 90% dolazaka = 14% ocjene manje od 95% dolazaka = 17% ocjene od 95% do 100% dolazaka = 20% ocjene Predrok/praktični dio ispita manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 44% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 56% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 68% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 80% ocjene Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	eng.	ost.	višejez.	knjiga	članak	Skripta	ostalo
Obvezna	Standardi sigurnosti i kvaliteta za dom zdravlja. Verzija 2017. Sarajevo (Bosna i Hercegovina): AKAZ Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH; 2017.		X	X							X

	Priručnik o razvoju i primjeni standardnih operativnih procedura (SOP) za zdravstvene ustanove. Sarajevo; 2024.	X		X						X
Dopunska	Galić D., Ljevak I., Dervišević E., Slijepčević S., Grabivica M., Standardne operativne procedura zdravstvene njege za sekundarni i tercijarni nivo zdravstvene zaštite, Sarajevo,: Fondaciju famu, 2022.		x	x						X
	Specifične standardne operativne procedure zdravstvene njege. Sarajevo: 2024. Janković M, Vranješ S, Srdić D., Galić D., Dervišević E, Ljevak I.	X		x						X
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.								

Studijski program	PRIMALJSTVO					
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	/	Modul	Javno zdravstvo			
Godina studija	3	Semestar	6			
Naziv predmeta	UPRAVLJANJE U ZDRAVSTVU	Kod predmeta	FZSPB651			
ECTS	1	Status	obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			10	10	5	0
Nastavnici	Dr. sc. Ivona Ljevak, docent		10	0	0	0
	Tanja Tomić, v. ass		0	10	5	0
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznati studente s osnovama upravljanja i okvirom za organizirano znanje o upravljanju svake organizacije - Stjecanje znanja za sudjelovanje u procesima upravljanja u području primaljstva 					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa	
	Definira i prepoznaje proces upravljanja		IU-FZSPB651-1		FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2	
	Klasificira i uspoređuje različite pristupe upravljanja		IU-FZSPB651-2		FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2	
	Razlikuje vještine upravljanja		IU-FZSPB651-3		FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2	
	Definira i povezuje funkcije upravljanja		IU-FZSPB651-4		FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2	
	Prepoznaje specifičnosti upravljanja u zdravstvu		IU-FZSPB651-5		FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2	

	Prepoznaje izvore stresa i načine njegova izbjegavanja	IU-FZSPB651-6	FZSPB-IU-10				
	Identificira, analizira i uspoređuje indikatore kvalitete u zdravstvu	IU-FZSPB651-7	FZSPB-IU-1 FZSPB-IU-2				
	Prezentira i objašnjava misiju i ciljeve zdravstvenog osiguranja	IU-FZSPB651-8	FZSPB-IU-5				
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema					
	1 tjedan	Osnove upravljanja. Pojam i definicija upravljanja. Važnost i zadaća upravljanja. Organizacija i upravljanje. Upravljanje kao prijeka potreba svake organizacije.					
		Proces upravljanja i postizanje ciljeva. Upravljanje i organizacijski resursi. Različiti pristupi upravljanju. Vještine upravljanja. Upravljanje i okruženje.					
		Društvena odgovornost i etika. Okvir za organizirano znanje o upravljanju. Funkcije upravljanja.					
		Planiranje.Organiziranje.Kadroviranje.Vođenje.Kontroliranje.Specifičnosti upravljanja u zdravstvu					
Organizacija zdravstvenog sustava. Izrada programa, postavljanje ciljeva i zadaća u predmetnom području. Stres na poslu. Analiza izvora stresa na poslu i način izbjegavanja i ublažavanja posljedica stresa. Zdravstveno osiguranje i odnosi s javnošću.							
Osnove upravljanja. Pojam i definicija upravljanja. Važnost i zadaća upravljanja. Organizacija i upravljanje. Upravljanje kao prijeka potreba Sustav procjene radnog učinka i kvalitete. Izazovi i sustavi kvalitete u zdravstvu, sustavi praćenja kvalitete u zdravstvu, indikatori kvalitete i dokumentacija sustava kvalitete							
Jezik	Hrvatski jezik						
E-učenje							
Metode poučavanja	Predavačke metode, te participativne i interaktivne metode.						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze							
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	Usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje			25	0,8	/		
Predrok/Pismeni ispit		IU-FZSPB651-1,2,3,4,5,6,7,8	5	0,2	100%		
Ukupno							
Način izračuna konačne ocjene							
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru): 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)							
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):							
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.							
Literatura	Naslov	Izdanje	Jezik	Vrsta djela			

(označiti)	(naziv, autor, godina)	vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ostalo
Obvezna	Čulig, J. i sur. Management u zdravstvu. Zavod za javno zdravstvo, Zagreb, 2000.,		X	X				x			
	Čulig, J. i sur. Priručnik za procjenu radnog učinka. Zavod za javno zdravstvo, Zagreb, 2000.,		X	x							x
	Kovačić, L., Organizacija i upravljanje u zdravstvenoj zaštiti, Medicinska naklada, Zagreb, 2003.,		X	X				x			
Dopunska	Certo S.C. i Certo S.T.: Moderni menadžment 10. izdanje, MATE, Zagreb, 2008.,		X	X				x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslušati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.									

Studijski program	PRIMALJSTVO					
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	/	Modul	MEDICINSKA HUMANISTIKA			
Godina studija	3	Semestar	6			
Naziv predmeta	ZDRAVSTVENO PRAVO	Kod predmeta	FZSPB650			
ECTS	1	Status	obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			15	0	10	0
Nastavnici	Dr. sc. Marko Bevanda, red. prof.		15	0	10	0
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - stjecanje temeljnih znanja o zdravstvenom pravu kao posebnoj grani prava, - prepoznavanje pojedinih izvora zdravstvenog prava u pravnom sustavu BiH i EU; - stjecanje znanja o pravnoj prirodi i bitnim obilježjima odnosa između pružatelja i korisnika zdravstvenih usluga - stjecanje znanja o pravima i obvezama pacijenata i zdravstvenih radnika (primalja) i suradnika; - razumijevanje pojedinih vrsta odgovornosti zdravstvenih radnika. 					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Objašnjava pojam i značenje zdravstvenog prava u pravnom i zdravstveno-zaštitnom sustavu.		IU-FZSPB650-1	FZSPB-IU-2		
	Razlikuje izvore zdravstvenog prava; objašnjava načela zdravstvene zaštite i osiguranja;		IU-FZSPB650-2	FZSPB-IU-2		
	Opisuje prava, obveze i odgovornosti pacijenata		IU-FZSPB650-3	FZSPB-IU-2		
Opisuje prava, obveze i odgovornosti primalja		IU-FZSPB650-4	FZSPB-IU-2			

	Objašnjava neželjene posljedice medicinske pogreške. Razlikuje pojedine vrste odgovornosti zdravstvenih ustanova i zdravstvenih radnika	IU-FZSPB650-5	FZSPB-IU-2								
Preduvjeti za upis predmeta											
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema									
	1.	Zdravstveno pravo – pojam, povijesni razvoj, predmet, naziv, obilježja, značaj, odnos prema drugim granama prava i srodnim disciplinama.									
	2.	Izvori zdravstvenog prava – pravni propisi (domaći i međunarodni); sudska praksa, pravila struke; Organizacija zdravstvene zaštite i zdravstvene djelatnosti u BiH; Načela zdravstvene zaštite u BiH; Zdravstveno osiguranje.									
	3.	Pravna priroda odnosa pružatelja i korisnika zdravstvenih usluga; Prava, obveze i odgovornosti pacijenata;									
	4.	Pravno uređenje djelatnosti primalja; način obavljanja i organiziranja djelatnosti, standard obrazovanja i uvjeti za obavljanje djelatnosti primalja, prava i obveze primalja.									
	5.	Pravna regulativa posebnih medicinskih zahvata; Neželjene posljedice medicinskog tretmana – komplikacija i medicinska pogreška; Odgovornost u zdravstvu – kaznena, građanskopravna, prekršajna disciplinska i moralna odgovornost zdravstvenih radnika; Osiguranje od odgovornosti.									
Jezik	Hrvatski jezik										
E-učenje	On-line (po potrebi) – Google Meet; Zoom										
Metode poučavanja	Izravno i interaktivno predavanje, poučavanje putem rješavanje praktičnih slučajeva – studij slučaja; simulacija.										
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze											
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projekt i zadatak								
			ostalo								
Vrsta ispita											
		pismeni	usmeni								
			praktični								
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u								
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		25	0,8								
Predrok/Pismeni /usmeni ispit	IU-FZSPB650-1,2,3,4,5	5	0,2								
Ukupno		30	1								
			100,00%								
Način izračuna konačne ocjene											
Definiranje minimalnog udjela za prolaznu ocjenu i postotnih razreda za svaku ocjenu (Pravilnik o studiranju Sveučilišta u Mostaru):											
0 – 54% nedovoljan (1)											
55 – 66% dovoljan (2)											
67 – 78% dobar (3)											
79 – 90% vrlo dobar (4)											
91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti su obvezni pohađati 50% teoretske nastave i 100% praktične nastave. Kao alternativu obvezi pohađanja nastave, izvanredni studenti imaju obvezu napisati referat za zadanu temu. Referat ne ulazi u izračun konačne ocjene, te se konačna ocjena definira na isti način kao kod redovitih studenata.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ostalo

Obvezna	Maja Čolaković, Marko Bevanda, Medicinsko pravo, Sveučilište u Mostaru, 2019.	x		x				x			
Dopunska	Snježana Bodnaruk i dr. Komentari zdravstvenih zakona, Privredna štampa, Sarajevo, 2011.		x			x		x			
	Tatjana Babić, Sunčana Roksandić, Osnove zdravstvenog prava, Zagreb, 2006.		x	x				x			
	Zakon o sestrinstvu i primaljstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 43/13).		x	x							x
Dodatne informacije o predmetu		<p>Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izvanredni studenti trebaju odslužati najmanje 50% predavanja i seminara (po svom izboru). Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Fakulteta zdravstvenih studija.</p>									